

Nižňianske ozveny

Občasník občanov Nižnej a Zemianskej Dediny

Ročník XXXXI / číslo 3

www.nizna.sk

august - november 2025

Všetkým čitateľom našich novín prajeme krásne Vianoce a šťastný nový rok. Ďakujeme vám za vašu priazeň a veríme, že aj v budúcom roku budeme pre vás spoľahlivým zdrojom informácií o dianí v našej obci.

redakcia NiO

Záber z Hviezdoslavovej ulice, 21. novembra 2025, foto: Marek Reguly

**Odpovede starostu
na aktuálne otázky
občanov Nižnej**

Viac na strane 6

**Ak bude treba,
vytvoríme aj živú
ľudskú reťaz**

Viac na strane 6

**História ako životná
vášeň**

Viac na strane 40

**75 rokov organizačného
športu v Nižnej
(1950 – 2025)**

Viac na strane 50

Aj v tme môže svietiť svetlo

Vianočný stromček

Blíži sa čas, kedy čaro sviec vianočného stromčeka rozžiari naše domovy.

Pohľad naň teší naše oči, on však nemusí byť len krásnou dekoráciou exteriéru.

V tajomstve svojej noblesnosti ukrýva vzácný symbol - symbol rodiny.

Blikajúce svetielko evokuje svetlo v tme ako nádej, jagajúca žiarivka vysiela iskru pokoja, hviezda na vrchole pripomína začiatok, nový život, nebo a zem.

Stromček stojí pevne v stojane a jeho vetvy smerujú k oblohe.

Podobne ako človek, ktorý hľadá spojenie medzi každodenným životom a duchovnou dimenziou.

Aj každá vianočná ozdoba môže mať vlastný príbeh.

Niektoré sme zdedili po starých rodičoch, niektoré spolu s deťmi vlastnoručne vyrobili a niektoré možno kúpili pri výnimočnej príležitosti.

Takže stromček je vlastne našou rodinnou kronikou.

Pod stromčekom samozrejme nemôžu chýbať darčeky, vytvára tak miesto pre radosť.

Práve oni by nám mali pripomínať, že skutočná hodnota Vianoc sa nemeria kvantitou, ale blízkosťou blízkych.

Avšak najvzácnejšie dary - láska, harmónia, pokoj, odpustenie - sú neviditeľné.

Sú vzácnym posolstvom putujúcim s pútnikmi.

Nech nám teda náš vlastný vianočný stromček rozjasní nielen naše obývačky, ale aj naše domovy.

Nech nám pripomína, že darčeky sa nekladajú pod jeho vetvičky, ale do našich sŕdc.

Nech nás vedie k tomu, aby sme si navzájom darovali lásku.

A nech nás, ako tichý svedok rodinného pokoja, spája.

Daniela Gondová,
šéfredaktorka

K vianočnému stromčeku sa viažu legendy

Vianočný stromček má korene v pohanských tradíciách, keď si ľudia počas zimného slnovratu zdobili domy ihličnanmi ako symbol života a znovuzrodenia, pričom ich zdobili prvkami symbolizujúcimi slnko, mesiac a hviezdy.

Vysvetlenie toho, prečo sa na Vianoce zdobí práve stromček, ponúkajú viaceré legendy či príbehy siahajúce do raného kresťanského obdobia, keď si nová viera hľadala svoje miesto medzi pohanmi. V tejto súvislosti koluje napríklad legenda o „vianočnom“ stromčeku z roku 573, o ktorý sa zaslúžil írsky mních svätý Kolumbán. Ten si všimol pri oslavách slnovratu, že ľudia majú v úcte jedlu. Ozdobil ju horiacimi faklami v tvare kríža, čím prilákal dav poslucháčov.

Jedna z legend sa viaže aj so svätým Bonifácom, ktorý vytal posvätný dub boha Thora pred náčelníkmi germánskych kmeňov. Keďže sa mu pri tom nič nestalo, presvedčil ich, aby sa dali pokrstiť a prijali kresťanstvo. Legenda aj dodáva, že v dutine obrovského duba bola skrytá jedlička.

Ďalšie vysvetlenie ponúka príbeh súvisiaci s Keltmi. Starí keltskí kňazi, druidi, totiž verili, že ich bohovia prebývajú v stromoch či v ich kôre. Pred jednou duchovnou slávnosťou pripravovali pre bohov krvavú obeť, mladého muža. Na udalosti sa zúčastnil aj legendárny kresťanský misionár Winfried, ktorý sa rozhodol zachrániť mladíkovi život. Zhromaždeniu vyrozprával príbeh o narodení Ježiša Krista v Betleheme, o sile dobra, lásky a viery. Druidi mladíkovi darovali život a pri strome spoločne oslávili narodenie Ježiša v Betleheme.

Neskôr sa zvyk postupne prepoil s kresťanskými Vianocami.

Na Orave sa najčastejšie v predvečer Štedrého dňa v domácnostiach pripravoval vianočný stromček (od konca 19. storočia). Tomuto symbolu Vianoc predchádzalo zdobenie interiérov domov a maštálí jedlovými chvojinkami, ktoré sa v príbytku zakladali za obrazy svätých. Živý vianočný stromček visel v starých dreveniciach z po-

valy, alebo býval postavený v kúte izby. Jeho výzdobu (jablíčkami, papierovými ružami, orechmi, po druhej svetovej vojne už aj sklenenými guľkami, tzv. anjelskými vlasmi, salónkami s drevkom alebo kockou cukru) mali na starosti obyčajne mladší členovia rodiny.

Zvyk stavať a zdobiť stromček sa postupne rozšíril, prenikol do kresťanských tradícií a v súčasnosti prijal modernú podobu. Od 20. storočia sa pod stromček kladú aj vianočné darčeky. Pod stromčekom je zvyčajne položený tradičný betlehem s jezuliátkom, pastiermi, ovečkami v maštálke, ktorý je vyrobený tradične z papiera, v bohatších rodinách bol aj vyrezávaný celý z dreva či s keramickými soškami.

Vianočný stromček sa dnes považuje za symbol rodinnej tradície, pokoja a radosti. Zdobenie v rôznych krajinách má svoje špecifické prvky, napríklad v Spojenom kráľovstve kráľovná Viktória a jej rodina v roku 1846 prispeli k popularizácii stromčekov zdobených guľami a sviečkami.

(dg)

Vážení občania, ponúkame možnosť spolupodieľať sa na tvorbe novín tým, že sa s nami podelíte o výnimočné príbehy ľudí, opíšete svoje podnety, návrhy a iné. Už teraz sa na vaše príspevky tešíme, lebo prispievajú ku kvalite a hodnote novín. Príspevky zasielajte na sfredaktor@nizna.sk. Podmienky uverejnenia príspevkov: Text s nadpisom a menom autora textu (v prípade titulu uveďte aj ten) v dokumente word. Fotografie posielajte v čo najlepšej kvalite s rozlíšením 300 dpi. Uzávierka príspevkov do najbližšieho čísla je **10. marca 2026**. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravy príspevkov, najmä textov, v ktorých sa vyskytujú vulgárne slová, osočujúce údaje, gramatické chyby) a ich krátenie. Redakcia tiež nezaručuje uverejnenie neaktuálnych článkov, informácií a nekvalitných fotografií.

(red)

Prežime vianočné sviatky viac duchovne a v kruhu najbližších

Oslovili sme starostu našej obce Jaroslava Rosinu, aby nahliadol do svojich spomienok a priblížil nám, ako on vo svojej rodine prežíval najemotívnejšie obdobie v roku, vianočné sviatky.

V odpovedi na túto otázku sa posnažím pripomenúť si svoje pocity pred takzvanou revolúciou a po nej. Od malička sme vianočné sviatky prežívali s obrovskou radosťou - ako deti, pre ktoré vianočné prežívanie pripravovali rodičia. Rátali sme, koľko nocí sa ešte vyspíme, kým príde ten vytúžený deň. Týchto niekoľko dní sa u nás doma pieklo. Áno, aj vtedy bola nákupná horúčka, ale trvala možno týždeň, možno dva. Od detstva až dodnes, keď cítim chuť a vôňu mandarínok, tak mi to pripomína Vianoce.

Vianoce, ako všetky veľké sviatky v roku, prinášajú aj upratovaciu horúčku. Najmä mužské pokolenie si ju „užíva“. Písali sme aj Ježiškovi. Spomínam si, ako celá bytovka voňala rôznymi dobrými sladkosťami. Boli tam aj nie veľmi príjemné vonne vyberanej kapustnice a kapusty na štedrovečernú kapustnicu. Len si predstavte - 24 rôznych vôní kapusty. Bola to ale len chvíľa.

Keď sme spali poslednú noc pred Vianocami, tak sme sa ráno zobudili a v obývačke bol postavený krásny ozdobený stromček. Otec zdobil stromček a mama varila. Vtedy sme sa medzi deťmi dohadovali, či je dôležitejší mama alebo otec. Aj sme boli hladní, aj sme chceli stromček a na ňom niečo a pod ním tiež. Hláška dňa bola taká, že asi otec je dôležitejší, lebo, čo keby mu praskli „gule“. Vysvetlenie bolo

jednoduché. Mame, keby zhoreli rezne, aj tak by sme ich zjedli, ale keby sa rozbili vianočné gule, už by na stromčeku neboli. Postupne, ako sme dospievali, tak sme sa na zdobení stromčeka podieľali aj my deti. V deň Vianoc sme všetci išli von, najčastejšie na lyžovačku alebo sánkovačku. Keď sa stmievalo, prichádzali sme domov vyšportovaní, vyšantení a hladní ako vlci. Nasledoval kúpeľ a neprekonateľná vianočná nálada.

Vianočná večera sa začínala modlitbou. Nasledoval krátky príhovor otca k rodinke - vždy so slzičkou v oku. Potom nasledoval cesnak s chlebom a oplátkami s medom. Hlavný chod obsahoval tradičnú oravskú kapustnicu, v ktorej boli huby a údená ryba. Potom vyprášaný kapor a zemiakový šalát. Po večeri sme v bytovke na balkóne čakali Ježiška. Ten nám zazvonil v obývačke a potom prišlo delenie

darčiekov. Darčiekov bolo podstatne menej a boli najmä praktické, jednoduché a nie drahé. Tešili sme sa z nich dlhšie ako deti teraz. Možno aj po celý rok.

Potom prišlo dospievanie a v prípade mojej generácie postupne zmena režimov. Vianoce však zostávali naďalej neprekonateľne dojemné a veselé. Ľudia začali cestovať po svete a prinášali si domov skúsenosti z prežívania Vianoc zo zahraničia. U mnohých sa Vianoce „poamerikanizovali“. Prevažná väčšina ľudí v mojom okolí prežíva však Vianoce pre nás najkrajším, tradičným slovenským spôsobom. Vianoce sa veľkým dielom podieľajú na vytváraní a dobrom formovaní osobnosti. Sú jedinečný fenomén a majú byť a prežívať sa presne v tom krátkom čase, keď sú vyznačené v kalendári, a nie ako teraz už od októbra. Potom to svoje čaro strácajú.

Vianoce sú aj časom, kedy intenzívnejšie pociťujeme potrebu srdečných medziľudských vzťahov. Čo by ste odkázali a zaželali nám, spoluobčanom?

Prajem nám všetkým, aby sme nepodľahli komercializácii Vianoc, aby sme sa nestali otrokmi biznisu. Aby sme si to pravé vianočné čaro užili s primeranou spotrebou všetkého hmotného. Aby sme tento čas prežili viac duchovne s láskou v kruhu svojich rodín, priateľov a celej komunity.

Foto: Lukáš Kucej

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

Jún 2025

II. zasadnutie OcÚ sa konalo 17. júna.

Najdôležitejším bodom programu bolo schválenie záverečného účtu.

V Stanovisku hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu obce Nižná za rok 2024 bolo uvedené, že bol spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami a odporúčané, aby bol schválený bez výhrad. Keďže sa do rozpravy nikto z prítomných neprihlásil, poslanci schválili:

A/ Záverečný účet obce Nižná za rok 2024 a celoročné hospodárenie bez výhrad.

B/ Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2024 vo výške 40 507,81 eur.

C/ Použitie prebytku rozpočtového hospodárenia za rok 2024 na tvorbu rezervného fondu vo výške 40 507,81 eur.

Schválili aj Plnenie programového rozpočtu obce Nižná k 31.12.2024 a Monitorovaciu správu programového rozpočtu za rok 2024. Ide o dva dôležité dokumenty, ktoré pomáhajú sledovať a hodnotiť, ako obec hospodári so svojimi financiami a či sa jej darí plniť stanovené ciele. „Plnenie programového rozpočtu znamená, že obec sleduje, ako sa skutočne mýňajú peniaze a či tieto výdavky vedú k dosiahnutiu plánovaných cieľov a merateľných ukazovateľov. Sleduje sa nielen finančné plnenie (koľko sa minulo), ale aj vecné plnenie (čo sa za tie peniaze urobilo). Monitorovacia správa pomáha poslancom obecného zastupiteľstva aj verejnosti získať prehľad o tom, ako sa efektívne spravujú verejné zdroje. Na základe tejto správy sa potom prijímajú dôležité rozhodnutia o ďalšom hospodárení obce.“

OcZ schválilo Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) č.2/2025 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce, ktoré

bolo konzultované so starostom, prednostom, hlavnou kontrolórkou a ekonómkou obce. Dotácie budú poskytnuté len na podporu a rozvoj všeobecne prospešných služieb a na podporu všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov: 1. kultúrno-spoločenské aktivity, 2. výchova a vzdelávanie, 3. podpora práce s deťmi a mládežou, 4. rozvoj telovýchovy a športu, 5. zdravotníctvo a sociálne služby, 6. ochrana a tvorba životného prostredia, 7. podpora aktivít prospešných pre obyvateľov obce. Celé znenie je uverejnené na webstránke obce.

Na vedomie poslanci zobrali pravidlá kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra, plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na II. polrok 2025, správu o činnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce (DHZO) Nižná a žiadosť občianskeho združenia ZOEE o zmenu účelu použitia dotácie a o zníženie nájomného z dôvodu hodného osobitného zreteľa s tým, že žiadosť bude postúpená príslušným komisiám zriadených pri OcZ na vyjadrenie.

Dôležitým bodom programu bolo schválenie prijatia úveru na rekonštrukciu verejného osvetlenia na uliciach Závodná, Matúškova, Hattalova a Lesná od Environmentálneho fondu v zmysle „Špecifikácie činností podpory formou úveru pre obce a vyššie územné celky“ vo výške 299 995 eur.

Spoločenstvu vlastníkov bytov Hattalova 1020 schválilo OcZ umiestnenie tepelného čerpadla pri bytovom dome o výmere 21 m² (7 m x 3 m) na dobu určitú – 5 rokov so šesťmesačnou výpovednou lehotou za nájomné vo výške 6 eur/m² /rok a Andrejovi Kubošovi umiestnenie mobilného predajného stánku rýchleho občerstvenia pri autobusovom nástupišti o výmere 16 m² (dĺžka 7 m, šírka 2,3 m, výška 2,5 m) na dobu určitú – 1 rok s trojmesačnou výpovednou lehotou

za nájomné vo výške 31,25 eur/m² /rok, t. j. 500 eur/rok.

Žiadosťami Slavomíry Ploransky a Jany Skurčákovskej o zrušenie členstva v komisii kultúry ku dňu 30. júnu 2025 OcZ vyhovel a zvolilo na návrh predsedu komisie kultúry na ich miesto Petra Tuku a Timoteja Regulyho s účinnosťou od 1. júla 2025.

Na rokovaní odznel aj návrh zmluvy o nájme pre Urbár pozemkové spoločenstvo Nižná, ktorý pripravil prednosta. Výška bola navrhnutá a odôvodnená starostom ešte na predchádzajúcom zastupiteľstve vo výške 1 euro ročne s dobou nájmu na 10 rokov. K ustanoveniam poslanci nemali pripomienky a návrh bol poslaný urbáru na pripomienkovanie.

Poslanci riešili aj obnovu športovej podlahy v telocvični ZŠ. V rámci výzvy na dotácie v oblasti športu (vyhlasovateľ Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR) schválili predloženie žiadosti s názvom Stavebné úpravy – obnova športovej podlahy v telocvični. V prípade jej schválenia obec zabezpečí finančné prostriedky na spolufinancovanie projektu vo výške najmenej 10 percent z celkových oprávnených výdavkov projektu, pričom maximálne celkové oprávnené výdavky projektu z dotácie predstavujú sumu 80 tisíc eur.

Obecné zastupiteľstvo schválilo sadzbu nájomného za uzamykateľný stánok na futbalovom štadióne na spoločensko-kultúrne podujatie trvajúce maximálne 24 hodín s reproduktormi hudby do 22.00 hod. organizované: a) fyzickou osobou vo výške 100 eur vrátane spotreby vody a elektrickej energie, b) právnickou osobou vo výške 150 eur vrátane spotreby vody a elektrickej energie. Nájomca je povinný vopred uhradiť zálohu za upratanie okolitého priestoru pri stánku vo výške 50 eur.

Júl 2025

IV. zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo 9. júla 2025. Hlavným bodom rokovania bolo predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie – príspevku na rozvoj cestovného ruchu.

Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR vyhlásilo 2. júna novú výzvu na predkladanie žiadostí o príspevok na rozvoj cestovného ruchu, ktorá je určená výhradne pre

obce a mestá do 5 tisíc obyvateľov. Jej cieľom je podporiť budovanie, rekonštrukciu a modernizáciu turistických chodníkov, parkovísk, oddychových zón a ďalšej turistickej infraštruktúry v lokalitách s vysokým potenciálom, no nedostatočnými kapacitami. Žiadatelia mali možnosť predkladať svoje projekty do 15. júla 2025 so zabezpečením 10 percentného spolufinancovania.

Poslanci mali možnosť sa s výzvou a projektom vopred oboznámiť. Schválili: A/ predloženie žiadosti o poskytnutie príspevku na

rozvoj cestovného ruchu pre projekt Turistický chodník Zemianska Dedina a altánok Nižná z rozpočtovej kapitoly Ministerstva cestovného ruchu a športu SR na rok 2025, B/ realizáciu projektu Turistický chodník Zemianska Dedina a altánok Nižná, C/ spolufinancovanie projektu Turistický chodník Zemianska Dedina a altánok Nižná z vlastných zdrojov vo výške maximálne 10 000 eur. Obdobie realizácie projektov je určené na roky 2025 - 2028.

covanie realizovaného projektu vo výške min. 5 percent z celkových oprávnených výdavkov projektu, pričom celkové oprávnené výdavky projektu predstavujú sumu 1 600 tisíc eur, 3. zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov projektu a prípadných výdavkov nad rámec schválenej dotácie z rozpočtu

Pokračovanie na str. 5

September 2025

V septembri sa uskutočnili dve zasadnutia obecného zastupiteľstva.

V. zasadnutie sa konalo 8. septembra 2025.

Obyvateľov lokality Sihat potěší informácia, že obci bola schválená dotácia

z Environmentálneho fondu, ktorá bude použitá na túto lokalitu. OcZ schválilo: 1. zabezpečenie realizácie projektu s názvom: Rozšírenie verejného vodovodu a kanalizácie v obci Nižná v súlade so Špecifikáciou činností podpory formou dotácie na rok 2025 pre okresy Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín, 2. zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinan-

Dokončenie zo str. 4

obce, ktoré budú nevyhnutné na dosiahnutie cieľa vyššie špecifikovaného projektu.

Starosta uviedol, že obec v stanovenej lehote zaslala všetky požadované dokumenty k projektu a verí, že sa pri jeho realizácii nevyskytnú neoprávnené výdavky.

Obecný úrad v júli predložil žiadosť na vybudovanie turistického chodníka Zemianska Dedina - Nižná a altánku v Zemianskej Dedine, ktorý by mal byť vybudovaný mimo zastavaného územia.

V prípade schválenia tejto žiadosti obec zabezpečí spolufinancovanie projektu vo výške min. 10 percent z celkových oprávnených výdavkov projektu, ktoré predstavujú sumu 99 999,14 eur.

Veľmi dôležité bolo prijatie uznesenia č. 97/2025:

„Obecné zastupiteľstvo v Nižnej nesúhlasí s navrhovanou činnosťou - investičný zámer: Veterný park Tvrdošíň, oblasť Javorový vrch navrhovateľa Wind Energie, s.r.o., Banská Bystrica, v zastúpení spoločnosti Ineco, s.r.o., Banská Bystrica, Informácia o navrhovanej činnosti, ktorá bola doručená dňa 25. 7. 2025 na Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie.“

Následne svoj nesúhlas s vybudovaním veterného parku vyjadrilo aj mestské zastupiteľstvo v Tvrdošíne. Poslanci oboch zastupiteľstiev tak opäť dokázali odolať tlaku lobistických skupín. Viac v článku: Ak bude treba, vytvoríme aj živú ľudskú reťaz.

Schválené bolo Plnenie programového rozpočtu obce Nižná k 30. 6. 2025 a Správa o hospodárení TS Nižná za rok 2024.

Na podnet hlavnej kontrolórky sa poslanci zaoberali možnosťou ukončenia činnosti Technických služieb I. Nižná. Starosta obce navrhol ukončenie činnosti k 31. decembru 2025. Hlavné činnosti bude vykonávať Obecný sociálny podnik Nižná,

OZ schválilo sadzbu na prenájom uzamykateľného stánku na futbalovom ihrisku

s.r.o. a niektoré činnosti budú presunuté na obec.

Poslanci sa zaoberali petíciou občanov na úpravu miestnej komunikácie a zabezpečenie verejného osvetlenia na ulici Kukučínova, IBV, Krivé hony. Zhodli sa na nasledovnom stanovisku: „Vlastníci priliehajúcich pozemkov budú požiadaní o súčinnosť pri projektovaní rozšírenia verejného osvetlenia v tejto lokalite s tým, že káble verejného osvetlenia a stĺpy verejného osvetlenia budú osadené minimálne dva metre od obecného pozemku tak, aby bol zabezpečený aj prístup v prípade opravy a údržby tohto verejného osvetlenia. Čo sa týka úpravy miestnej cesty uvedenej v petícii, obec Nižná dala naprojektovať otočnú na konci tejto cesty. Ak dôjde medzi obcou Nižná a vlastníkom pozemku k dohode, výsledkom ktorej bude súhlas vlastníka s realizáciou tejto otočnice, obec uskutoční s realizáciou otočnice aj úpravu miestnej cesty.“

Dalšou petíciou (2. 9. 2025) bola žiadosť o vybudovanie miestnej cestnej komunikácie na ulici Sama Chalupku, chodníka pre chodcov aspoň po jednej strane cesty a o zriadenie jednosmernej dopravnej prevádzky. OcZ vydalo stanovisko: „Ku vybudovaniu riadnej asfaltovej miestnej cesty v obci Nižná a chodníka pre chodcov na ulici Sama Chalupku od začiatku odbočky z cesty E77 (v úseku od pozemku p.č. 2828/3 po pozemok p.č. 2819/2) je potrebné majetkovoprávne vysporiadanie s dotknutými vlastníckymi pozemkami a následne vyhotovenie projektovej dokumentácie. Čo sa týka zriadenia jednosmernej dopravnej prevádzky na miestnej ceste v úseku od pozemku p.č. 2828/3 po pozemok p.č. 2819/2 bude jednosmerná dopravná prevádzka, obojsmerná dopravná prevádzka prípadne variant slepej ulice predmetom rokovania v komisii výstavby, územného plánovania a dopravy ako aj predmetom rokovania s odbornými spôsobilými osobami a s príslušným dopravným inšpektorátom.“

Na zasadnutí vystúpil riaditeľ ZŠ s MŠ s plánom na zriadenie 4. triedy školské-

ho klubu a na mzdové náklady jednej asistentky na polovičný úväzok (druhý polovičný úväzok je na funkciu osobného asistenta), pretože je o tento klub veľký záujem. Starosta uviedol, že sa jedná o službu, ktorú obec ponúka priamo obyvateľom Nižnej a súhlasí so zriadením 4. triedy školského klubu, ktorý môže navštevovať 15 – 18 detí. Tiež informoval, že obec má pripravené projekty na opravu budovy ZŠ. Poslanci súhlasili s rozšírením školského klubu o jednu triedu.

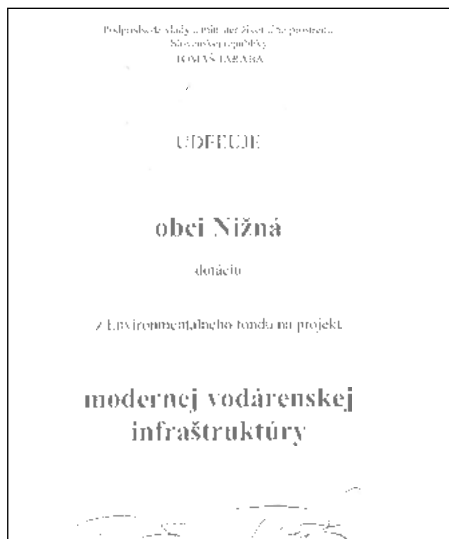
VI. zasadnutie sa uskutočnilo 17. septembra 2025.

Zastupiteľstvo bolo zvolané, aby poslanci rokovali o dvoch bodoch, na ktoré chce OcÚ získať dotácie. Prvým bol projekt Rozšírenie verejného vodovodu a kanalizácie v obci Nižná.

Starosta informoval, že je potrebná zmena uznesenia č. 88/2025 kvôli doplneniu v administratívnej časti. Napokon OcÚ schválilo uznesenie, v ktorom sa zaviazalo spolufinancovať projekt minimálne 5 percent z celkových oprávnených výdavkov projektu, čo predstavuje sumu najmenej 103 467,19 eur a zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov projektu a prípadných výdavkov nad rámec schválenej dotácie z rozpočtu obce, ktoré budú nevyhnutné na dosiahnutie cieľa vyššie špecifikovaného projektu.

Druhým bodom bol projekt Zvýšenie efektivity triedeného zberu komunálneho odpadu v obci Nižná. Starosta informoval prítomných, že by mohla byť uvoľnená dotácia na nákup traktora Zetor. Aby sa obec mohla uchádzať o dotáciu, bolo potrebné prijať uznesenie, v ktorom súhlasili so spolufinancovaním projektu v minimálnej výške 1 percento z celkových oprávnených nákladov ako aj prípadnými ďalšími výdavkami, ktoré by mohli vzniknúť napr. zvýšenou DPH (pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok bolo počítané s DPH vo výške 20 percent) alebo zvýšením cien predajcov na trhu.

(red)

Odpovede starostu na aktuálne otázky občanov Nižnej

V akom stave je riešenie parkovania na ulici Matúškova, pri základnej škole a cesta do lesa – do Magury?

Jedno parkovisko na Matúškovej ulici budeme realizovať v roku 2026. Nevieť, čo je cesta do lesa do Magury, ale v každoročnom obecnom rozpočte sú určené priestriedky na poľné cesty aj v katastrálnom území Nižnej aj v Zemianskej Dedine.

Ako pokračuje projekt Domov seniorov?

Stavebné povolenie máme. V roku 2026 podávame žiadosť na úver zo štátneho fondu rozvoja bývania.

Zapojila sa obec do výzvy na získanie dotácie na nákup pódia (amfiteátra)?

Chceli sme kúpiť mobilné pódium, podobné ako poznáme z našich kultúrno-spoločenských podujatí. Znížili by sme náklady na prenájom a zároveň by sme mohli niečo získať pri prenájme iným záujemcom alebo samosprávam. Ale výzva bola opäť tak „nešťastne napísaná“, že sme to z nej nemohli čerpať.

Boli ste informovaný o sťažnostiach na preteky na autobusovom nástupišti?

Áno, mal som aj telefonáty a emaily, ktoré toto podujatie oprávnené nepodporujú. Oveľa viacej ich bolo takých, ktoré naopak toto podujatie podporujú. Zatiaľ sme sa s usporiadateľmi (obyvatelia Nižnej) dohodli tak, že ak sa toto podujatie uskutoční aj v roku 2026, tak to hlučné takzvané „driftovanie“ bude prebiehať iba v jeden, aj to nie celý deň. Občania by mali byť v dostatočnom predstihu upozornení na termín, aby si mohli svoj víkend prispôbiť tejto udalosti. Len pre zaujímavosť - tejto udalosti sa zúčastnilo okolo 7 tisíc ľudí a na bu-

dúci rok predpokladajú účasť okolo 15 tisíc ľudí. S tým sú spojené služby, ktoré môžu naši podnikatelia návštevníkom ponúkať.

Ako a kde boli využité finančné priestriedky získané z predaja budovy starého MNV?

Zatiaľ sme časť použili na investíciu do Domu seniorov, ktorá by sa mala vrátiť. Ináč sme tieto peniaze ešte nepoužili.

Boli schválené projekty Rozšírenie verejného vodovodu a kanalizácie v obci Nižná, Vybudovanie turistického chodníka Zemianska Dedina - Nižná a altánku v Zemianskej Dedine a Zvýšenie efektivity triedeného zberu komunálneho odpadu v obci Nižná?

Na vodu a kanalizáciu na Sihoti nám už aj prišlo na účet 1,6 milióna eur. Teraz prebieha verejné obstarávanie na zhotoviteľa. Vybudovanie turistického chodníka do Zemianskej Dediny nám neprešlo, ale projekt sme prerobili, vylepšili a podali do novej výzvy. Zvýšenie efektivity triedeného zberu odpadov je projekt už aj zaplatený. Občania môžu vidieť nové traktory, prídavné zariadenia a podobne.

Chodník a verejné priestranstvo pri garážach oproti hotelu Arman, smerom k štadiónu je v stave, že by ho bolo treba zrekonštruovať a priestranstvo upraviť. Uvažuje sa o tom?

Kreslí sa nový projekt miestnej komunikácie, ktorá sa v tomto mieste o pár metrov rozšíri ku hotelu Arman a pomníku a potom to prebudujeme nanovo.

V obci sú informácie, že by sa mala v Nižnej na priestranstve pri salaši stavať BILLA. Je to pravda?

Áno, je to pravda. V súčasnosti pre-

bieha stavebné konanie. Povieť aj to, že o priestor s prebudovaním a modernizáciou autobusového nástupišta má záujem Biedronka, ale aj iní záujemcovia. Keď príde ponuka, poslanci rozhodnú kto, ako a či vôbec tam niečo bude. Štúdie na využitie uvedeného priestoru boli v minulosti vypracované. Boli moderné, pekné, účelné. Služby občanom sa zvýšia, zmodernizujú a zároveň to všetko znamená nemalý prínos do obecného rozpočtu.

Čo s dlhodobou odstaveným zahradničným kamiónom pri garážach oproti Armanu?

Tento kamión sme úmyselne „odparkovali“ na miesto, kde najmenej prekáža. Bol vyložený. Presné informácie o jeho odstránení nemám. Ak však kamión do konca roka neodíde, urobíme všetky administratívne kroky na jeho odstránenie.

Ako by ste vyhodnotili Celonárodný kongres starostov a primátorov so štátom s programom: Reforma verejnej správy aj modernizácia legislatívy, ktorý sa konal 27. októbra v Liptovskom Milulášii?

Výborný nápad, výborné podujatie a dobre umiestnené (keby napríklad bolo v Bratislave, tak ani ja, ani veľa iných predstaviteľov samospráv sa ho nezúčastnia). Dokonca s panelovou diskusiou, aj keď nebolo zodpovedané na všetky otázky. Chybou bolo, že na podujatí neboli zastúpené zo strany vlády všetky rezorty a tým pádom to bola politická udalosť. Pre zaujímavosť - podpredseda slovenského parlamentu oznámil lídrom samospráv, že voľby do orgánov samospráv sa uskutočnia 24. októbra 2026.

(red)

Ak bude treba, vytvoríme aj živú ľudskú reťaz

V Nižnianských ozvenách č. 3 (2023) sme vás informovali, že z informačného portálu rezortu MŽP enviroportal sme sa dozvedeli, že sa pripravuje výstavba veterného parku so 7, resp. 9 elektrárňami na k. ú. Medvedie pri Tvrdošine. Dotknutými obcami boli Tvrdošín, Štefanov nad Oravou, Zábiedovo, Nižná. Navrhovateľom bola spoločnosť Wind Energie, s.r.o., Banská Bystrica a povolučím orgánom MsÚ Tvrdošín.

Technické parametre jednej veternej turbíny Enercon E-160 - Výška po náboj

40 m. Výška turbíny vrátane listu 220 m. Dĺžka listu 80 m. Priemer rotora 160 m. Rotujúce listy rotora pokrývajú plochu 20-tisíc metrov štvorcových. Rýchlosť otáčania 4,4 až 9,4 otáčok za minútu. Rýchlosť konca listu rotora 80 m/s, 288 km/h. Výkon 5,5 MW. Ročná produkcia 19 290 MWh. Predpokladaná životnosť 20 – 25 rokov.

Celú investíciu mala financovať materuská firma Koenergie Beteiligungs GmbH v Rakúsku. Konateľmi Wind Energie mali byť ľudia z Tvrdošína, Trstenej a Banskej Bystrice. Energieportal a veľa ďalších mé-

dií informovali, že získali dotáciu z Plánu obnovy. Celkové náklady boli pri projekte s menším počtom turbín uvádzané vo výške 30 miliónov eur, pri šiestich kusoch 45 miliónov eur. Na túto informáciu Obecný úrad v Nižnej zareagoval okamžite zaslaním nesúhlasného stanoviska na ministerstvo životného prostredia.

Uplynuli dva roky (2025) a spoločnosť Wind Energie sa opäť pokúsila presadiť svoj zámer - od investičného plánu nepustila. Podala na ministerstvo životného

Pokračovanie na str. 7

Dokončenie zo str. 6

prostredia novú žiadosť o EIA. V centrálnom informačnom systéme na adrese: www.enviroportal.sk bolo uvedené: „Účelom navrhovanej činnosti je vybudovanie veterného parku za účelom výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov – využitím vetra. Navrhovaná činnosť je predložená v realizáčnom variante s 5 ks veterných turbín s menovitým výkonom 5,56 MW (celkovo cca 28 MW).“

Nesúhlasné stanovisko Obecného úradu v Nižnej a Mesta Tvrdošíň opäť zabrzдили ambície tejto spoločnosti.

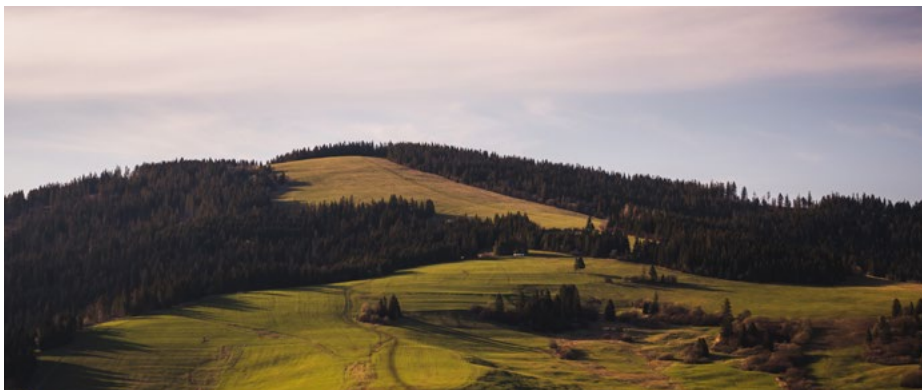
„Za obyvateľov aj všetky tri samosprávy (Nižná, Tvrdošíň, Štefanov nad Oravou) môžem na rovinu povedať, že tu nechceme ani jednu vrtuľu,“ povedal starosta Nižnej Jaroslav Rosina. Nie naše pripomienky, ale zákon prinútil investorov urobiť zmeny v projekte. Ten presne určuje, v akej vzdialenosti môže byť takáto elektrárňa od obydľí. Rosina hovorí, že výstavba parku na veternú energiu na Javorovom vrchu by zdevastovala prostredie a v lokalite, kde je elektrárňa navrhnutá, je nevhodná. „Urobíme všetko preto, aby sa tu nepostavila, ak bude treba, vytvoríme aj živú ľudskú reťaz,“ dodal starosta Nižnej, uviedol regionálny týždenník MY Orava 5. augusta 2025 v článku Obce na Orave nechcú turbíny. Ďalší pokus o veterný park sa skončil stopkou. Obyvatelia svoj postoj nezmenili.

Vplyv veterných parkov na životné prostredie je zmiešaný. Kým prinášajú ekologické výhody, ako zníženie emisií skleníkových plynov a produkujú elektrinu bez spaľovania fosílnych palív, majú aj závažné environmentálne nevýhody:

Hluk a vibrácie: Strojovňa a otáčajúce sa lopatky turbín môžu produkovať nízkofrekvenčný hluk a vibrácie, ktoré môžu ovplyvniť obyvateľov v okolí.

Stroboskopický efekt (tieňové blikanie): Otáčajúce sa tieňové môžu byť pre niektorých ľudí rušivé a môžu spôsobovať zdravotné problémy.

Vplyv na vtáctvo a netopiere: Otáčajúce sa lopatky predstavujú riziko zrážky pre vtáky a netopiere. Vizuálna kontaminácia: Vizuálny ráz krajiny sa mení, čo môže byť

Pohľad na Javorový vrch (1 076,1 m n. m.), foto: Lukáš Kucej

vnímané ako negatívum, najmä v oblastiach s prirodzenou scenériou.

Vplyv na flóru a hydrosféru: V závislosti od lokality môžu mať stavby a infraštruktúra vplyv na miestnu flóru a vodné zdroje.

Rušenie signálu: V niektorých prípadoch môžu veterné turbíny rušiť rádiové, televízne alebo iné elektromagnetické signály.

Odhadzovanie ľadu: V chladnejších klimatických podmienkach môžu turbíny odhadzovať ľad z lopatiek.

Dôležité je pripomenúť si, že spoločnosť Wind Energie začala s požiadavkou na 9 turbín. O dva roky neskôr ju znížila na 5 turbín. Keďže ide o vysoké dotácie, pravdepodobne sa svojho zámeru nevzdá. Uvedomelí občania, schopní urobiť aj živú reťaz, sú zárukou, že sa dá - v záujme všeobecného dobra - odolať tlaku lobistických skupín. Na uvedené sme sa opýtali starostu Jaroslava Rosinu a uvádzame jeho odpoveď.

„V súčasnosti prebieha na ministerstve životného prostredia posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Starostovia a primátor dotknutých obcí a mesta boli na ministerstve pri spracovaní požiadaviek a podkladov na toto posudzovanie. Bez ohľadu na to, ako toto posudzovanie na ministerstve dopadne, je treba dodať, že na stavebné povolenie a výstavbu treba zmeniť územné plány dotknutých obcí a mesta a po novom je potrebný aj súhlas obce a mesta s takouto výstavbou. Čiže jednoducho povedané: Ak to ľudia nechcú, tak to tam nebude - za obec Nižnú a myslím, že je to dostatočne

vyjadrené aj ostatnými samosprávami, ich postoj je jasný. Všetky tri zastupiteľstvá jednomyselne odmietli výstavbu veterného parku na Javorovom vrchu. Čo sa týka ekonomiky a technického riešenia výroby elektrickej energie pomocou veterných parkov, si pomôžem slovami nielen amerického prezidenta.“

„Nedovolíme, aby sa v USA postavila jediná veterná farma,“ povedal prezident Trump v Škótsku počas tlačovej konferencie so šéfkou EÚ Ursulou von der Leyenovou. „Ničia krásu našej krajiny, našich údolí, našich krásnych plání, krásnych oblastí v USA. A potom sa pozriete hore a vidíte všetky druhy veterných mlynov. Je to hrozné. Je to najdrahšia forma energie, nie je dobrá, v podstate sa vyrába v Číne,“ povedal Trump. „Ak začnú hrdzaviť a hniť o osem rokov, nemôžete ich skutočne vypnúť, nemôžete ich spáliť,“ povedal Trump a dodal, že lopatky nemôžete len tak zakopať, pretože sú škodlivé pre životné prostredie. „Je to jeden veľký podvod,“ zdôraznil prezident. „Ničia krajinu, zabíjajú vtáky, sú hlučné. Nebudú žiadne veterné turbíny, to sa v USA nestane. V Európe máte veterné mlyny všade. Ľudia musia vedieť, že tieto veterné mlyny sú veľmi deštruktívne. Mnohé krajiny sú dostatočne múdre na to, aby im to nedovolili. Je to najhoršia forma energie, najdrahšia forma energie.“ Klimatickí alarmisti nemajú žiadne argumenty, len svoje „náboženstvo“ a umelo vytvorený (neexistujúci) konsenzus...”

(red)

Pán poslanec, na slovíčko

Blíži sa záver roka, obdobie bilančovania, a zároveň aj predposledného roka volebného obdobia.

Otázky pre poslancov

1. Máte konkrétne ciele alebo priority, s ktorými plánujete vstúpiť do posledného roka (2026) Vášho poslanecského mandátu?

2. Čo by ste svojim spoluobčanom a zároveň voličom zaželeli k blížiacim sa vianočným sviatkom a do nového roka?

Martin Žuffa

Dotiahnuť cez 30 technických požiadaviek, na ktoré upozorňujem na zastupiteľstvách už dlhší čas. (Všetky sú spísané v interpeláciách zo zastupiteľstiev)

Vybudovanie menšieho detského ihriska pri Jednote na Malej Orave, vybudovanie vodovodu a kanalizácie na Sihoti, osadenie

turistickej hojdačky na pravom kopčeku pod Ostražicou a, samozrejme, pokračovať na rozširovaní a opravách miestnych komunikácií. Tých bodov mám veľmi veľa a pevne dúfam, že sa aspoň časť z nich podarí realizovať.

Dost ma mrzí, že za posledné 4 roky je záujem obyvateľov našej obce o veci verejné nízky a pevne dúfam, že to volebný rok 2026 nakopne a obyvatelia sa znova

Pokračovanie na str. 8

Dokončenie zo str. 7

začnú zaujímať o našu obec a dávať podnety na zlepšenie nášho spolužitia.

Želám vám, aby ste tieto najkrajšie sviatky v roku prežili v pokoji, láske a hlavne v zdraví, obklopení tými, ktorých máte najradšej. Nech vianočný čas priniesie do vašich domovov pokoj, radosť a oddych.

Do nového roka 2026 vám prajem veľa zdravia, šťastia a energie. Nech je to rok plný pozitívnych zmien pre každého z vás a nech spoločne naďalej budujeme našu obec ako miesto, kde sa cítime bezpečne, kde sa rešpektujeme a kde sa darí dobrým veciam.

Ďakujem za vašu dôveru a teším sa na spoločné výzvy, ktoré pred nás nový rok postaví.

Agáta Ličková

Do posledného roka môjho poslaneckého mandátu vstupujem s pokorou, ale aj s odhodlaním dokončiť to, čo sme začali. Bol to náročný, ale aj inšpiratívny čas, počas ktorého som sa veľa naučila a mala

možnosť spolupracovať so skvelými ľuďmi. Mojm cieľom je, aby tento posledný rok priniesol konkrétne výsledky v oblasti, kde žijeme, aj v živote ľudí, ktorých zastupujem. Želám si, aby za nami zostala pozitívna a viditeľná práca.

Do nového roka 2026 prajem všetkým veľa zdravia, pokoja a porozumenia, nech je nasledujúci rok rokom zodpovedných rozhodnutí, vzájomnej úcty a spolupráce.

Ján Mišík

Môj cieľ na rok 2026 je otvoriť projekt kompostoviska.

Našej obci želim slovami žalmu 122: „Nech pokoj vládne vnútri tvojich hradieb a istota v tvojich palácoch.“

Andrej Brčák

Posledný rok mandátu vnímam predovšetkým ako čas na zodpovedné dotiahnutie rozbehnutých projektov a maximálnu efektívnosť pri hľadaní čerpania zdrojov. Vzhľadom na prebiehajúcu konsolidáciu bude prioritou udržanie a oprava existujúcej infraštruktúry, taktiež podpora nových úsekov chodníkov a miestnych komunikácií, najmä v lokalitách, kde to obyvatelia dlhodobu potrebujú. Netreba zabudnúť na obnovu a modernizáciu existujúcich budov vo vlastníctve obce, kde je to najviac potrebné pre ich

lepšiu funkčnosť, ale aj energetickú efektívnosť. Budem naďalej podporovať investície do postupnej modernizácie areálu štadióna, ale aj menších ihrísk, aby naše rodiny a mládež mali vytvorené bezpečné a adekvátne podmienky na trávenie voľného času. Mojm cieľom je, aby občania aj v týchto finančne náročných časoch (nielen pre samosprávy) pocítili, že sa staráme o to, čo už máme. Chcem naďalej pracovať tak, aby sme spoločne mali pocit, že Nižná je nielen krásne miesto na život, ale aj obec, ktorá sa o svojich obyvateľov stará a rozvíja sa na základe premyslených a dobrých rozhodnutí.

Blížiac sa vianočné sviatky sú pre mňa vždy symbolom pokoja, rodiny a spolupatričnosti, ktoré sú v našej oravskej komunite hlboko zakorenené. Všetkým spoluobčanom úprimne želim, aby boli Vianoce časom skutočného odpočinku, aby ich prežili predovšetkým v zdraví a v kruhu tých, ktorých majú najradšej. Nech je v každej domácnosti cítiť vôňu tradičnej kapustnice a panuje dobrá pohoda. Do nového roka 2026 želim všetkým nádeje, optimizmus a predovšetkým pevné zdravie. Nech je to rok plný úspešných osobných i rodinných rozhodnutí.

Mgr. Roman Kašuba

Nie sú žiadne nové priority ani ciele. Treba dotiahnuť niektoré veci, ktoré boli začaté v predošlom čase a na ktoré sa našli ešte finančné prostriedky. Začínať niečo nové v tomto období, keď všade chýbajú prostriedky, si treba

veľmi dobre premyslieť a zvážiť.

Všetkým želim, aby nielen obdobie vianočných sviatkov a Nového roka strávili v zdraví a so svojimi blízkymi. Želám pokoj v rodinách, vo vzťahoch, na pracoviskách. Viac úsmevu na tvárach a nech sa všetkým darí.

Milan Seman

Áno, podarilo sa zrealizovať niektoré projekty, napr. revitalizácia materskej školy na Malej Orave a kinosály, nový zberný dvor s príslušnou technikou na výkon údržby komunikácií a zelene. Prioritou z pohľadu obvodu, ktorý zastupujem - Malá Orava, ale aj z hľadiska komisie Územného plánovania, dopravy a životného prostredia, je vybudovanie chodníka od autobusovej zastávky na hlavnej ceste po križovatku k domu p. Klinovského. Realizovanie projektu vodovodu a kanalizácie na Sihoti, rekonštrukcia resp. položenie asfaltového povrchu na cestných

komunikáciách ulíc Jesenského, Sama Chalúpku, Lesná, Hamuliakova, Markov Laz a po potrebnej dohode o vysporiadaní pozemkov pod cestu tak, aby spĺňala potrebné parametre obslužnosti, s vlastníckymi pozemkami na ulici Kukučínovej. Ďalšou prioritou je pre mňa vybudovanie aspoň jedného detského viacúčelového ihriska a rekonštrukcia športovísk a detských ihrísk. Očakávam začatie realizácie projektov Dom seniorov a garáže pri hoteli Arman.

Želám nám všetkým požehnané, pokojné a v zdraví prežité vianočné sviatky a v novom roku zdravie, rodinnú pohodu a, samozrejme, naplnenie plánov pre rozvoj obce Nižná.

Dušan Záhorec

Nemám nijaké extra plány, budem sa snažiť ako doteraz, rozhodovať o tom, čo si myslím, že je dobré pre našu obec.

Každý, kto ma pozná, vie, že vždy to poviem jednoducho - všetko naj... Myslím, že to hovorí za všetko.

Ing. Ondrej Tuka

Do posledného roka poslaneckého mandátu nebudem vstupovať s konkrétnymi prioritami. Budem rád, ak sa dokončí, čo je rozbehnuté, predovšetkým voda a kanalizácia na Sihoti a oprava ciest.

Všetko to začína aj končí na financiách, ktoré väčšinou nie sú dostačujúce. A teraz v procese konsolidácie verejných financií to bude ešte ťažšie.

Pokojné a požehnané vianočné chvíle v kruhu rodiny a precítenie, že sa Nebo priblížilo k nám.

Anton Hlavaj

V poslednom roku nášho mandátu budem presadzovať realizáciu nového verejného osvetlenia v časti stará kolónia. Uvítal by som taktiež úpravu stojísk pre kontajnery a odpadové koše, hlavne na ulici Nová doba a tiež už v spomínanej starej kolónii. Keby stojiská ladili s prostredím, kde sú umiestnené, dopomohlo by to k celkovému estetickému vzhľadu obce.

Všetkým občanom želim pokojné a radostné Vianoce. Do nového roka prajem veľa zdravia, spokojnosti a optimizmu do každodenného života.

(red)

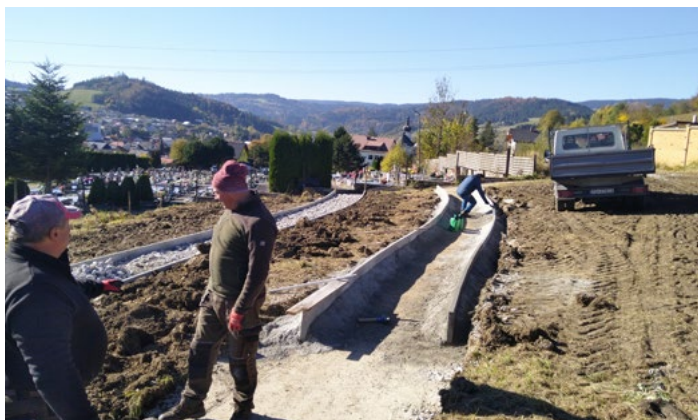
Aktivity Obecného sociálneho podniku Nižná s.r.o. v mesiacoch júl - november obrazom

Milí spoluobčania,

dovoľte mi, aby som vám v mene Obecného sociálneho podniku Nižná, s.r.o. zaželel pokojné a požehnané Vianoce. Ďakujem všetkým, ktorí nás v našej práci v tomto roku podporovali a pri plnení našich povinností nám vychádzali v ústrety. Je to pre nás veľkou motiváciou.

Do nového roka vám prajem pevné zdravie, šťastie a veľa pracovných aj osobných úspechov.

Pavol Habovštiak, riaditeľ OSP Nižná, s.r.o.

Budovanie chodníkov na cintoríne

Čistenie priestoru prístrešku v cintoríne

Úprava oplotenia na obecné podujatia

Úprava živých plotov v „starej kolónii“

Kosenie trávnatých plôch

Údržba miestnej komunikácie v časti Krivé hony

Úprava parkovacej plochy - Technické služby Nižná

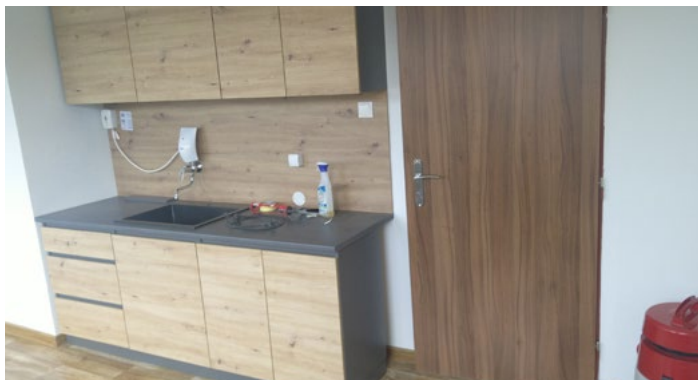
Úprava areálu Technických služieb Nižná

Obnova priechodov pre chodcov

Osvetlenie hracej plochy na štadióne

Rekonštrukcia kuchynky v obecnom úrade

Oprava plte pred OcÚ

Zbieranie lístia v obci

Úprava výtlkov na miestnych komunikáciách

Oprava podlahy v telocvični ZŠ s MŠ

Rekonštrukcia učebne v MŠ Orliče

Uvítanie detí do života

V zasadačke obecného úradu sme 24. septembra privítali našich 19 najmenších občanov. Tento milý obrad patrí medzi najkrajšie chvíle v živote obce, kde ich symbolicky vítame do našej veľkej rodiny.

Starosta obce privítal rodičov, starých rodičov a priateľov, ktorí prišli spolu zdieľať radosť z nového života. Detičky dostali finančnú hotovosť a kvietok. Program spríjemnili deti z MŠ Orličie svojimi pesničkami

a básničkami.

Všetkým želáme do života veľa zdravia, šťastia a lásky. Nech vyrastajú v kruhu milujúcich rodín a nech im naša obec vždy zostane domovom, kde sa budú radi vracieť.

S úctou k starším

Október je už tradične mesiacom, kedy si pripomínáme úctu k starším - našim rodičom, starým rodičom a všetkým, ktorí prežili dlhé roky naplnené prácou, starostlivosťou a láskou.

Pri tejto príležitosti sa v nedeľu 12. októbra v Rotunde DK Nižná uskutočnilo stretnutie seniorov našej obce. Starosta Ing. Jaroslav Rosina vo svojom príhovore poďakoval všetkým prítomným za ich celoživotnú prácu, obetavosť a múdrosť.

Medzi prítomnými hosťami bol aj náš duchovný otec Mgr. Dušan Galica, ktorý tiež povzbudil našich seniorov a poďakoval za ich obetavosť.

Program večera nám spríjemnili deti z MŠ pri ZŠ Nižná, taktiež aj mladí tanečníci zo ZUŠ Vendelína Habovštiaka svojimi piesňami, básňami a tancom. Toto spoločné posedenie pri hudbe, koláčiku a chutnej večeri s iskierkami v očiach, spomienkami a priateľskou atmosférou umocňuje

a zdokonaľuje tento večer, na ktorý tak rýchlo nezapomenieme.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tohto podujatia, členkám sociálno-zdravotnej komisie, cateringu Tomíček, všetkým sponzorom, ktorí prispeli do tomboly a hudobníkom FS Oravan senior. Prajeme našim seniorom veľa zdravia, spokojnosti a radosť z každého nového dňa v kruhu svojich najbližších.

Stretnutie jubilantov

Každý rok života je darom, každé jubileum je príležitosťou zastaviť sa a s vďačnosťou sa obzrieť späť.

V nedeľu 26. októbra v Rotunde DK v Nižnej sa uskutočnilo slávnostné stretnutie jubilantov, ktoré sme pripravili

pre občanov, ktorí si pripomínajú v tomto roku životné jubileum. Toto podujatie sa stalo tradíciou, pri ktorej im prejavujeme úctu a vyjadrujeme vďaku za všetko, čo počas svojho života urobili pre svoje rodiny a našu obec.

Po príhovore starostu a osobnej gratulácii si oslávenci prevzali malý darček, kvietok a finančnú hotovosť. Bolo to spoločné posedenie pri hudbe a malom občerstvení v priateľskej atmosfére plnej spomienok a úsmevov.

Všetkým jubilantom prajeme pevné zdravie, veľa lásky od svojich najbližších a spokojnosti do ďalších dní svojho života.

Agáta Ličková,
predsedníčka sociálno-zdravotnej komisie

Celoslovenská prehliadka recitátorov v Nižnej na Orave

Slávnostný nástup recitátorov pred vystúpením

Hodnotiaci porota s predsedom JDS a predsedníčkou OO JDS Tvrdošín Máriou Ďurecovou

Celoslovenská prehliadka poézie, prózy a vlastnej tvorby sa v tomto roku konala na Orave v obci Nižná. Uskutočnila sa v dňoch 16. a 17. septembra 2025 v rotunde – spoločenskej sále obecného úradu. Ubytovanie účastníkov bolo zabezpečené v Hoteli Arman.

Vyhlasovateľom už tradične bolo Ústredie Jednoty dôchodcov na Slovensku. Garantom úspešnej realizácie bola Krajská organizácia JDS Žilina a celú akciu na svojom území skvelo zorganizovala Okresná organizácia JDS Tvrdošín s obsluhou a občerstvením, ktoré prepravili usilovné žienky ZO JDS Nižná.

Záštitu nad týmto ročníkom prevzali Ing. Erika Jurinová, predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja a starosta obce Nižná Ing. Jaroslav Rosina. Personálne úspešný priebeh garantovali predseda JDS a predseda KO JDS Žilina Dr. Michal Kotian a predsedníčka OO JDS Tvrdošín Mgr. Mária Ďurecová.

Účastníci sa začali schádzať okolo poludnia a oficiálny začiatok prehliadky bol o 14.30. Úvodné príhovory predniesli Dr. Michal Kotian a Ing. Erika Jurinová. Do prehliadky sa prihlásilo 20 seniorov a senioriek z celého Slovenska a na akcii spolu s hosťami a divákmi bola v rotunde prítomná viac ako stovka účastníkov.

Výkony recitátorov hodnotila trojčlená porota v zložení: Mgr. Dušan Šoltés – predseda a členky Eva Arvayová a Jana

Pokračovanie na str. 13

Dokončenie zo str. 12

Černá. Nemali ľahkú úlohu, ale nakoniec museli predsa len vyhlásiť najúspešnejších v každej kategórii. V kategórii poézia to bola Katarína Šáriová z KO JDS Košice, v próze Mária Peláková z KO JDS Prešov a vo vlastnej tvorbe Mária Mackovýchová z KO JDS Bratislava.

V závere bolo viackrát vyslovené poďakovanie organizátorom i recitátorom, ktorí prišli do Nižnej, aby krásnym slovom potešili seba i divákov. Po skončení o 18.00 hod. bola večera a po nej spoločenské posedenie pri hudbe v Klube Tesla, kde sa k účastníkom prihovril starosta obce Nižná Ing. Jaroslav Rosina.

Na druhý deň 17. septembra 2025 dostali recitátori ako pozornosť od hosti-

telov darček vo forme zájazdu na Oravskú priehradu, plavbu loďou Oravskej Galérie po Oravskej priehrade a navštívili Slanický ostrov umenia.

Zdroj: Oficiálna stránka
Jednoty dôchodcov na Slovensku

Podakovanie

„Maruška, ďakujem Tebe a Tvojim členom. Zas ste pripravili sviatok pre hovorené slovo aj jeho interpretov. Všetky podujatia, čo robíte sú krásnym zážitkom a potom krásnou spomienkou na Vašu organizáciu JDS. Dobré zdravie a veľa úspechov v aktívnom starnutí želim všetkým.“

Celoslovenská predsedníčka revíznej komisie
Ema Žišková

Výlet do Oravíc sme spojili aj s umením

Leto sa skončilo a nastúpila chladná a upršaná jeseň. Najst termín zájazdu, kde by aspoň trochu zasvietilo slniečko, bolo tentokrát ťažšie.

Nakoniec sme termín našli a vo štvrtok 18.septembra výbor miestnej organizácie zdravotne znevýhodnených občanov a dôchodcov zorganizoval pre svojich členov celodenný zájazd do termálnych bazénov Meander Oravice, spojený s umením.

Začiatok zájazdu patril zaujímavému a príjemnému stretnutiu so sochárom Miroslavom Míkvikom z Vitanovej. Strednú školu absolvoval v Strednom odbornom učilišti v Nižnej, odbor umeleckoremeselné spracovanie dreva. Neskôr pokračoval

v štúdiu na Akadémii výtvarných umení v Krakove. Jeho umelecké sochárstvo v sebe spája cit, krásu a schopnosť preniesť myšlienky do hmatateľnej podoby.

Osobné stretnutie s Miroslavom Míkvikom a možnosť pozrieť si jeho tvorbu sa začalo pri bronzovej soche svätej Margity v Liesku, ktorá je patrónkou obce. Sochu ukončil v roku 2024 a je umiestnená v parku pri kostole.

Naša cesta ďalej pokračovala do Vitanovej, kde sa v areáli kostola nachádzajú z jeho tvorby dve bosé vojačky ako súčasť pamätníka venovaného obetiam 1. a 2. svetovej vojny. V obci sú z jeho tvorby umiestnené aj ďalšie bronzové sochy. Na

cintoríne je pomník pre nenarodené deti a na kopci nad obcou sa týči Ježiš na kríži.

Pokračovali sme do termálnych bazénov aquaparku v Oraviciach, ktorý patril relaxu, kúpaniu a oddychu.

Záver nášho výletu spríjemnila návšteva ďalšieho umeleckého diela Miroslava Míkvika, a to bronzovej sochy svätého archanjela Rafaela, patróna výtvarníkov a pútnikov, ktorá je umiestnená v areáli kostola v Habovke.

S prácami tohto akademického sochára sa môžete stretnúť nielen na Orave, ale aj v ďalších mestách Slovenska a tiež v zahraničí.

Alena Mereššová

Remeslo, ktoré formovalo život ľudí na Orave

29. ročník Pltnického dňa v Nižnej patril tradíciám, hudbe, zábave a predovšetkým spomienke na remeslo, ktoré po stáročia formovalo život ľudí na Orave – pltníctvo. Už niekoľko rokov sledujeme odbíjanie plte, remeslo, ktoré kedysi nebolo len atrakciou, ale tvrdou prácou a cestou do sveta. Oravskí pltníci splavovali drevo, sudy, ba aj celé náklady až po Váh a odtiaľ do Komárna či Budapešti. Na ceste boli dni, niekedy aj celé týždne. Velil im faktor plte – skúsený muž, ktorého slovo malo na vode váhu zákona. Pltníci mali svoj vlastný jazyk a povel, ktorým nerozumel nik iný, a práve vďaka nim sa dorozumeli aj uprostred hukotu rieky. Spievali pod širákom, jedli skromne, no spievali tak, že ich bolo počuť až na breh. A keď sa na plť dostali mestskí páni či turisti, postarali sa, aby to bol zážitok s hudbou, vtipom a oravskou pohostinnosťou. Po druhej svetovej vojne pltníctvo utíchlo... no v Nižnej sme ho po rokoch, v roku 1995, opäť prebudili k životu. Dnes môžeme byť hrdí, že to, čo bolo kedysi chlebom našich starých otcov, je dnes živou tradíciou.

Tento rok však tento okamih nesprevádzala len radosť z tradície, ale aj spomienka na tých, ktorí stáli pri jej zrode a po celý život ju chránili a odovzdávali ďalej. Toho roku nás opustil faktor plte – Daniel Kuboš, človek, ktorý bol srdcom i dušou

pltníctva v Nižnej. V tichu a pri nádhernej melódii piesne Chudobná mať moja v podaní Veroniky Kubalovej za sprievodu Nižňanskej muziky sme vzdali úctu nielen jemu, ale aj všetkým zosnulým pltníkom, ktorí nám zanechali toto vzácne dedičstvo. Tak, ako sa kedysi pltníci lúčili so svojimi druhmi, aj my sme odovzdali zosnulým pltníkom pozdrav v podobnej symbolickej plte, aby odviezla všetkých na ten druhý breh, kde už rieka nehučí, vietor neutícha a kde sa všetci naši pltníci znova stretnú. Na okamih sme si ich v mysli pripomenuli a venovali im aj ďalšiu nádhernú pieseň Od Oravy čierne chmáry ako poďakovanie a symbolický pozdrav tam, kde už niet riek ani brehov. Zelené vetvičky a prekřížené veslá boli tiež znakom tohto remesla a tradičného lúčenia sa so zosnulými pltníkmi.

Ako sa od nepamäti vravelo:
„Nech ťa rieka nesie ticho, jak včul, až
kým nedopláveš na ten pokojný breh.“

Češť ich pamiatke!

Zosnulí pltníci od roku 1995:

Ján Kičin st.
Štefan Reguly – Fajčár
Ľubomír Surovčík
Ludovít Dedinský – Vlčák
Ján Kajan – Štoter
Ján Korčuška – Jano Marin

Ignác Dedinský – Čižmár
Ján Dedinský – Vlčák
Daniel Kuboš
František Reguly
Daniel Benický
Ľubomír Kristofčák
Michal Dedinský – Šmata
Juraj Kajan – Kachút
Jakub Žák – Kubo
Jozef Kuboš – Harušák
Ján Nákačka – Kažmier
Štefan Tomaga

21 Moderate ♩ = 120

1967pltník Ján Kičin 40 ročný a Štefan Zahorec 58 ročný
pre TV v dokumente Od Oravy dažď ide

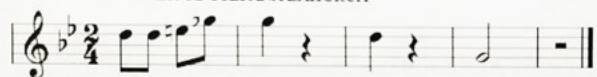

Chu-dob-ná mať mo - ja, bie-dôf mä cho-ua - la,

a mes-to bo-hac-tua plť do ťjen - ka da - la.

ZAVER OD ŠTEFANA ZAHORCA

2. Plť do ťjenka dala, tak mä uspáuala,
/: nižňanskjemu synku pltnica ostala.:/
3. A ja som šuhajko s Orafskej stolici,
/: nebudem sa ženit, pôjdem po pltnici.:/
4. Neoženiu som sa, ani sa nebudem,
po tej bystrej ťode kormanouať budem.
po Orafskej ťode kormanouať budem.
5. Po Orafskej ťode, po tom kriuom Ťahu,
/: nebudem ja prosit'priezvisko... Hanu.:/
6. Pltničku, pltničku, škoda ťa potkala,
/: prišla ťelká ťoda, zťašky ťi zobrala.:/
7. Nech sám Pán Boh skára aj takú pltnicu,
/: ostatnú som zmárníu s plťom kabanicu.:/
8. Ťy orafskí páni, ťy sa dobre máte,
/: ťeť ťy z nás pltnikôf aj tú krf cicáte.:/
9. Byťau som pltníkom, ale už nebudem,
/: rostrepanje zťašky zbjerat' už nebudem.:/

27 Moderate ♩ = 120

Ján Dedinský-pltník pre festival Vychodnú

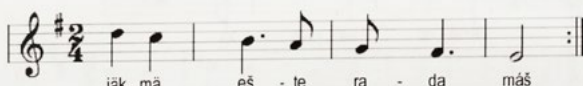
1. Oi O - ra - uy čjer - ne chmá - ry,

pr - ši na mňa hus tý dášť,

pust' mňa mi - lá do ko - mór - ky,

jak mä eš - te ra - da máš

2. Budem pláuat' po Orave, po tej bystrej ťodičke
/: a posjelať s plťa pozdrať mojej milej Aničke.:/

3. Keť ja pridem s plťa domôf, ja si na ťu postrežjem,
/:keby pri nej iný ležau, tak jej ťurkoč odrežjem.:/

Tradícia, ktorá spája – Pltnícky deň v Nižnej

Toto výnimočné podujatie spája minulosť s prítomnosťou a prináša radosť malým i veľkým. Pestrý program, športové i sprievodné akcie, hudba, chutné jedlo a príjemná atmosféra, to všetko, čo je pre našu obec také typické sprevádzali Pltnícky deň od včasného rána až do neskorých nočných hodín. Veríme, že ste si ho naplno užili so svojimi rodinami, stretli známych, načerpali pozitívnu energiu a odniesli si krásne spomienky.

29. ročník Pltníckeho dňa sa vydaril po všetkých stránkach – priaznivé počasie i bohatý program, ktorý slovom sprevádzala Daniela Štecová, umocnili príjemný priebeh a dobrú náladu počas celého dňa. Preto vyslovujeme jedno veľké ĎAKUJEME všetkým, ktorí pomohli vytvoriť tento nezapomenuteľný deň.

Naše poďakovanie patrí mladým pltníkom, ktorí to aj napriek neúčasti jedného z hlavných tútorov – Mateja Rosinu – zvládli na výbornú pod vedením Jána Kičina ml. Matejovi zároveň ďakujeme za celotýždňovú prípravu dreva v spolupráci s technickými službami.

Osobitné poďakovanie patrí Nižňanskej muzičke, pod vedením Petra Kubalu, ktorá sprevádzala nielen pltníkov, ale aj spomienku na všetkých zosnulých pltníkov od roku 1995 nádhernými piesňami. Rovnako hudobne sprevádzala všetky folklórne zložky počas hlavného programu na štadióne, a to s veľkou obetavosťou, keďže stáť niekoľko hodín na pódiu nie je jednoduché.

Ďakujeme deťom Nižnej Vsi za milú ukážku hry na lúke a manželom Kičinovcom za pltnícky tanec.

Ďakujeme malým heligonkárom z Hornej Lehoty pod vedením Veroniky Harezníkovej, ktorí svojou hrou a spevom navodili veselú a príjemnú atmosféru.

Veľká vďaka patrí aj FS ORAVAN – stredná generácia, ktorí po rokoch opäť vystúpili na javisku, predviedli krásne tance Šariš polku, Verbung, Zemplín a svoje vystúpenie zakončili známym Cigáňom.

Rovnako ďakujeme najstarším folkloristom zo súboru ORAVAN SENIOR pod vedením Lucie Vojtkovej, ktorí opäť dokázali, že vek je len číslo a v takmer hodinovom programe priniesli na pódium tance z Brezovice, Nižnej či Horehronia. Zazneli aj nádherné jásne, východné a gemerské spevy v podaní speváckej zložky súboru pod vedením Danky Iskrovej, nechýbali ani mohutné mužské hlasy z Telgártu. Ich vystúpenie uzavrel veselý tanec Šimi, ktorý pobavil aj rozospieval divákov.

V ďalšej časti programu nás bavila kapela Raz-2-Try z Hruštína, po ktorej pódium prevzala kapela Golf a do skorého rána hral Juraj Zuffa – DJ Project.

Sprievodný program prilákal množstvo detí. Do Pltníckej časovky sa zapojilo až 122 malých pretekárov! Poďakovanie patrí nášmu Cykloklubu Nižná za skvelú organizáciu.

Strelbu zo vzduchovky zastrešili naši strelci pod vedením Jána Štepanovského a ani FBK Nižná sa nedal zahanbiť s veľkou účasťou detí na Pltníckom nájazde.

Animamy Tvrdošín zabavili deti aktivitami, maľovaním na tvár, bublinami, maskotmi a ďalším animačným programom.

Novinkou bola ukážka prvej pomoci pod záštitou Červeného kríža (vedenie: Veronika Záhorcová), kde si mohli návštevníci vyskúšať základné zásahy prvej pomoci.

Ďakujeme poľovníkom z PS Hlodočín, ktorí opäť nesklamali výborným gulášom z diviny a výstavou trofejí.

Veľká vďaka patrí aj dôchodcom z JDS pod vedením Božky Žuffovej, ktorí svojím kulinárskym umením pripravili guláš a ďalšie dobroty pre viac ako 250 ľudí.

Ďakujeme pracovníkom obce Nižná za pomoc, obsluhu a prípravu tohto tradičného dňa, ako aj Vladimírovi Zumríkovi za skákacie hrady a stany, ktoré si deti mohli užít bezplatne.

Veľké ďakujeme patrí aj členom komi-

Pokračovanie na str. 16

Dokončenie zo str. 15

sie kultúry, chalanom z FK Nižná, Andrejovi Brčákovi, sociálnej komisii, technickým službám a všetkým ostatným, ktorých často nevidno, za ich obetavú prácu a prípravu, bez ktorých by podujatie neprebehlo tak hladko.

Osobitné poďakovanie patrí chalanom z Media4You, ktorí sú neodmysliteľnou súčasťou Pltnického dňa a postarali sa o kvalitný zvuk a svetelné efekty na pódiu.

Ďakujeme aj všetkým stánkarom, ktorí zabezpečovali chutné jedlo a „pitný režim“ pre návštevníkov.

A napokon ďakujeme vám – milí priatelia, že ste prišli, vytvorili skvelú atmosféru a opäť ukázali, že Pltnický deň je o spolupatričnosti, priateľstve a radosť zo spoločných chvíľ.

Tešíme sa o rok – na jubilejný 30. ročník!

Daniela Štecová

Ukážky prvej pomoci

Zachrániť niekomu život je veľká vec. Ja neviem, či je niečo viac. Keď niekoho odsotíte z cesty oproti idúcemu vlaku, keď niekoho vytiahnete z búraného auta, keď niekedy len prosto ostanete a ustojíte tiicho. Niekedy stačí len dobre mierená rana medzi lopatky, aby ste sa stali hrdinom v očiach iného človeka.

Viete, čo potrebujete na poskytnutie prvej pomoci? Dve ruky. A čo je najťažšie na KPR (masáž srdca)? Vysloviť celý názov: kardiopulmonálna resuscitácia. Väčšina z nás kurz prvej pomoci v nejakej forme a v nejakom čase absolvovala. Vodiči, zdravotníci, SBSkári... Ale ruku na bijúce srdce: trúfli by ste si?

Počas Pltnického dňa v Nižnej sme, s asistenciou tréňovaných záchranárov Slovenského Červeného kríža MS Dolný Kubín, obnovili ukážkami prvej pomoci vedomosti a zručnosti všetkých, ktorým nie je ľahostajný osud ranených. Čas sme mali limitovaný, nakoľko v Bobrove bola púť, na ktorej robili zdravotný dozor. Chvíľu to vyzeralo, že nebude komu vysvetľovať. Ľudia chodili okolo, no keď sme ich oslovili, cúvli. Niektorí sa hanbili, niektorí hrdinsky tvrdili, že oni to majú čerstvé a nepotrebujú to tréňovať. Potom prišla na rad detská zvedavosť a detská odvaha. Následne sa „odvážili“ aj dospeláci a miestami to vyzeralo, že tri figuríny nebudú stačiť. Naša kubínska posila trpezlivo ukazovala, vysvetľovala a odpovedala na otázky. A delili sa o vlastné skúsenosti, či už zo súťaží, alebo reálnych situácií, v ktorých sa ocitli. Nie vždy je to brnkačka. Poskytnúť prvú predlekársku pomoc je nielen povinnosť zo zákona, je to hlavne o človeku, o po-

moci, o neutečení a zotrvaní, keď sa niečo také stane. Preto treba tréňovať vždy, keď je možnosť. Možno to nikdy nepotrebovať nebudete, kiežby. Ale vždy je lepšie byť pripravený, keby náhodou áno. Ak máte strach, že dolámete rebrá pri nesprávnom stláčaní hrudníka, tak pokoj. Rebrá niečo vydržia. A potom, ak sa vám to aj podarí – zlomené rebro sa zahojí za pár týždňov. Je to veľká daň za zachránený život? Najhoršie čo môžete urobiť, keď vidíte zraneného človeka, je to, že neurobíte nič. Nebojme sa oživovania, keď je človek mŕtvy, čo horšie sa mu môže stať?

Takže, ak nabudúce uvidíte niekoho ležať na zemi, nemusí nutne vypávať piatkový večer.

1. Zaisťovať bezpečie – najmä svoje, lebo mŕtvy záchranár = žiadny záchranár
2. Osobu oslov a zatras za ramená
3. Spriechodni dýchacie cesty zákonom hlavy
4. Skontroluj dýchanie – nedýcha alebo nedýcha normálne?
5. Volaj na tiesňovú linku 155
6. Vykonaj 30 kompresíí v strede hrudníka, dvomi rukami 5-6 cm do hĺbky, rýchlosťou 100-120 stlačení za minútu (rytmus piesne Na Orave dobre... napríklad)

7. Podaj 2 záchranné vdychy
8. Pokračuj v resuscitácii v pomere 30:2 do príchodu záchranárov

Toto je, samozrejme, len najzákladnejší postup. Preto je dobré aspoň občas si to pod odborným dohľadom skúsiť. Aj profesionálni záchranári to opakujú každé tri mesiace. Možno raz za nejaký čas refrešnúť kurz prvej pomoci – aspoň 8 hodinový.

Alebo prosto dať vedieť a my vám vieme zorganizovať ukážku prvej pomoci. Je to laická prvá pomoc. Nie sme/ste zdravotníci. Nemáme ani kompletne vybavenie, ale aj profesionálny záchranár, ak nemá pri sebe potrebné pomôcky, poskytuje prvú pomoc len ako laik. Nie je to ani potrebné, lebo všetko, čo potrebujeme, máme stále pri sebe. Prvá pomoc je o improvizácii. A vždy máte istotu, že keď zavoláte na číslo 155, bude s vami komunikovať lekár, ktorý vás vie, do príchodu záchranárov, inštruovať. Podľa štatistiky je dojazd sanitky 10 - 12 minút, v ideálnych podmienkach. My však máme len 3 minúty. Toľko vydrží náš mozog bez kyslíka.

Ak sa dostanete do situácie, ktorá bude vyžadovať váš zásah, nepremýšľajte, či to máte urobiť, ani že vlastne neviete ako. Bezpečie? Vedomie? Nedýcha? Klaknúť! Volajte 155 (hlasitý odposluch)! Stláčať! Ako hovorí klasik: ak máš strach, urob to hneď. Odvahu dostaneš potom.

Veronika Záhorcová

Podbielanská držka a Oravské lomidrevo

Záver leta v duchu tradície

Držkové jedlá majú svoju zaujímavú históriu. Boli súčasťou chudobnej stredovekej kuchyne, kedy bolo mäso vzácné, preto sa z neho spracovávalo všetko. Aj práca s drevom má hlboké korene. Od staroslovienskych čias sa drevo využívalo na výstavbu obydľí, výrobu nástrojov, obranu a práca s ním predstavovala prejav zručnosti.

V sobotu, 30. augusta, sme si na Františkovej Huti v Podbieli pripomenuli časy, keď pre ľudí svojej doby sila, remeslo a pohostinnosť tvorili základ života. Obnovený 11. ročník súťaže s novým názvom Podbielanská držka a Oravské lomidrevo začal o 8.00 hodine symbolickým výstrelom z historického dela. Súťaže vo varení, nielen držkovej polievky, ale aj rôznych držkových jedál, sa zúčastnilo 13 prihlásených družstiev. Vôňa pahreby zakrátko prilákala prvých návštevníkov. Každý tím varil nielen s láskou, veselou náladou, ale aj s cieľom pripraviť čo najlepšiu držkovú pochúťku. V závere to odborná porota pri hodnotení nemala vôbec jednoduché. Po odskúšaní všetkých vzoriek nakoniec vyhlásila víťaza. Stal sa ním Team Levice - Nižná. K pohodovej atmosfére tohto podujatia prispel aj fakt, že za svoju snahu boli ocenené všetky družstvá. Hodnotné ceny jednotlivým tímom odovzdávali spoločne starostovia obce Nižná Jaroslav Rosina a obce Podbiel Ján Sitek.

Značnú emóciu zanechala u prítomných aj súťaž drevorubačských zručností - Oravské lomidrevo. Svoje skúsenosti tu predviedlo 12 profesionálnych pilčíkov z Oravy a okolia. Oravské lomidrevo nadviazalo na dlhoročne konanú súťaž Podbielanský drevorubač, pričom zachovalo jeho tradíciu, s tendenciou každoročne zvyšovať kvalitu preteku. Súťažiaci si zmierali svoje sily v piatich disciplínach a jednej doplnkovej disciplíne. Museli predviesť celkovú drevorubačskú zručnosť v prevedení rezov, bezpečnom pohybe s motorovou pílou a zároveň aj svoju fyzickú zdatnosť. V každej disciplíne rozhodovali stotiny sekundy, milimetre, uhly rezov. Skúseným

rozhodcom neunikli ani priestupky v dodržíavaní bezpečnosti pri práci. Divácky asi najzaujímavejšia disciplína bola stínka stromu na cieľ, ale aj Furman či Kálačka, kde naši drevorubači museli ukázať, že vedú zapnúť fúru do približovacieho traktora, alebo nakátať a poukladať drevo. Najskúsenejší drevorubač Daniel Šálka z Liesku si ako cenu za udelené prvé miesto odniesol novú motorovú pílu. Ani ďalšie miesta neobišli naprázdno, získali vecné ceny vo forme hodnotného drevorubačského náradia. Súčasťou súťaže neboli len samotní drevorubači, ale aj rozhodcovia a pomocníci zo Strednej odbornej školy lesníckej v Tvrdosíne. Matej Rosina, ako garant súťaže, všetko precízne pripravil a zabezpečil, vďaka čomu celá súťaž prebehla hladko a bez problémov.

O zábavu a príjemne strávený deň sa postarali aj sprievodné aktivity hlavného programu, stánky s občerstvením, prezentácia kamiónov, Tatrári veteráni, poľnohospodárska technika, nafukovací hrad a rôzne atrakcie pre deti.

Tohtoročnú Podbielanskú držku a Oravské lomidrevo prvýkrát po desiatich rokoch organizovali spoločne obce Nižná a Podbiel. Dohodou s bývalými organizátormi sa už na budúci rok uvažuje o pomenovaní Oravské lomidrevo a Františkova držka. Podujatie by sa malo rozšíriť o tematiku poľnohospodárstva, lesohospodárstva, dopravu, tavbu železnej rudy.

História, tradícia, súťaživosť, nadšenie a zážitky sa spojili s konkrétnym dňom. Za túto súhrnu patrí veľká vďaka dlhoročným organizátorom predchádzajúcich ročníkov a Petrovi Smolárovi za skúsenosti a rady, predsedovi PPD Nižná Pavlovi Hrubošovi za pomoc pri osadení základových rúr, predsedovi Spolujateľstva bývalých urbanalistov v Podbieli Pavlovi Kudzelovi za poskytnutie pozemku a dreva a v neposlednom rade Obecnému sociálnemu podniku Nižná, s.r.o. za technickú prípravu celého podujatia.

Vďaka záujmu, zladenia zvykov s novými nápadmi, príjemnej atmosfére, nadšeniu, ale aj priaznivému počasiu sa aj tento rok potvrdilo, že podujatie má svoj stabilný priestor. Už teraz sa môžeme tešiť na 29. august 2026, kedy sa na Františkovej Huti opätovne plánujeme spoločne stretnúť.

(dg)

Svätojakubská púť aj na Slovensku

Mušľa nie je len orientačným bodom, je tichým spoločníkom pútnika. Viliam Degan spolu s priateľmi absolvoval časť legendárnej trasy Camino de Santiago, na Slovensku.

Pred cieľom, cesta medzi Banským Studencom a Zvolenom

Svätojakubská cesta, známa aj ako Camino de Santiago, je jedna z najznámejších pútnických ciest na svete. Vedie do Santiago de Compostela v Španielsku, kde sa podľa tradície nachádza hrob apoštola Jakuba. V miestnej katedrále sú podľa tradície uložené jeho ostatky. V roku 814 sa údajne objavili hviezdy, ktoré ukázali cestu k stratenému hrobu a 25. júla boli ostatky nájdené. Na mieste Jakobovho hrobu bol postavený kostol, ktorý sa stal pútnickým miestom. Prvá doložená púť do Compostely je z roku 951, kedy ju vykonal biskup z Le Puy. Pozdĺž cesty boli postupne zriadené kostoly a kláštory so svätými relikviami.

A čo je na tejto púti zaujímavé a krásne? Začína prakticky kdekoľvek, aj na Slovensku. Hlavná trasa cez Slovensko vedie z Košíc cez Levoču, Donovaly, Hronský Beňadik, Trnavu až do Bratislavy a jej dĺžka je približne 621 km. Je rozdelená do piatich hlavných úsekov. Každý má niekoľko etáp, ktoré sa dajú prejsť za jeden deň. Z Bratislavy pokračuje do rakúskeho

Wolfsthu, kde sa napája na Jakobsweh a odtiaľ cez Európu do Španielska. Trasa je označená typickým symbolom mušle svätého Jakuba, pútnika.

Mušľa svätého Jakuba ako duchovný kompas na púti

Niektorí ľudia cestujú za dobrodružstvom, ale sú aj takí, ktorí hľadajú pokoj. Vydajú sa na cestu, kde každý krok má duchovný význam.

Viliam Degan spolu s priateľmi absolvoval časť tejto legendárnej trasy na Slovensku a priblíži nám, čo znamená kráčať s mušľou. Mušľa nie je len orientačným bodom na pútnickej trase, je tichým spoločníkom pútnika. On ju nosí nie preto, že musí, ale preto, že chce patriť k tým, ktorí kráčajú za pokojom, za odpoveďou, za tichom, za sebou samým.

Čo vás motivovalo k rozhodnutiu absolvovať časť cesty?

V podstate to bol nápad mojich priateľov.

Ja som sa len pridala, lebo som chcela absolvovať aspoň určitý úsek. Mám rád turistiku, takže kým ešte vládzem, rozhodol som sa, že idem. Kopce už mi veľmi nejdú, ale dole kopcom a rovinu zvládam ešte celkom dobre.

Mali ste nejaký konkrétny dôvod – osobný, duchovný, zdravotný?

Prišlo mi to ako výborný nápad. Chcel som stráviť niekoľko voľných dní kráčaním, premýšľaním, odreagovať sa od práce, stereotypu, negatívnych myšlienok, venovať sa modlitbám, ale aj spoznať krásne prostredie, kadiaľ viedol úsek, ktorý sme si vybrali. Na dovolenky k moru nechodím, nie som „morský“ typ. Radšej som v horách a v takomto prostredí si oddýchnem viac a aj načerpám viac síl pri takomto aktívnom oddychu. Tento rok je navyše Jubilejný rok, takže sme tam išli aj ako pútnici nádeje.

Mali ste aj prípravu - fyzickú, duchovnú? Bolo to fyzicky náročné? Terén bol obtiažny?

Fyzickú prípravu som nemal žiadnu, keďže priatelia sú špičkoví športovci a ja sa tiež snažím v rámci možností priebežne sa udržať v akej-takej kondícii. Išlo len o to, aby som bol v termíne, ktorý sa vybral, zdravotne OK. A to vyšlo. Termínovo som sa tiež prispôbil, pretože moja práca mi umožňuje značnú flexibilitu. Priateľom to pracovné povinnosti neumožňujú. Mohli mať voľno len tri dni a na absolvovanie zvoleného úseku sa vyžaduje päť, takže sme museli zakomponovať aj víkend. Išli sme teda na konci júna, kedy býva relatívne dobré počasie a aj teplo, čo umožní nebrať si a nenosiť na chrbte zbytočne veľa vecí, a hlavne sú dlhé dni a krátke noci. Dá sa tak vyraziť vždy skoro ráno a netreba sa

Pokračovanie na str. 19

Kostol sv. Šimona a Júdu v Bacurove, okres Zvolen

Pútnická trasa

Dokončenie zo str. 18

počas púte cez deň ponáhľať, lebo máte pred sebou celý dlhý deň. Hlavne treba mať dobrú obuv, na ktorú ste zvyknutí. A aj taká dokáže po niekoľkých dňoch a niekoľkých desiatkach km „prekvapiť“. Napr. zistíte, že obuv, ktorá sa na mnohých túrach tvárila kamarátsky a komfortne, sa zrazu rozhodne, že bude úzka. A to je potom problém.

Ktorý úsek ste absolvovali? Koľko dní a koľko kilometrov ste dokopy prešli?

Vybrali sme si úsek Banská Bystrica – Hronský Beňadik. Ten vedie cez Štiavnické vrchy. Je tam očarujúca príroda. Pred dovolenkovým obdobím a cez pracovné dni tam nie je veľa ľudí a trasa prechádza aj cez Banskú Štiavicu, čo je asi najkrajšie mesto na Slovensku. Tento úsek je rozplánovaný na päť dní a má päť etáp: Banská Bystrica – Zvolen (29 km), Zvolen – Banský Studenec (28 km), Banský Studenec – Vysoká (23 km), Vysoká – Nová Baňa (19 km) a Nová Baňa – Hronský Beňadik (20 km). Celkovo má tento úsek cca 133 km. Všetky podrobné detaily vrátane prevýšenia a ďalších parametrov sa dajú nájsť na internete, takže by bolo zbytočné tu o nich rozprávať. Je tam aj podrobný popis trás a etáp, informácie o možnostiach ubytovania, kde sú obchody, pramene s pitnou vodou a pod.

Problém nám ale vznikol s dopravou. Zistili sme, že spoje na smer Banská Bystrica tak, aby sme boli zavčasu ráno v Banskej Bystrici, prakticky neexistujú. A ďalší problém bol následne po skončení v Hronskom Beňadiku dostať sa nejakými spojmi na Oravu. To bolo prakticky nemožné, prípadne by to zabralo celý deň, ktorý už moji „súputníci“ nemali k dispozícii.

Padlo teda rozhodnutie, že tento úsek prejdeme v opačnom smere. V utorok o 3.00 ráno sme šli autom do Banskej Bystrice. Tam sme si nechali auto a známy nás odviezol do Hronského Beňadika, kde sme boli cca o 7.00 a mohli sme vyraziť. Privítal nás ale ukrutný lejak. Začali sme prehliadkou benediktínskeho kláštora. Omša ráno nebola, tak sme si prezreli kláštor a prehliadku sme naťahovali, lebo dážď nechcel prestať. Nakoniec sme vyrazili aj v daždi, ale do obeda pršať postupne prestalo a zvyšok púte už bolo počasie ukázkové. Teplo a sucho.

Ako vyzeral typický pútnický deň?

Pohodovo. Treba vstať, umyť sa, pomodliť, niečo zjesť a vyraziť. A potom kráčať a obdivovať krásy okolia. Na Slovensku je krásne. Človek vníma, akú máme peknú krajinu. Umocnilo to aj nádherné počasie. Po ceste sú rôzne pamiatky, chrámy, kaplnky, kalvárie, najimpozantnejšia z nich je tá v Banskej Štiavnici. Keď je človek hladný, naje sa. V tomto úseku je trochu problém, že v jednotlivých etapách nie je veľa príležitostí zastaviť sa v potravinách,

reštaurácii alebo krčme. Etapy vedú z vychádzieho do cieľového miesta zvyčajne cez hory a lúky, mimo civilizáciu. Trasa je značená štítkami s mušlou a zväčša kopíruje aj turistické značky, to však neznamená, že sa nedá pobiľditi. Niekoľkokrát sa stalo, že sme si etapu o pár km predĺžili. Obzvlášť, keď je naplánovaná etapa napr. 33 km, s čím človek trochu v hlave zápasí už na štarte a nakoniec treba prejsť ešte ďalších 4 – 5 km. Priatelia sú zvyknutí, tí nemajú problém prejsť aj 100 km, ale mňa to dokázalo celkom dobre zavzdušniť, a to potom so mnou nebola žiadna reč. Preto treba mať so sebou vždy niečo na doplnenie energie a uhasenie smädu. Po príchode do cieľa etapy sa ubytuješ, ak je prijateľný čas, stihneš sv. omšu v miestnom kostole a poďakuješ za zvládnutý ďalší krásny deň. No a potom ideš spať, aby si vládla kráčať ďalší deň, ktorý ťa čaká a na ktorý sa samozrejme tešíš. Pútnický deň je určite oveľa pestrejší, ale toto je stručný opis.

Stretli ste sa s ľuďmi, pútníkmi a zanechalo toto prípadné stretnutie vo vás emočné pocity?

Bol som veľmi prekvapený, že sme počas piatich dní nestretli ani jediného pútnika. A celkovo sme stretli len niekoľkých turistov/cyklistov, aj to len v sobotu. Zrejme na tieto naše slovenské úseky chodí veľmi málo pútnikov, čo je podľa mňa veľká škoda. Všetci majú asi snahu absolvovať púť do Compostely a pritom v tom nevidím rozdiel, kde sa človek oddá myšlienkam, modlitbám, vzdávaniu vďaky, prípadne prosbám a radosti z pohybu v prírode.

Prežívali ste počas púte chvíle ticha, kedy ste sa zahĺbili do vlastných myšlienok?

Určite. To bolo aj jedným z dôvodov, prečo som sa rozhodol ísť. Keď je človek doma, vždy potrebuje riešiť nejaké veci a takéto putovanie mu dá veľkú príležitosť na zahĺbenie sa do vlastných myšlienok. Okrem iného, samozrejme.

Zmenila táto púť váš postoj k zmyslu a podstate života?

To nemôžem tvrdiť. Postoj k zmyslu a podstate života nejaký mám, ktorý sa vekom a rôznymi situáciami určite mierne koriguje, resp. upravuje, ale púť zmeny nepriniesla, len utvrdila v postojoch.

Plánujete sa zúčastniť aj ďalšej časti púte, alebo absolvujete podobnú púť?

Určite áno. Najradšej by som prešiel celú trasu na území Slovenska, ale problém mi robí úsek Levoča – Banská Bystrica, lebo sa bojím medvedov. Takže plán je prejsť úsek z Hronského Beňadika do Trnavy a následne z Trnavy do Bratislavy. Ja by som to šiel už hneď, ale priatelia nemajú možnosť z pracovných dôvodov a ísť sám, nad tým som ešte nerozmýšľal. Takže snáď budúci rok na jar, ak zdravie dovolí a Pán Boh dá.

Boží hrob, kalvária Banská Štiavnica

Čo by ste odkázali ľuďom, ktorí podobnú skúsenosť plánujú, ale zatiaľ nenabrali odvahu?

Ja to môžem jedine odporúčať. Jednoznačne, kto vládze chodiť, obdivuje našu krajinu, prírodu aj jej stvoriteľa a nájde si samozrejme čas, tak nech rozhodne ide. Ako som už spomínal, všetky potrebné informácie sú na internete, takže stačí si určiť len termín, úsek trasy (prípadne aj celú) a vyraziť. Myslím, že sa nikto nevráti s tým, žeby bol nespokojný a neodporúčať to ďalším. Celkovo by bolo fajn, keby túto slovenskú časť trasy objavilo čo najviac ľudí. U nás je väčšinou zo športového hľadiska prezentovaná cesta hrdinov SNP, na tej sa dá určite stretnúť množstvo ľudí, ktorí testujú svoje fyzické možnosti a osobné schopnosti. Ale nie každý je fyzicky zdatný a práve tým, ktorí by radi vyskúšali viacdnňové pochody s určitou dennou dávkou km, dáva veľkú príležitosť Svätajakubská cesta na Slovensku. A z hľadiska duchovného je to jednoznačná voľba.

A čo by ste odkázali tým, ktorí hľadajú pokoj alebo nový začiatok?

Určite to, čo som v podstate uviedol v predošlej odpovedi. Ak teda hľadáš pokoj alebo nový začiatok, Svätajakubská cesta na Slovensku je odpoveď na tvoje hľadanie a aj tvoj nový začiatok.

Dozvedeli sme sa, že putovanie nie je len o dosiahnutí cieľa. Jeho skutočnou podstatou je častokrát úvaha o sebe samom. Rozhovor s Viliamom nám zároveň poodhalil, že stať sa pútnikom môže znamenať nový začiatok.

Čo ak je dnes práve ten deň, kedy si sami sebe položíme otázku: Kam kráčame?

(dg)

Keď sa detský sen premení na vysnívanú prácu

História sklenených šperkov siaha až do 4. tisícročia pred n. l. do Egypta, kde sa vtedy vyrábali amulety a šperky z farebných sklenených pást. V Európe sa výroba sklenených korálok datuje do doby 400 rokov pred n. l. a pripisuje sa laténskej kultúre, teda Keltom. Dnešná moderná bižutéria sa v 17. storočí rozšírila vo Francúzsku. Dôkazy o výrobe skla na území dnešného Slovenska siahajú až do doby bronzovej. Ľudia v tomto období vyrábali najmä sklenené korálky, ktoré slúžili ako ozdoby. Sklenené korálky a gombíky sa objavili aj pri archeologických vykopávkach z čias Veľkej Moravy z 9. storočia a predpokladá sa, že vznikli priamo na našom území.

V našej obci sa umeniu výroby šperkov venuje Eva Brčáková. Je mladá, kreatívna a originálna. Jej ruky premieňajú sklenené korálky (pracuje hlavne s takými, ktoré majú priemer približne 1 mm) na jedinečné doplnky a jej tvorba je zároveň dôkazom toho, že ručná práca má v dnešnom modernom a pretechnizovanom svete stále svoje miesto.

Kedy a prečo ste sa rozhodli vytvárať šperky zo skla?

Od detstva som bola veľmi kreatívny typ. Keď som mala päť rokov, štrikovala som čiapky a háčkovala tašky, no stále som cítila, že sa neviem nájsť. Preto som skúšala rôzne techniky ručných prác, až kým mi nepriniesla pani vychovávateľka, keď som mala asi desať rokov, do nemocničnej postele, po zdravotných problémoch, kvôli ktorým som sa nemohla hýbať korálkami, pri ktorých som zostala dodnes. Bolo to také šťastie v nešťastí.

Sama si robíte návrhy, kde čerpáte inšpiráciu na dizajn?

Stále vravím, že mojou najväčšou inšpiráciou sú zákazníčky. Tie na moje diela čakajú niekoľko týždňov až mesiacov, pretože si nechávajú vytvárať šperky presne podľa svojich návrhov, napríklad s motívami

ich domácich zvieratiek, oblúbených kvetov či symbolov, ktoré pripomínajú krásne aj smutné momenty v ich živote, ako je narodenie vytúženého bábätka alebo strata blízkej osoby. Preto už nemám veľa času na navrhovanie vlastných modelov, no najviac ma stále fascinuje ríša zvierat, naša nádherná príroda či rôzne kultúry sveta.

Ako dlho trvá výroba jedného šperku, prípadne kolekcie?

Samotná výroba závisí od veľkosti, druhu a návrhu šperku, no v priemere jeden šperk trvá okolo 6 až 8 hodín.

Aký typ materiálov najčastejšie používate a prečo?

Každý šperk je tvorený zo sklenených maličkých korálikov, ku ktorým následne pridávam rôzne brúsené krištály, minerály, hodvábné strapce, flitre a ďalšie ozdobné prvky. No s materiálmi rada experimentujem. Raz som napríklad na náušnice v tvare očí použila umelé mihalnice, čo my ženy používame na líčenie.

Ponúkate sériu šperkov, alebo ich vyrábate len na zákazku? Ak áno, je nejaká, na ktorú si obzvlášť spomínate?

Mnoho objednávok si nesiem so sebou v srdci, pretože som pochopila, že pre svoje zákazníčky nevyrábam „iba šperky“, ale zhmotňujem ich spomienky. To bol aj prípad jednej z mojich nedávnych objednávok, keď som tvorila brošňu pre jednu mamičku, ktorá počas tehotenstva prišla o svoje vytúžené bábätko. Nevedela, či to bolo dievčatko alebo chlapec, a tak som jej navrhla brošničku v tvare bábätka sediaceho na obláčiku, s anjelskými krídelkami a krátkymi vláskami, aby nebolo jasné pohlavie. Môže ho tak nosiť pri srdci – stá-

le so sebou, aj keď už fyzicky s ňou nie je. Priznám sa, pri tejto objednávke mi vyšla nejedna slza. A takéto momenty zažívam často, či už ide o spomienky na zosnulých domácich miláčikov, alebo o rodičov, ktorí už nestihli vidieť svoju dcéru pred oltárom.

Stretávate sa so spätnou väzbou?

Veľmi často. Tým, že sa mnohé z mojich zákazníčok stanú stálymi, vznikne medzi nami často až priateľstvo. Mnohokrát sa mi počas tvorby ich objednávky zveria s niečím osobným a v tom momente je to pre mňa už niečo, čo si naozaj nesiem so sebou do života. Posielajú mi fotografie so šperkami, opisujú, ako si ich vzali na nejakú dôležitú udalosť a ako im ju spríjemnili, a to je naozaj nádherný pocit vidieť, počuť či čítať.

Taktiež ma poteší vidieť šperk na nejakej známej osobnosti. Keď len tak zapnem noviny a moderátorka má brošňu odo mňa, alebo nejaká známa osobnosť pridá fotku a svieti tam môj šperk, spríjemní mi to celý deň.

Kde si môžeme pozrieť, respektíve objednať vaše krásne a estetické doplnky outfitov?

Väčšina zákazníčok ma najskôr kontaktuje cez sociálne siete, aby sa opýtali na všetky otázky, ktoré majú. Na oficiálne objednávky ich však vždy odkazujem na môj e-shop www.eviikšperky.sk, kde si môžu vybrať šperky skladosť, alebo prezrieť si katalóg so všetkými doteraz vyrobenými modelmi a prostredníctvom priradených formulárov si ich upraviť podľa svojich predstáv, či už veľkosť, farbu alebo typ zapínania.

Zákazníčky si cez špeciálny formulár na želanie môžu tiež nechať vytvoriť úplne nový šperk presne podľa svojho návrhu alebo opisu. Formulár ich pritom navedie na zadanie všetkých potrebných informácií, vrátane dátumu výroby či prípadnej alergie na nikel, čo mne veľmi uľahčilo prácu a urýchlilo samotnú výrobu.

Pokračovanie na str. 21

Dokončenie zo str. 20

Aké sú vaše plány do budúcnosti?

Plánov mám nesmierne veľa, ale som človek, ktorý rád prekvapuje, takže si ich zatiaľ nechávam pre seba. Ak sa mi to však tento rok podarí časovo zvládnuť, plánujem vytvoriť niečo exkluzívne – niečo, nad čím premýšľam už od základnej školy.

Okrem výroby šperkov sa zaujímate aj o módu, čo je prirodzené, pretože tieto oblasti sú v úzkom spojení. Svedčí o tom aj vaša účasť v televíznej relácii Nákupné maniačky. Čo bol ten rozhodujúci moment, aby ste sa do relácie prihlásili?

Úprimne poviem, že mi to chodilo hlavou už asi rok, no keď mi potom zavolali, či by som sa nedostavila na natáčanie, povedala som si, že to bude len ďalšia zaujímavá skúsenosť v mojom živote.

Ako ste sa cítili pred kamerou?

Myslím si, že každý, kto ma aspoň trochu lepšie pozná, vie, že sa mi ústa nezavrú (smiech). Od malička som milovala recitovanie a byť pred väčšou skupinou ľudí mi nikdy nevadilo, priam ma to bavilo. Od malička mi každý hovoril, že raz budem herečka a aj to bol môj veľký sen, takže táto príležitosť bola najbližšie k tomu, aby som si ho splnila. Preto ma to tak lákalo.

A v momente, keď sa zapli svetlá a kamera začala točiť, som hneď povedala, že sa cítim, akoby som bola doma. Svoju tvorbu na internete totiž prezentujem ľuďom tým, že sa natáčam a rozprávam na kameru o každej jednej objednávke, takže toto bola len profesionálnejšia verzia toho, čo robím ostatné roky.

Ako ste vychádzali so spoluúčinkujúcimi dievčatami?

Účinkovali sme tam štyri mladé dievčatá a jedna staršia pani vo veku našich rodičov. My štyri sme si hneď sadli a neuveriteľne sme si to užili. Pred kamerami bolo vidieť, že si nijako nezávidíme, nesnažíme sa taktizovať ani ponižovať jedna druhú, čo býva v takýchto reláciách bežné a od mladých sa to očakáva, si myslím viac, ako od tých starších žien. A dodnes, jeden a pol roka po natáčaní, sme stále my štyri v kontakte.

Bohužiaľ, tá staršia pani nás od začiat-

ku brala ako nie jej seberovné, kvôli nášmu veku. Dávala nám to najavo, či pred kamerou, ale i za ňou. O nej teda neviem nič a vzhľadom na jej nepríjemné a nemiestne komentáre počas natáčania som za to rada.

Aké boli vaše pocity pri hodnotení?

Laurika, ktorá vyhrala náš týždeň, je úžasná baba, s ktorou som v kontakte najviac. Jej výsledný outfit bol úplne dokonalejší a všetkým nám vyrazil dych. Išla ako posledná – naozaj to bola taká naša „čerešnička na torte“, ktorá si stopercentne zaslúžila vyhrať. Nemrzelo ma, že som skončila druhá, pretože mi ani len nenapadlo, že sa mi podarí byť v top 3, keď som tam prišla. Tá skúsenosť bola pre mňa väčšou motiváciou ako výhra. Čo sa týka hodnotenia môjho outfitu, tešilo ma, že sa páčil babám aj porotcom. Samozrejme, nevyhla som sa kritike na sociálnych sieťach, hlavne na Facebooku, ale beriem to športovo. Za klávesnicou je predsa každý „odborník“.

Máte vlastný štýl obliekania, alebo sa inšpirujete módnymi trendmi?

Úprimne poviem, že mám rada jednoduchý štýl s dvomi až tromi farbami, kde outfity skladám z basic kúskov a rozbijem ich jedným výrazným prvkom, či už sú to topánky, kabelka alebo moje milované výrazné šperky. Rada sa v outfite cítim pohodlne, a preto zo šperkov preferujem hlavne brošne. Sledovanie trendov pre mňa nie je úplne šťastnou voľbou, pretože mnoho ľudí (čest výnimkám) pri tom často stráca originalitu a svoj vlastný podpis, ktorý jeho outfity označuje. Osobne mám pocit, že sledovanie trendov vytvára jednotný pohľad na krásu a mnoho mladých dievčat sa tak oblieka a líči rovnako, čím strácajú práve tú svoju krásnu originalitu, ktorá je pre mňa veľmi dôležitá, či pri výbere priateľov alebo šperkov.

Máte obľúbený kúsok v šatníku, ktorého by ste sa nevzdali? A ak áno, prečo?

Biele nízke obyčajné tenisky – v tých

ma stretnete väčšinou. Ak nájdete tie správne, naozaj ich viete ladiť či už so športovejším, alebo elegantnejším outfitom. Ja mám veľmi rada multifunkčné kúsky.

Ak by sme sa vrátili ku šperkom, máte nejaké, ktoré ste si vyrobili špeciálne k danému druhu oblečenia?

Musím povedať, že porekadlo „obuvníkové deti chodia bosé“ ma vystihuje najlepšie. Je mi ľúto robiť šperky pre seba, radšej ten čas venujem výrobe šperku pre niekoho iného. Naozaj musím ísť o veľmi dôležitú udalosť, aby som si niečo vyrobila pre seba. Posledný raz to bolo, keď som si vyrábala sadu k večerným šatám na jednu oslavu.

Čo by ste poradili ženám alebo dievčatám, ktoré si neveria pri výbere oblečenia?

Nemyslím si, že som na mieste, kde by som mohla niekomu radiť, čo si má obliekať na každodenné nosenie. Každý máme iný typ postavy, iný druh zamestnania či spôsob využitia outfitov. Jediné, čo by som možno chcela odkázať, je, že originalita je podľa mňa to najkrajšie, čo môžete nosiť a čo z vás vyžaruje. Ak by sme sa všetci obliekali rovnako, móda by stratila zmysel. Dôležité je, aby sa vám to páčilo a cítili ste sa v tom pekne a pohodlne vy. Ak však hovoríme o spoločenských udalostiach, základom je dodržiavať etiketu a vybrať vhodné kúsky na danú príležitosť a ktoré zodpovedajú vášmu typu postavy.

Evička nám svojou tvorbou dokazuje, že jej ručná práca má nielen výnimočnú hmotnú hodnotu. Píše ňou príbeh o kráse, subjektivite, čase, duši a pritom zároveň reprezentuje našu obec v širšom okolí.

(dg)

Foto z relácie Nákupné maniačky

Betlehem v nás

Tomáš Lajmon je umelec, pre ktorého je hudba hlasom jeho duše a drevo jej tvarom

Tomáš, v uplynulých mesiacoch ste pracovali na nových rezbárskych prácach a tiež sa vám podarilo uskutočniť básnicko-pesničkový večer v Hudobnom klube Tesla Orava. Môžete nám k tomu povedať pár slov?

Od začiatku roka sme si v rodine prežili ťažké chvíle spojené s chorobou. Nechcem tým čitateľov zatažovať, ale siahol som si na dno svojich síl, a to sa odrazilo aj na mojej tvorbe. Práve v tom období som vyrezával krížovú cestu do Oravskej Polhory a zdalo sa mi, že príbeh Ježišovho utrpenia sa ma dotýka akosi osobnejšie, bolestnejšie.

Prácu som po niekoľkých mesiacoch zdarne dokončil a situácia sa u nás postupne zlepšovala. Začal som pracovať na ďalších prácach – Betleheme a soche Nepoškvrnenej panny Márie. Každý zárez dlátom, ktorý som odvtedy smel urobiť s pocitom sily a zdravia, som prežíval s omnoho vedomejšou radosťou i vďakou, než kedykoľvek predtým. A snažil som sa dať do svojich prác maximum svojich síl, svojho srdca.

Zo svojich nových prác spomínate sochu a betlehem. Môžete nám aj o nich povedať viac?

Socha mala takmer životnú veľkosť. Bola opäť vyrezaná z lipového dreva, ktoré som zlepil do bloku, aby nepraskalo. Pracoval som bez 3D modelu, len z kresby. Bola to pre mňa veľká výzva, aby som neurobil chybu, pretože tá sa v prípade sochy ťažko napráva. Vedomie zodpovednosti bolo o to väčšie, že som na sochu spotreboval takmer všetko suché drevo, ktoré som mal na sklade. Ale podarilo sa! Vďaka Bohu i súbehu všetkých okolností.

A čo bolo pre vás pri vyrezávaní sochy najťažšie?

Váha. A okrem toho? Robil som ju v relatívne chladnom prostredí, a tak ma pri dvíhaní drevených blokov seklo v krížoch. Veľmi. Nemohol som však prestať pracovať, pretože zákazka bola termínovaná. Ráno mi doma navliekli ponožky, obuli topánky a "slimačím" krokom som došiel do ateliéru. Keď mi napríklad ceruzka spadla spoza ucha na zem,

myslel som, že budem volať domov, aby mi ju prišli podať. Ale na pozadí toho všetkého som sa v hĺbke veľmi tešil. Práca na detailoch ma uchvátila natoľko, že som bez prestávky pokračoval až do konca a bolesť sa stratila.

Osobitne mi však dala zabráť pravá ruka mojej sochy, držiaca žezlo. Vyrezávam 25 rokov, no nedokázal som ju pekne vyrezať. Problémom bolo špecifické natočenie ruky v zápästí, ktoré malo zachovať pôvab postavy. Tú pravú ruku som trikrát pokazil. Na štvrtý pokus som do ateliéru zavolať dcéru Aničku, aby som si nafotil jej ruku z viacerých uhlov a získal tak podrobnú predlohu. Až potom, na štvrtýkrát, sa dielko podarilo. Ešteže sa na drevených sochách ruky doliepagú dodatočne.

Toto všetko však upadlo do tieňa iného zážitku, ktorý som zažil pri odovzdávaní sochy. Objednali si ju pre rodinnú kaplnku manželja, ktorí nemôžu mať deti. Keď pani sochu uvidela a dotkla sa jej rúcha, vrúcne sa rozplakala. Až tak veľmi, že ju manžel prišiel objat' a utíšiť. Ktovie, čo prežívali...Ja som však stál za nimi a držal slzy dojatia na pokraji. Keď som si potom predstavil moje malé ťažkosti s vyrezávaním ruky a bolesťami krížov, povedal som si: „Stálo to za to!“

A čo betlehem? Aj pri ňom ste zažili niečo zaujímavé?

Ten bol menší než socha. Stojace postavičky mali výšku len 22 cm. Pri ich vyrezávaní som si, ako tradične, zapol do pozadia Perinbabu a premýšľal nad Vianocami, rodinou i svojím detstvom.

Pri tom všetkom som si uvedomil, aké je dôležité, aby Vianoce neboli len pripomienkou narodenia Ježiša v historickom kontexte, ale aby sa stali pripomienkou jeho narodenia v nás – v zanedbanej maštaľke nášho vnútra. Myslím si, že ak sa uprostred našich strachov, hnevov, osobných ambícií či politických rozkolov nezrodí v nás to Nové, budeme sa aj naďalej potácať vo svete, v ktorom sa žije ťažko. A to bez ohľadu na to, či sa nazývame kresťanmi alebo nie. To pravé kresťanstvo sa nevyznáva predovšetkým slovami, ale tým, aké hodnoty uprednostňujeme v každodennom živote. Či sú to hodnoty zohľadňujúce

to trvalé pred dočasným, sebecké pred spoločným, a pod. Myslím, že podľa toho sa raz naplnia slová dávnych zaslúbení, že mnohí prví budú poslednými a poslední prvými.

Keď som v ruke držal postavičku jedného z troch kráľov a potom postavičku pastiera, uvedomil som si, že obaja našli cestu ku Kristovi a prišli sa mu pokloniť. A možno je to tak až do dnešných dní, že to Nové môže v sebe nájsť úplne každý. Bohatý i chudobný, vzdelaný i nevzdelaný.

A ešte detail, taký malý zázrak, ktorý som pri vyrezávaní betlehemu zažil. Keď som ho dokončoval, mal som pocit, že mu niečo chýba. V noci sa mi ukázal obraz, v ktorom bola v betleheme vyrezaná aj tava so studňou. Keď som sa zobudil, začal som si studňu kresliť a tiež som začal prácne hľadať fotky tavy. Na Orave ich totiž veľa nie je. Keď som si podklady uložil do „šuflíka“, zistil som, že tú tavu a studňu jednoducho nestihnem dokončiť, pretože na vyrezanie betlehemu som minul všetok čas, ba už som bol v sklze.

Objednávateľke som tak na konečné posúdenie betlehemu poslal fotku v základnej verzii. A vtedy sa stal ten malý zázrak. O desať minút mi zavolala späť. Vraj sa jej betlehem veľmi páči, len ma prosí dorobiť dve veci...tavu a studňu. Neveril som vlastným ušiam. Keď som jej potom do minúty poslal do detailu spracované návrhy tavy a studne, volala mi druhý raz s tým, že sa jej veľmi páčia, len nechápe, ako som jej ich mohol vyrobiť a poslať tak rýchlo. A mne neostávalo nič iné, len jej opísať celý príbeh. Príbeh malého zázraku medzi nebom a zemou.

A teraz na skok k vašim pesničkám a podujatiu v Hudobnom klube Tesla Orava. Dopadlo to podľa vašich predstáv?

Ako som v úvode spomínal, bol to pre nás ťažký rok. Ale splodil aj nové piesne, napríklad Púštnu modlitbu. Pieseň o nedokončenom príbehu. O mužovi, ktorý dodnes visí na kríži a bude na ňom visieť až dovtedy, kým ho z neho nesníme čistá láska v nás. Ale zložil som aj ďalšie piesne. Sú tak osobné i nedokonalé, že si kladiem otázku, či ich vôbec môžem hrať pred ľuďmi. Či snáď nie sú určené len pre chvíle môjho stíšenia.

Ale napriek tomu sme náš hudobný večer uskutočnili. Palko Koňuch sa ujal slova básne a syn Daniel hral svoje klavírne úpravy filmovej hudby. Zahral aj Nocturno Op. 9 no. 1 od F. Chopina. Za oknami pršalo, padalo podvečerné sychravé lístie a my sme v teple pili kávu, čaj a prežívali dotyk slova a hudby. Mal som z toho celého zimomriavky na duši.

Ani netušíte, ako veľmi by som si prial dotiahnuť toto podujatie na celovečerný formát s intelektuálnym presahom. Aby pri všetkej spontánnosti mohli sme spolu hovoriť, spievať, premýšľať i ... mlčať.

Ďakujem vám za záujem o našu tvorbu, budeme sa snažiť ďalej.

(dg)

Darebáctvo, ktoré sa podarilo

... a Národná transfúzna služba (NTS) Martin odišla tento rok naposledy. Odniesla so sebou 61 jednotiek krvi. Tento odber bol úspešný. Zo 65 zaregistrovaných darcov neskončili odberom len štyria. Všetko išlo prekvapujúco hladko a tentokrát ani technickí škriatkovia nerobili problémy. Priznám sa, chvíľami sme sa báli, že nás zdravotníci zastavia, že viac krvi neprevezú. Našťastie, všetko klaplo. Keby sme to naplánovali, nevyšlo by to lepšie. Týmto chcem poďakovať dobrovoľníkom tímu Slovenského Červeného kríža MS Nižná, a tiež sympatizantom – každému zvlášť a všetkým spolu. Za priloženie aspoň jednej ruky k dielu. Za podporu a „zlepšováky“. Že si vyhrnuli rukávy a urobili všetko, čo bolo potrebné pre pohodlie darcov aj zdravotníkov a celkový hladký priebeh. A tiež obecnému úradu, že nám poskytol priestory a mal s nami trpezlivosť.

7. októbra je to už trinásť rokov, ako to jedno zázračné uzdravenie nebolo. Keď ste onkologický pacient a máte, ako to vysvetlila naša maminka nám, „v krvičke chrobáčky“, príde po rokoch okamih, keď pochopíte, že toto svinstvo (prepáčte za výraz) proste neporazíte. Že najlepšia správa je, že sa stav nezhoršil. A predsa to nevzdáte. Všetci v sebe máme zakorenený pud sebazáchovy. Chytáte sa stebiel. Uveríte každej nádeji, ktorú vám ponúknú. A medzitým bojujete. Prosíte. Modlíte sa. Pýtate sa prečo ja? (alebo moji blízki). Za čo to bolo? Z vlastnej skú-

senosti viem, že to nepomáha. Lebo na to odpoveď nie je.

Naša maminka bojovala takmer desať rokov. Boli chvíle a chvíle. Občas aspoň remíza. Občas na chvíľu odklad. A keď klesol hemoglobín na dvojciferné čísla, transfúzia krvi bola jediným riešením. Keď ju dostala prvýkrát, išla z Martina takmer tancujúci. Po mesiacoch bojov a lekárov a chemoterapií (a jej následkov) som domov viezla ženu, ktorá sa v dlhom boji o život na chvíľu zhlboka nadýchla. A aspoň na chvíľu mala svoj život zase trochu pod kontrolou.

Jedna, možno dve konzervy krvi.

Nepremýšľala som o tom. Maminka potrebovala krv, tak doktor otvorí zázračnú skrinku a proste tú krv dá. Aký to môže byť problém?

A viete čo? Ono to taká samozrejmosť nie je. Lekári nemajú zázračné skrinky, ktoré sú stále plné a pripravené. Nezavolajú do skladu, že potrebujú B+, tak pošlú sestričku. Zatiaľ ani americkí vedci nedokázali vyrobiť náhradu krvi. Nieto ešte krv. Zázračnú skrinku plní človek. Človek, ktorý si povie, že niečo zo svojho daru posunie ďalej. Alebo možno chce len deň voľna. Možno stravný lístok. A možno len chce. Nestojí ho to takmer nič. Preverí si zdravotný stav. Obnoví krv. Odovzdá svoje skúsenosti.

Na mobilný odber v júni prišla moja spolužiačka. Mala akurát cestu okolo, tak sa zastavila. Na kávu. Na pokec. Na 0,45

l. Na chvíľu. A bola preč. V ten deň mi od nej prišla správa, aký má skvelý pocit, že mohla darovať. Bola som rada. Jednak som ju dlho nevidela, a potom... ja darcom byť nemôžem, potešilo ma, že som to aspoň sprostredkovala. No a asi o mesiac mi písala zase, že dostala SMS z NTS:

„Vaša krv zachránila život. Ďakujeme.“ Ja mám zimomriavky, a to ani nebola moja krv.

Ako zdraví ľudia si neuvedomujeme, čo môže pre niekoho znamenať trochu krvi. Pre niekoho nádych. Pre niekoho rozdiel medzi životom a smrťou. Pre niekoho deň voľna. Pre niekoho pocit, že urobil niečo pre niekoho. Neuvedomujeme si to. Je to len krv. Až kým sa neocitneme na druhej strane procesu. Dúfajúc, že niekto s našou krvnou skupinou sa rozhodol ísť darovať.

Preto chceme aspoň takto poďakovať ľuďom, ktorí idú darovať krv, a myslia si, že nerobia nič veľké. Robíte obrovskú vec, o ktorej sa stále málo hovorí. Dávate ľuďom nádej na ďalší nádech.

V budúcom roku, ak sa nestane niečo neočakávané a nepredvídateľné, máme pripravené termíny: 11. 2. 2026, 10. 6. 2026, 7. 10. 2026.

Keď sa priblíži čas, budeme informovať.

Veronika Záhorcová,
predsedníčka MSČK Nižná

Byť sám a byť osamelý

Vie to byť obrovský rozdiel. Byť sám môže byť osviežujúce. Keď ste presocializovaní z denného kontaktu s ľuďmi, dobre padne na chvíľu zavrieť dvere a utiecť od sveta. Obrazne aj doslova. Aspoň na chvíľu si ukradnúť chvíľu pre seba. Pokojne si vypíť kávu. Možno prečítať knihu. Možno upratať tú skriňu, ktorú stále obchádzate. Človek by si mal nájsť čas na seba. Je to náročnejšie, ak máte rodinu, ktorá vás neustále potrebuje a „úkoluje“. Niektorí ľudia majú toho toľko, že by najradšej od všetkého na mesiac odišli a boli by len sami, aby si oddýchl. Ako nápad to neznie zle. Komu z nás to ešte nenapadlo? Ale predstavte si byť niekde – kdekoľvek – sami so sebou. Deň má 24 hodín. A spať sa nedá večne. Ani ležať na pláži. Ani čítať. Ani posedávať v kaviarni v centre Paríža/Londýna/Spojených štátov. Ostať len tak sám. So sebou. So svojimi myšlienkami. Vie to človekom parádne zamávať. Šťastie je, ak sa máte kam vrátiť. Do hlučného sveta, plného ľudí

a práce a požiadaviek a vstávania a partniera a detí a...

No a potom je tu osamelosť. Možno najmä v tomto období. Málo svetla, predĺžené tienie, dušičkový čas, dlhé večery, keď je každý najradšej „zalezený“ doma v teple. Niekde medzi nami sú ľudia, ktorí majú tiicho permanentné. Rodina žiadna, alebo rozlietaná po celom svete. Priatelia v kruhu vlastných rodín. Alebo vlastných osamelosti. Posúvajú očami hodinky, aby už bol aspoň čas ísť si ľahnúť, lebo noc je dlhá. Cítia sa nepochopení. Nedocenení, neviditeľní. Nikto sa o nich nezaujíma. Napriek tomu, čo si myslia mladí, ani na internete sa nedá byť navždy. A čítovanie nikdy nenahradí prítomnosť živého človeka. A najviac osamelosti nepomáha skroľovanie na sieťach. Nepomáha hlave, nepomáha telu, nepomáha ničomu. Len zabíja vzácny čas, ktorý môžete venovať niečomu konštruktívnejšiemu.

Je dôležité uvedomiť si, že na pocite

osamelosti záleží. Je to pocit ako každý iný. A s pocitmi sa najlepšie vyrovnáme, keď si ich uvedomíme. Ako vysvetlil profesor na Harvarde Dan Wegner: keď sa snažíme niečomu účelovo odolávať, tým dlhšie to v nás pretrváva. Tým, že odvrátime pozornosť od základného problému, nedostaneme sa k jeho koreňu. Ak si dovoľíme prepych uvedomiť si svoju osamelosť, môže to viesť k tomu, že sa jej nakoniec zbavíme. Ľuďom nemusíme byť ľahostajní. Len nemáme na čele napísané: objím ma, som osamelý. Preto si treba osamelosť priznať. Nebahniť si v nej. Nedovoliť jej, aby nás úplne izolovala. Sme jediní, kto s ňou môže niečo urobiť. Urobiť ten prvý krok. Nemusíme hneď obvolávať všetkých v telefónnom zozname. Stačí, možno stačí len ísť vrátiť susede tú múku, čo ste si požičali v roku 1972, keď ste piekli buchty pre deti. Možno stačí len vyjsť vonku na prechádzku. Prehovoríť s tými, ktorých stretnete. Pohyb a pobyt v prírode je jedným z najodporúča-

nejších spôsobov, ako sa starať o svoju myseľ a telo. Nie rysovať ho vo fitkách. Proste si dopriať pohyb, ľahšiu stravu, dostatok spánku, relax. Je to užitočné v mnohých ohľadoch. Napríklad aj v boji proti degeneratívnym zmenám v mozgu.

Ďalšou možnosťou je naučiť sa niečo nové. Nikto nie je príliš zrelý naučiť sa nový jazyk. Plieť košíky. Napísať článok do novín. Zostaviť krížovku. Môžete sa zapojiť do obecného/mestského života. Skúste občas urobiť niečo, čo by ste nikdy v živote ne-

povedali, že niekedy urobíte. Vystúpte zo svojej komfortnej zóny. Prekvapíte mozog, priateľov a najviac seba. Je to neskutočný pocit. Urobte pre najbližších jeden večer so spoločenskými hrami. Možno sa tiež cítia osamelo.

Ako som už spomínala, osamelosť na čele napísanú nemá nikto. Nieкто sa hanbí. Nieкто si ju neuvedomuje. Nieкто je príliš hrdý, aby si ju vôbec pripustil. Buďte vy tým, kto urobí prvý krok. A ak budete požiadaný o „dve vajíčka do koláča, lebo

zachýbali“, možno to nie je o vajíčkach. Možno je to o káve, ktorá môže niekomu zachrániť život. Zlepšiť deň. Nájdime spôsoby, ako prežiť tieto nekonečne dlhé, tmavé večery a ich duchov. A ak už celkom neviete vyhrať, je dostupná aj odborná pomoc. Niekedy cudziemu človeku, ktorý o nás nič nevie a ktorý nás neodsúdi, dokážeme povedať viac ako najbližším ľuďom v našich životoch. Nikto na osamelosť nemusí byť sám.

Veronika Záhorcová

Bodka za prázdninami deň plný smiechu, priateľstva a dobrej nálady

Posledný augustový víkend, presne 24. augusta, sa naša dedina opäť rozveselila tradičnou akciou Bodka za prázdninami. Tento rok priniesol niekoľko novinek, no najväčšou z nich bolo, že celé podujatie začalo spoločnou svätou omšou. Kostol sa zaplnil domácimi aj hosťami a panovala v ňom príjemná, srdečná atmosféra. Spoločné modlitby a spevy vytvorili krásny začiatok dňa, ktorý sa niesol v znamení vďaky, radosti a spolupatričnosti.

Po omši sa všetci presunuli na trávnik za kostolom, kde už bolo všetko pripravené – rozvoniaval čerstvo navarený guláš a drážková, ktorým len málokto odolal. K dobrému jedlu nechýbalo ani osvieženie v podobe kofoly, piva či sladké koláče od našich šikovných gazdiniek, ktoré opäť raz ukázali, že láska prechádza cez žalúdok. Ich koláčky zmizli rýchlejšie, ako sa čakalo.

Po chutnom obede sa o zábavu postarali naši maskoti, ktorí sú už neoddeliteľnou súčasťou tejto akcie. Svojou energiou a vtipom rozosmiali deti aj dospelých, a niet

divu, že trávnik sa razom premenil na jedno veľké ihrisko plné smiechu a radosti. Deti sa vybláznili na skákacom hrade, zapájali sa do rôznych súťaží a hier, zatiaľ čo dospelí si užívali príjemnú spoločnosť a oddych.

Počas dňa prebehla aj milá gratulácia oslávencom, ktorí v tomto období slávili svoje narodeniny. Nechýbali úsmevy, potlesk a srdečné prania od všetkých prítomných. Neskôr si účastníci mohli zmerať svoje vedomosti v oblúbenom kvíze o našej dedine. Ako každý rok, aj tentoraz sme sa dozvedeli mnohé zaujímavosti z histórie i súčasnosti a pri niektorých odpovediach sa ozýval úprimný smiech.

Popoludní sa o tú pravú hudobnú náladu postarala kapela Golf, ktorá svojimi pesničkami roztancovala celé osadenstvo. A treba dodať – tancovalo sa naozaj od srdca! Niektorí síce tvrdili, že ich nohy už dávno nie sú to, čo bývali, no keď kapela zahrála známe hity, zrazu sa všetkým kráľalo akosi ľahšie.

Popoludní sa začali šíriť ďalšie lákavé

vône – na mieste sa pripravovali čerstvé pizze a palacinky, ktoré si každý mohol vychutnať priamo spod rúk šikovných kuchárov či kuchárik. Vôňa pečeného cesta sa miešala s hudbou, smiechom a dobrou náladou, a niet sa čo čudovať, že rad ľudí pri peci bol dlhý celý čas. Kto si dal palacinku, ten vedel, že leto sa naozaj končí v tom najlepšom duchu.

Podvečer patril očakávanej tombole, ktorá vyvolala veľkú radosť aj napätie. Každý s napätím sledoval, či sa práve jeho číslo objaví medzi výhernými. Niektoré ceny vyvolali smiech, iné zasa veľkú radosť, no najdôležitejšie bolo, že sa všetci zabavili a prežili chvíle plné dobrej nálady.

Deň sme ukončili spoločnou opekačkou, počas ktorej si každý mohol vychutnať chvíľu pokoja, porozprávať sa so susedmi a zakončiť deň tak, ako sa patrí – v kruhu priateľov a rodiny.

Na záver patrí veľké a úprimné poďakovanie všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na organizácii tohto krásneho podujatia. Ďakujeme všetkým dobrovoľníkom, ktorí pomáhali s prípravami, nosili stoly, varili, upratovali či zabezpečovali program. Obrovská vďaka patrí aj našim gazdinkám, ktoré napiekli množstvo výborných koláčov, a všetkým občanom, ktorí prispeli do tomboly – svojimi darčekom, nápadmi či len dobrou náladou.

Ďakujeme tiež pánovi farárovi za spoločné slávenie svätej omše a príjemné slová, ktoré nás všetkých povzbudili. A v neposlednom rade všetkým, ktorí prišli, pretože práve vaša účasť a dobrá nálada robí z tejto akcie niečo výnimočné.

Aj tento rok sa ukázalo, že Bodka za prázdninami nie je len obyčajná akcia – je to deň, kedy sa naša dedina spája, kedy sa stretávajú generácie a kedy sa pripomína, že spolu dokážeme vytvoriť krásne veci. Ďakujeme všetkým, ktorí boli súčasťou tohto dňa.

Lucia Žuffová, MBA

Orava Wheels Meet 2025

Organizačný tím

Dňa 10. augusta 2025 sa v Nižnej konal už 3. ročník populárneho motoristického podujatia Orava WheelsMeet 2025. Akcia prilákala tisíce nadšencov a fanúšikov upravených áut, offroadov či drift a Truck show.

Hlavnými organizátormi podujatia boli Martin Paulíny a Tomáš Štrbáň, ktorý nám o priebehu akcie porozprával.

Aký bol celodenný program Orava WheelsMeet?

Program začal o 11.30, kedy bolo oficiálne otvorenie podujatia. Jeho súčasťou bola audio show, drif show, moto show, drift taxi, truck show. Zaujímavé boli súťaže Limbo, Treskot, Top Leštenka, Top static, Top airride. Veľký záujem bol tiež o vystavovateľov áut a v závere o očakávanú tombolu.

Ako dlho trvala príprava tohtoročného zrazu?

Je to vždy individuálne. Príprava tohto ročníka, aby sme všetko premysleli, dohodli, zostavili program, časovo zosúladiť, a aby všetko klapalo tak, ako má, nám trvala rok. Vždy sa však nájde niečo, čo bude treba v ďalšom ročníku doladiť, poprípade pridať, aby to pre ľudí, ktorí majú záujem prísť, malo zmysel a zároveň nás mohli aj podporiť.

Kolko ľudí sa vašej šou zúčastnilo?

Na tomto, už 3. ročníku, ich bolo 7 500. Zráťali sme ich podľa pások, ktoré dostávali pri dobrovoľnom vstupnom na ruku.

Ako sa podujatie zmenilo od prvého ročníka?

Na základe skúseností z predchádzajúcich ročníkov sa snažíme v tom ďalšom priniesť niečo nové, napríklad nové zážitky pre návštevníkov, väčší počet vystavovateľov áut, tiež pútavejší program. Hľadáme

zaujímavých hostí aj bohatšiu tombolu. Takmer hneď po skončení podujatia ladíme termíny na budúci rok.

Teší vás spätná väzba úspešnej akcie? Sú momenty, ktoré by ste si špeciálne uchovali v pamäti?

Každá spätná väzba, či už pozitívna, ale aj negatívna, nás posúva vpred. Vieme, čo sa ľuďom páči, na čom treba popracovať, aby sa k nám návštevníci s radosťou vracali každý rok. Ako organizátorov nás teší aj pohľad na ľudí, ktorí prechádzajú celým areálom, sú nadšení z áut a stretávajú sa takzvané zrazové partie. Driftshow a drift taxi tiež láka veľa návštevníkov, ktorí chcú zažiť ten adrenalin v krvi, keď sedia v aute, ktoré driftuje, pričom cítia vôňu spálených gum.

Podujatie sa stáva tradičným. Máte už organizačný plán budúceho ročníka?

Ano, budúcoročný 4. ročník je v procese prípravy. Máme už dohodnuté všetky termíny a povolenia. Organizácia prebieha a my veríme, že opäť prekvapíme obsahom celého podujatia. Dúfame, že ulahodíme každému návštevníkovi, ale zároveň budeme dbať aj na spokojnosť obyvateľov okolitých bytoviek.

Čo by ste v závere dodali alebo odkázali fanúšikom?

V skratke iba toľko, že ďakujeme úprimne každému návštevníkovi, vystavovateľo-

vi, ktorý nás prišiel podporiť a už si pekný deň. Veľká vďaka patrí aj celej partii, ktorá nám každoročne pomáha s organizáciou tohto podujatia, lebo bez nich by to tiež nešlo.

Mrzí nás mierna nespokojnosť v súvislosti s drift show, kedy hluk prekážal niektorým spoluobčanom. Berieme túto skutočnosť na vedomie a ďakujeme aj za takúto spätnú väzbu.

Veľké poďakovanie patrí našim partnerom, mediálnym partnerom, sponzorom a firmám v areáli bývalej Tesly, obci Nižná, že nám umožnila uskutočniť drift, firme Kondela, ktorá nás podporila a umožnila uskutočniť podujatie. Tiež ďakujeme firmám Pomas, Komterm, firme M1 za využitie ich parkovacích miest, firme Piko-sk za požičanie návěsu - naše hlavné pódium, Mariánovi Vrabčekomu za kompletné ozvučenie celého areálu. V neposlednom rade ďakujeme našim manželkám za to, že nás podporovali a vydržali to s nami nielen počas celého dňa podujatia, ale hlavne aj pri celej príprave. Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli do tomboly. Sme nadšení z veľkého počtu priaznivcov, že majú záujem a chuť nám pomáhať tvoriť a podporovať toto podujatie.

Vážime si každú pomoc a podporu a už teraz sa tešíme na ďalší ročník, ktorý je naplánovaný na 9. 8. 2026.

dg

DETAILING
LUX
ZABUDOVANIE
NA DETAIL

AUTOLAKOVNA
Martin Paulíny 800

MF
PNEU

OBEC NIŽNÁ

Kondela

PROJEKT
ORAVA

ORAVA

MODERÁTOR

HLAVNÍ PARTNERI

SPONZORI

TLF
The Little Fish

DS
AUTO
MOTO
TIF
PROCHEM.sk
PROFESIONÁLNA ČISTIACA CHEMIA

TLF
The Little Fish

SPLITSHOP
MK
www.artic-kut.sk

TOP FIT
Fundy
Liprint.sk

IME
POMAS
AUTO LAKI
orava
orava
ahoooy
POLOVNICTVOPEM.sk

Našu prácu predstavujeme na svetových summitoch a medzinárodných fórach

Učenie pre život

V našom materskom centre realizujeme už piaty rok program Učenie pre život. Je vytvorený pre rodičov s deťmi od 0 do 6 rokov. Stretávame sa raz do týždňa, hráme sa s deťmi, učíme sa s nimi nové zručnosti a rodičia tu nachádzajú podporu aj oddych. Program je podporený Úniou materských centier a poisťovňou Generali, takže je bezplatný najmä pre rodiny, ktoré si v tejto ťažkej dobe nemôžu dovoliť drahé aktivity pre deti. Ak sa chcete stretnúť s inými mamičkami, zažiť príjemné chvíle a získať nové podnety pre svoje deti, radi vás medzi sebou privítame. Prihlasovanie do programu začína v januári.

Materské centrum v Nižnej malo zastúpenie na medzinárodnom stretnutí v Benátkach

Na veľkom medzinárodnom stretnutí organizácií z celého sveta v Benátkach mala svoje zastúpenie aj Nižná. Slovensko tam reprezentovala Janka Tuhá, koordinátorka nášho materského centra Dupajda. Zastupovala celú sieť materských centier na Slovensku aj celý program Učenie pre život, ktorý prebieha aj u nás v Nižnej.

Na stretnutí sa predstavovalo, ako materské centrá pracujú s rodinami a deťmi a aké výsledky dosahujú. Sme hrdí, že aj naše malé centrum sa stalo súčasťou takéhoto podujatia a prináša domov skúsenosti z medzinárodného prostredia.

Manželské večery

Deti, s ktorými sme sa kedysi stretávali v Dupajde ako mladé, často unavené a zívajúce mamičky, už povyrástli. A tak stojíme pred novou životnou etapou.

Psychológ a kňaz Anselm Grün, spolu so svojím priateľom napísal knihu pre rodičov. V jednej kapitole sa venujú deťom v pubertálnom veku – áno, tým našim, ktorí ešte nedávno na pohybovkách spievali piesne od Márie Podhradskej. No viac ako puberta ma v jeho texte zaujalo niečo iné: s dospievaním detí sa mení celé nastavenie rodiny, je to šanca pre všetkých.

Nie len deti sa menia – mení sa fungovanie celej rodiny. A je to výzva pre každého jej člena. Rovnako veľká pre deti ako aj pre nás – rodičov. Najmä však ako manželov.

Je to čas, kedy si môžeme začať budovať spoločný, rešpektujúci vzťah. Začať sa učiť opäť žiť vo dvojici, osamote, bez detí, ktoré postupne odchádzajú z domu. Začať opäť

tráviť čas spolu, snívať, robiť veci, na ktoré popri starostlivosti o rodinu nebol čas. Zastaviť sa a spýtať: Aká je naša najsilnejšia spomienka na prvé stretnutie? Čo nás na tom druhom najviac priťahovalo?

Kurz Manželské večery pripravujeme už druhý rok s vedomím, že aj manželia na svojej ceste potrebujú podpornú sieť. Sme stvorení pre blízkosť a všetci túžime, aby nás niekto poznal a miloval.

Pozývame vás posilniť alebo obnoviť spojenie medzi vami. Ak aj práve prežívate ťažšie obdobie, chceme vás povzbudiť – opätovné spojenie je možné. Keď sa páry začnú o svoj vzťah starať, veci sa dramaticky menia a manželia nachádzajú novú blízkosť a intimitu.

A ešte jedna myšlienka na záver: deti dokážu skutočne opustiť domov vtedy, keď vedia, že ich rodičia si spolu poradia – že žijú hlboký a pevný vzťah, že sú si blízki.

Video pozvánka: https://www.youtube.com/watch?v=_c-mX7KgotU&t=2s

Viac o kurze nájdete na: <https://kczoe.sk/kurz-manzelske-vecery/>

Janka Tuhá

Hudobný zážitok v srdci oravských hôr

Festival Orava Alternative

Ruiny národnej technickej pamiatky – Františkovej huty v Podbieli opäť ožili hudbou, svetelnou show a neopakovateľnou atmosférou. V sobotu 2. augusta sa v priestoroch tejto jedinečnej zrúcaniny uskutočnil už trinásty ročník festivalu Orava Alternative 2025 – nekomerčného hudobného podujatia, ktoré spája krásu oravskej prírody s alternatívnou hudbou rôznych žánrov. Od rocku, folku či popu až po alternatívu a energickú elektroniku.

Na pódiu, ktoré vyrástlo priamo pred historickými múrmi bývalej železiarne, sa pred stovkami fanúšikov skvelej hudby predstavila špička domácej alternatívnej scény: punk-folková kapela Varkocs, metalová Patriarcha, grunge formácia Mad Frequency, The Perfect Igloo, domáci Sigma a východniarska zostava Degustátor. Každá kapela podala profesionálny výkon a hodnotiť ich jednotlivo by bolo takmer nemožné – napokon, najlepšie si každý návštevník urobil vlastný obraz o tom, čo mu sadlo najviac.

Po koncertoch čakala na zaplnenú lúku pred Františkovou hutou energická after-party, o ktorú sa postaral známy DJ Laika z Tvrdošína.

Keďže celkové náklady na festival každoročne rastú, organizátori sa rozhodli prejsť z formátu úplne bezplatného vstupu na dobrovoľné vstupné. V duchu fair-play a podpory kultúry tak zostal festival prístupný pre všetkých – a každý príspevok pomáha udržať a ďalej rozvíjať toto výnimočné

podujatie, ktoré vrátilo život do unikátnej historickej lokality.

Františkova huta pritom nie je len kulisou, ale aj živým účastníkom festivalu – miestom, kde sa stretáva minulosť s prítomnosťou, tradícia s alternatívou a kde priateľstvá nepoznajú hranice.

Festival organizoval ORF Team – chalani z nižnianskych kapiel The Lampions a Anthology – v spolupráci s Obcou Nižná, Urbárom Podbiel a množstvom miestnych partnerov a firiem: MyGren tepelné čerpadlá, INCAP Slovakia, Autodiely GAFA, Camp Oravice, BM Logistic, Tufi, Jama, Stare Transport, Cable Connect, Eurotron, Pivotéka Kopec, Pavol Ťapák, SF Company a mnohí ďalší nadšenci, bez ktorých by tento festival nevznikol. Patrí im veľká vďaka.

Vidíme sa 1. augusta 2026 na Františkovej hute – na už 14. ročníku tohto jedinečného hudobného festivalu.

Martin Žuffa

Aktivity v materskej škole

Mesiac úcty k starším v MŠ

Počas mesiaca október navštevovali materskú školu starí rodičia našich detí. Títo milí hostia prišli do tried, aby deťom počas spoločných chvíľ pred raňajkami a pred spaním čítali, ba dokonca dramatisovali rozprávkové príbehy. Starí rodičia deťom rozprávali aj svoje zážitky z det-

stva – ako sa hrali na dvore, aké hračky mali k dispozícii a ako prežívali svoj čas v dobe, keď ešte neexistovali tablety, mobilné telefóny ani televízia. V MŠ Nová doba v spolupráci so starými rodičmi vyskladali retrovýstavku hračiek, ktoré zapožičali do materskej školy starí rodičia, ktorí si svoje hračky veľmi vážili a uchovali si ich

až dodnes. Deti počas vychádzky potešili spevom aj tých, ktorí už nie sú pri sile. Sme vďační všetkým starým rodičom za ich čas, lásku a trpezlivosť, ktorú deťom venovali. Veríme, že podobné stretnutia budú pokračovať aj v budúcnosti a obohatia ďalšie generácie našich najmenších.

Kolektív MŠ

Základná škola

Ekvádor – po stopách evolúcie

Žiaci 2. stupňa ZŠ s MŠ v Nižnej sa 23. septembra zúčastnili zaujímavej besedy v rámci cyklu Svet okolo nás, ktorá bola spojená s premietaním filmu o Ekvádore. Podujatie im priblížilo túto vzdialenú juhoamerickú krajinu prostredníctvom pútavých záberov aj rozprávania.

Beseda bola pre žiakov obohacujúcim zážitkom, ktorý im ukázal, aké pestré a rozmanité môže byť poznávanie sveta a jeho kultúr.

Poklady južného Anglicka

V dňoch 6. – 11. októbra sa 12 žiakov 7. a 8. ročníka vydalo na nezabudnuteľnú exkurziu do Spojeného kráľovstva.

Už v skorých ranných hodinách sa pred školou zhromaždila skupina nadšených žiakov a učiteliek pripravených na dobrodružstvo, ktoré slubovalo spoznávanie histórie, kultúry aj krás južného Anglicka. Po posledných objatiach s rodičmi sa autobus vydal na dlhú cestu cez Českú republiku, Nemecko, Holandsko, Belgicko a Francúzsko až do prístavu Calais, odkiaľ ich trajekt previezol cez Lamanšský prieliv do Doveru – vstupnej brány do Anglicka.

Počas šiestich dní navštívili Londýn, Brighton, Eastbourne, Leeds Castle aj Chatham Dockyard, spoznali krásy anglickej prírody, histórie i kultúry a vyskúšali si život v anglických hostiteľských rodinách. Cesta plná zážitkov, smiechu a dobrodružstiev im ukázala, že učenie sa najlepšie chutí, keď sa

deje priamo vo svete.

Do Nižnej sa vrátili unavení, ale šťastní, s hlavami plnými spomienok, úsmevov a nových poznatkov. Exkurzia im ukázala, že učenie sa nemusí odohrávať len v laviciach, niekedy ho prináša samotný svet.

Wadowice – Osvieňim

Dňa 16. októbra sa deviataci vybrali na exkurziu do Poľska, ktorá začala v rodnom meste Jána Pavla II. – Wadowice. Je to mesto, ktoré je hlboko späté so životom a duchovným odkazom jedného z najvýznamnejších pápežov moderných dejín. Prvým miestom návštevy bola bazilika Obetovania Panny Márie, kde bol mladý Karol Wojtyła pokrstený, v ktorej ministroval i prijal všetky sviatosti.

Nasledovalo múzeum Jána Pavla II., ktoré je bohaté na unikátne exponáty dokumentujúce jeho život, cestu k pápežskému

Pokračovanie na str. 29

Dokončenie zo str. 28

stolcu a významné medzinárodné udalosti, ktoré počas svojho pontifikátu ovplyvnil.

Potom pokračovali do mesta Osvienčim – do bývalého koncentračného tábora Auschwitz. Deviatci videli autentické budovy tábora, expozície venované obetiam holokaustu. Tento zážitok mal pre žiakov veľký výchovný a morálny význam, pripomínajúc im dôležitosť ľudských práv a nutnosť pamätať si omyly minulosti tak, aby sa už nikdy nezopakovali.

Exkurzia poskytla žiakom cenné poznatky nielen z oblasti histórie a náboženstva, ale aj impulz k zamysleniu nad hodnotami slobody, odvahy a zodpovednosti každého človeka v spoločnosti.

Kolektív učiteľov ZŠ**Exkurzia - Bratislava**

Školská exkurzia žiakov 6. a 8. ročníka sa konala v piatok 21. novembra 2025. Naša cesta smerovala do hlavného mesta Slovenska – Bratislavy, kde sme spoločne objavovali históriu, kultúru a významné miesta. Prvou zastávkou bola unikátna výstava Tutanchamon, ktorá nás preniesla do čias starovekého Egypta. Žiaci mali možnosť vidieť repliky vzácnych artefaktov z hrobky mladého faraóna, dozvedeli sa o jeho živote, pohrebných rituáloch a význame objavu hrobky v roku 1922. Pre mnohých to bol fascinujúci zážitok, ktorý im priblížil tajomstvá jednej z najstarších civilizácií sveta. Po návšteve výstavy sme sa presunuli na Bratislavský hrad, dominantu hlavného mesta. Žiaci si prezreli nádvorie, hradné múry. Výhľad na Dunaj a celé mesto bol pre deti nezabudnuteľným zážitkom. Naša exkurzia pokračovala pri budove Národnej rady SR, kde sme si pripomenuli význam tohto miesta pre chod

štátu. Žiaci sa dozvedeli, že práve tu sa prijímajú zákony a rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú život všetkých občanov. Exkurzia bola pre žiakov nielen poučná, ale aj zábavná. Spojila poznávanie starovekej civilizácie s objavovaním našej národnej histórie a súčasnosti. Deti si odniesli množstvo nových poznatkov, zážitkov a spomienok, ktoré budú ešte dlho rezonovať v ich školskom živote.

Mgr. Dana Plevová

Školské kolo v bedmintoně

Dňa 25. septembra sa uskutočnilo školské kolo dievčat. Ukázalo, že naše dievčatá sú nielen krásne športovkyne, ale majú aj skvelú výdrž. Po silných súbojoch sa do finále prebojovali: 1. miesto - Zuzana Kurtulíková, 2. Alexandra Kurtulíková, 3. Tamara Šilláková, 4. Klaudia Šprláková.

O dva dni neskôr - 27. septembra sa konal školský turnaj chlapcov. Opäť ukázal skvelé talenty a športového ducha. Výsledky: 1. miesto - Gregor Skurčák, 2. Dominik Mazúr, 3. Matej Ťapák, 4. Andrej Brčák.

Zenit

V 40. týždni zorganizovali učitelia elektroniky teoretickú časť školského kola súťaže Zenit v elektronike pre školský rok

Spojená škola

2025/2026 v kategórii B. Súťaž bola realizovaná formou testu, ktorý obsahoval otázky a príklady z elektrotechniky, elektroniky a výpočtovej techniky. Otázky mali jednoznačnú odpoveď a na vypracovanie odpovedí bol stanovený časový limit. Súťažiaci mohli používať katalógovú literatúru a kalkulačky. Do súťaže boli zapojení žiaci II. A, II. B, II. C a II. D. Zámerom súťaže je prispievať k vyhľadávaniu nadaných a talentovaných študentov, podporovať ich ďalší rast, tvorivo rozvíjať kompetencie, viesť ich k samostatnej tvorivej činnosti a k reprezentácii školy. Súťaž vyhodnotila Ing. Daniela Tekeľová a Ing. Nabočík. V jednotlivých triedach bolo nasledovné umiestnenie podľa počtu získaných bodov: II. A trieda: 1. Šimon Ondřík, 2. Michal Živčák, 3. Adam Pápež. II. B trieda: 1. Miroslav Dauda, 2. Branislav Graštiak, 3. Dušan Kormaňák. II. C trieda: 1. Michal Palcko, 2. Juraj Vyhnánek, 3. Marko Meško. II. D trieda: 1. Milan Vozár, 2. Dominik Kšenzulák, 3. Adam Lužbeták. Absolútnym víťazom sa stal Milan Vozár z II. D.

Cezpoľný beh

Naši študenti sa 9. októbra zúčastnili okresného kola v cezpoľnom behu stredných škôl. Na náročnej trati museli absolvovať dva okruhy, ktoré mali dĺžku 2700 m s prevýšením 150 m. Zlé podmienky sťažili súťažiacim celý pretek, ale študenti nesklamali a ako družstvo obsadili krásne 3. miesto. Najlepšie z našich sa umiestnil Dominik Kšenzulák, ktorý obsadil celkovo pekné 5. miesto. Našu školu vzorne reprezentovali: Andrej Brčák, IV. C, Tomáš Jagelka, II. CE a Dominik Kšenzulák, II. D.

Školský turnaj v armwrestlingu 2025

Naši žiaci si zmerali sily v tradičnom školskom turnaji v armwrestlingu. Súťažili v štyroch váhových kategóriách.

Výsledky Do 65 kg: 1. Matúš Jagella, 2. Imrich Holma, 3. Dominik Kšenzulák, 4. Filip Štanček. Do 70 kg: 1. Kristián Domin, 2. Tobias Čiernik, 3. Jakub Lieskovský, 4. Dávid Joštiak. Do 80 kg: 1. Tomáš Ondřík, 2. Adrián Mrzela, 3. Radovan Škurčák, 4. Samuel

Pokračovanie na str. 30

Dokončenie zo str. 29

Minarík. Nad 80 kg: 1. Dominik Paríšek, 2. Kristián Hnilica, 3. Filip Bohančák, 4. Samuel Skoruša.

Burza stredných škôl 2025

Dňa 28. októbra zorganizovalo Centrum poradenstva a prevencie v Dolnom Kubíne Burzu stredných škôl 2025.

Podujatie sa konalo v priestoroch MsKS Dolný Kubín a bolo určené pre žiakov deviatych ročníkov základných škôl, ako aj pre ich rodičov. Cieľom burzy bolo pomôcť žiakom zorientovať sa v ponuke stredných škôl a uľahčiť im rozhodovanie o ich ďalšom štúdiu.

Na podujatí sa predstavilo viacero stredných škôl z regiónu, ktoré priblížili svoje odbory, možnosti štúdia a uplatnenia absolventov.

Svoje zastúpenie mala aj naša Spojená škola Nižná, ktorú reprezentovali pedagógovia spolu so žiakmi. Tí návštevníkom poskytovali informácie o študijných odboroch a učebnom odbore, aktivitách školy a možnostiach zapojenia do rôznych projektov.

Veľkým lákadlom pre deviatakov bola praktická ukážka práce s modernou technikou. Žiaci si mohli vyskúšať ovládanie zariadení, ktoré sa používajú priamo vo výučbe a zistiť, aké zručnosti môžu počas štúdia nadobudnúť. Najväčší záujem vzbudila virtuálna realita, ktorá návštevníkom umožnila nahliadnuť do sveta moderných technológií a zažiť jedinečný zážitok z učenia novým spôsobom. Podujatie sa nieslo v príjemnej atmosfére a ponúklo množstvo inšpirácie pre všetkých, ktorí stoja pred dôležitým rozhodnutím o svojej budúcnosti.

Školenie Hamaton TPMS

V Spojenej škole Nižná sa 27. októbra uskutočnilo odborné školenie s názvom Hamaton TPMS, ktoré zorganizovala spoločnosť Inter Cars Slovensko. Podujatie bolo určené pre žiakov školy, pedagogických pracovníkov a širokú odbornú verejnosť z oblasti autoopravárstva a diagnostiky. Cieľom školenia bolo oboznámiť účastníkov s moderným systémom monitorovania tlaku v pneumatikách (TPMS – Tyre Pressure Mo-

onitoring System), jeho funkciu, správnu údržbu a diagnostikou.

Prednášajúci odborníci predstavili najnovšie produkty a riešenia značky Hamaton, ktorá patrí medzi popredných výrobcov TPMS senzorov a servisného vybavenia.

Počas praktickej časti školenia si účastníci mohli vyskúšať programovanie senzorov, čítanie údajov pomocou diagnostických

zariadení, ako aj správny postup pri montáži a kalibrácii systému. Žiaci tak mali možnosť priamo vidieť, ako teoretické poznatky zo školy nachádzajú uplatnenie v praxi. Podujatie prinieslo nielen nové vedomosti, ale aj cenné kontakty a motiváciu pre budúcich automechanikov a autoelektrikárov. Spojená škola v Nižnej týmto školením opäť potvrdila svoje prepojenie s praxou a modernými trendmi v automobilovom priemysle. Organizátori poďakovali spoločnosti Inter Cars za spoluprácu a ochotu podeliť sa o skúsenosti s mladou generáciou technikov.

Súťaž zručnosti žiakov

Žiaci študijného odboru mechanik elektrotechnik so zameraním na priemyselnú automatizáciu absolvovali počas odborného výcviku súťaž zručnosti, v ktorej mohli naplno prejať svoju tvorivosť, technické vedomosti a praktické zručnosti.

Úlohou súťažiacich bola realizácia vlastného projektu s využitím moderných technológií – 3D tlač, CNC frézy a CNC laserovej gravírovačky.

Každý žiak mal za úlohu preukázať nielen technickú presnosť, ale aj originalitu nápadu a funkčnosť výsledného výrobku. Výsledky súťaže potvrdili vysokú úroveň odborných vedomostí a šikovnosti našich žiakov. Projekty boli nápadité, precízne spracované a ukázali, že študenti dokážu

úspešne prepojiť teóriu s praxou. Odborná komisia ocenila tri najlepšie práce, ktorých autori získali vecné ceny a uznanie za svoju snahu a kreativitu. Súťaž zároveň prispela k rozvoju praktických zručností a tímovej spolupráce, ktoré sú nevyhnutné pre budúce uplatnenie absolventov v praxi.

Naši študenti boli úspešní

Študenti našej školy sa 23. októbra zúčastnili okresného kola vo florbale stredných škôl, ktoré sa konalo v športovej hale v Tvrdošíne. Do turnaja sa zapojili všetky školy z nášho okresu. Hrlo sa systémom každý s každým, kde družstvo s najväčším počtom bodov postúpilo do regionálneho kola. Turnaj bol až do záverečného zápasu veľmi vyrovnaný a v každom jednom stretnutí rozhodovali maličkosti. Naši študenti si skvelou hrou postrážili rozhodujúce zápasy a bez jedinej prehry sa právom mohli radosť z postupu na regionálne kolo. Ďakujeme im za vzornú reprezentáciu školy a prajeme v budúcom kole veľa úspechov.

SŠ Nižná reprezentovali: 1. Baláž Lukáš IV.B, 2. Balún Adam II.A, 3. Durčák Tomáš I.B, 4. Džubek Tobiáš IV.D, 5. Gajdošík Matúš III.D, 6. Hlina Andrej IV.D, 7. Kluska Lukáš I.D, 8. Kojda Tibor II.A, 9. Kopta Marek IV.D, 10. Korčuška Juraj IV.D, 11. Kubaľa Daniel II.A, 12. Leštinský Alexej Michal II.B, 13. Schelling Dominik III.J, 14. Surovčík Aurel II.CE, 15. Šimurdiak Samuel IV.B, 16. Tekel Denis I.B

Celkové poradie: 1. SŠ Nižná - postup do regionálneho kola, 2. GMH Trstená, 3. Gymnázium Tvrdošín, 4. SPŠ IT Tvrdošín, 5. SOŠL Tvrdošín.

Okresné kolo v šachu

Naši žiaci sa zúčastnili okresného kola v šachu, kde súperili s takmer stovkou hráčov zo stredných aj základných škôl. Reprezentovali nás Miroslav Dauda, Erik Hrubják, Martin Chorvát a Marko Meško, ktorí sa v silnej konkurencii nestratili. O to viac sa tešíme z fantastického úspechu Lukáša Klusku, ktorý si vybojoval 1. miesto!

Celoslovenská súťaž odborných vedomostí a praktických zručností žiakov stredných odborných škôl

Dňa 4. 11. sa v priestoroch Spojenej školy Nižná uskutočnil už XIX. ročník celoslovenskej súťaže odborných vedomostí a praktických zručností žiakov stredných odborných škôl v študijných a učebných odboroch 26 elektrotechnika.

Súťaž každoročne vytvára priestor pre konfrontáciu teoretických znalostí a praktickej zručnosti budúcich odborníkov v elektrotechnike, ktorí sú dôležitou súčasťou trhu práce a priemyselného rozvoja Slovenska.

Vyhlasovateľom súťaže bola Slovenská obchodná a priemyselná komora, garantom súťaže Sekcia Odborného, ďalšieho a celoživotného vzdelávania a ŽRK SOPK, organizácie podujatie zabezpečila Spojená škola Nižná, ktorá sa svojím vybavením, odborným vedením a dlhoročnými skúsenosťami radí medzi významné regionálne centrá technického vzdelávania.

Súťažiaci si preverili svoje schopnosti v teoretickom teste a v praktickej časti, ktorá zahŕňala zapojenia: spúšťanie trojfázového asynchrónneho elektromotora s použitím stýkačov ovládaných tlačidlami s reverzáciou a spúšťanie trojfázového asynchrónneho elektromotora s použitím stýkačov ovládaných tlačidlami z dvoch miest. Odborná komisia hodnotila nielen správnosť a funkčnosť zapojenia, ale aj bezpečnosť práce, technickú presnosť a schopnosť riešiť nečakané situácie.

Podujatie by nebolo možné uskutočniť bez významnej podpory Žilinského samosprávneho kraja, partnerov a sponzorov, ktorí dlhodobo spolupracujú so školou a pomáhajú prepájať teóriu s praxou. Medzi podporovateľov XIX. ročníka patrili: Žilinský samosprávny kraj, Nadácia na podporu vzdelávania a ekológie, Pressta-Eisele ČS, s.r.o. Krasňany, Stredoslovenská distribučná, a.s. Žilina, Klauke Slovakia, s.r.o. Dolný Kubín, ELEKTRO HOUSE, s.r.o. Oravské Veselé, EDM, s.r.o. Nižná, PC Slovakia s.r.o. Trstená, Autodiela Jozef Čierny Štefanov nad Oravou, Visteon Electronics Slovakia, s.r.o. Námestovo, STAREK Transport, s.r.o. Trstená, MAŠ, s.r.o. Rabča, MEGAKUPA, s.r.o. Čimhová (Mojadielna), MibaSinter Slovakia, s.r.o. Dolný Kubín, Elektromontáže JAMI, s.r.o. Tvrdosín, AI Trade, s.r.o. Tvrdosín, ELVEN-SK, s.r.o. Námestovo, M-KO Sadrokarťonové systémy Trstená, klimavent.sk s.r.o. Zábiedovo, Panasonic Industrial Devices Slovakia, s.r.o., HYDAC Electronic, s.r.o. Tvrdosín, SEZ DK, a.s. Dolný Kubín, SEZ Krompachy, a.s., HS electronic spol. s r.o. Nižná, STAVOTECH SK, s.r.o. Námestovo, Loxone Slovakia, s.r.o. a Ahooy Nižná.

Vyhodnotenie a víťazi súťaže
2697K mechanik elektrotechnik: 1.miesto Peter Vojtek Stredná odborná škola elektrotechnická Žilina, 2.miesto Matúš Minčev Stredná odborná škola polytechnická Martin, 3. miesto Dominik Andraščík Súkromná stredná odborná škola služieb Poprad.
2683 H 11 elektromechanik – silnoprúdová technika: 1.miesto Patrik Babečka Stredná odborná škola technická Námestovo, 2.

19. ROČNÍK CELOSLOVENSKEJ SÚŤAŽE ODBORNÝCH VEDOMOSTÍ A PRAKTICKÝCH ZRUČNOSTÍ ŽIAKOV STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKÔL PRE ELEKTROTECHNIKU.

miesto Jakub Židek Stredná odborná škola elektrotechnická Žilina, 3. miesto Šimon Varecha Stredná odborná škola technická Čadca.

Mimoriadne dôležité bolo zachovanie transparentnosti súťaže. Študenti Spojenej školy Nižná súťažili mimo oficiálneho poradia, aby bola zachovaná objektivita hodnotenia a rovnaké podmienky pre všetkých účastníkov. Napriek tomu sa svojimi výkonmi plnohodnotne vyrovnali ostatným súťažiacim a preukázali vysokú odbornú pripravenosť. Za reprezentáciu školy a dosiahnuté výsledky ich riaditeľ školy odmenil osobitou cenou. Školu reprezentovali študenti Stanislav Hrkáč IV.B a Daniel Kočnár III.J.

Súťažiaci školy:

Stredná odborná škola strojnícka (Bánovce nad Bebravou), Gymnázium a SOŠ techniky a služieb (Spišská Nová Ves), Stredná odborná škola technická (Dubnica nad Váhom), Stredná odborná škola polytechnická (Martin), Stredná odborná škola polytechnická (Ružomberok), Súkromná spojená škola (Železiarne Podbrezová), Stredná odborná škola elektrotechnická (Poprad – Matejovce), Stredná odborná škola elektrotechnická (Žilina), Stredná odborná škola technická (Čadca), Stredná odborná škola dopravná (Martin – Priekopa), Stredná odborná škola priemyselných technológií (Košice) Stredná odborná škola technická (Šurany), Súkromná stredná odborná škola služieb (Poprad), Stredná odborná škola elektrotechnická (Trnava), Stredná odborná škola technická, (Námestovo), Stredná odborná škola technická (Vogogradská 1, Prešov) a Spojená škola Nižná.

Súťaž opäť potvrdila, že technické odbory majú na Slovensku pevné miesto a že mladí ľudia v nich dokážu dosahovať vysokú úroveň profesionality.

PaedDr. Martin Tomaga a kolektív

Nižná úspešne reprezentovali v Gbelanoch

V dňoch 28. a 29. októbra 2025 sa v priestoroch Vzdelávacieho strediska KIA Motors Slovakia v Gbelanoch uskutočnil už 7. ročník celoslovenskej súťaže Mladých elektrotechnikov – Skills Slovakia, ktorú každoročne organizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV) v spolupráci

so Slovenskou spoločnosťou elektronikov. Cieľom súťaže je rozvíjať záujem mládeže o elektroniku, podporovať teoretické vedomosti a praktické zručnosti žiakov stredných odborných škôl a zároveň vytvárať priestor pre vzájomné porovnanie ich schopností a nadobúdanie nových skúseností.

Našu školu na tejto významnej akcii reprezentovali žiaci 2. B triedy – Miroslav Dauda a Adam Dobias, pod odborným vedením majstra odbornej výchovy Martina Koládu, ktorý sa súťaže zúčastnil ako pedagogický dozor a pripravoval žiakov na súťaž. Súťaž pozostávala z dvoch častí – teoretického odborného testu a praktickej stavby elektronického výrobku podľa zadanej schémy zapojenia. Účastníci preukázali svoje vedomosti, zručnosť, precíznosť aj schopnosť pracovať pod časovým tlakom. Naši žiaci si v silnej celoslovenskej konkurencii počínali veľmi dobre – Miroslav Dauda obsadil výborné 13. miesto a Adam Dobias sa umiestnil na 20. mieste. Oboch chválime za zodpovedný prístup, sústredenosť a odhodlanie reprezentovať našu školu na vysokej úrovni.

Účasť na takejto prestížnej súťaži je pre žiakov cennou skúsenosťou a zároveň motiváciou pokračovať v rozvíjaní svojich schopností v oblasti elektrotechniky. Naša škola tak opäť ukázala, že pripravuje mladých odborníkov, ktorí sa nestratia ani v celoslovenskej konkurencii.

Martin Koláda, majster OV, Spojená škola Nižná

Nebojme sa investovať do vzťahu s Bohom

Rozhovor s novým kňazom našej farnosti Dušanom Galicom

Mnohí chceme zázraky alebo riešenia, ktoré nás hneď, bez čakania, o niečom presvedčia. A ak to tak nie je, naša túžba po duchovnom živote klesá, až celkom zanikne. Málokedy si ale pri každodenných povinnostiach uvedomujeme, že na zázraky treba dospieť, treba sa učiť, ako ich vidieť. Že sa treba možno aj zaprieť a nebať sa dať čas veciam, ktoré nám pomáhajú vidieť dobro okolo nás. Potom sa budeme prirodzene na svet pozeráť krajšou optikou a možno zbadáme maličký zázrak aj v ranej káve či východe slnka. V závere rozhovoru mi tieto jedinečné maličké zázraky pripomenul hosť tohto rozhovoru.

Na začiatku letných prázdnin nastúpil do nižnianskej farnosti pán farár Dušan Galica, rodák z Liptovského Mikuláša, vášnivý čitateľ, pokojný a otvorený kňaz s pozitívnym pohľadom na svet, s humorom, bez nadnesenosti a pátosu. Jednoducho ľudský. Ako jeho kázne. Normálne a ľudské, pochopteľné a ľahko prijateľné do každodenného života. Nech je takým aj rozhovor s ním pre vás, milí čitatelia.

Aká bola vaša cesta ku kňazstvu?

Mal som okolo 17 rokov, keď prvú otázku ohľadom možnosti ísť za kňaza položil náš pán farár Jozef Frielič. Oslovil mňa aj môjho kamaráta, ani neviem prečo, zrejme preto, že sme miništrovali. Nebral som to až tak vážne. Neskôr sa ale tá otázka vo mne nejakým spôsobom vynorila a uvažoval som nad ňou. Až to dospelo k tomu, že na jedných duchovných cvičeniach pre mladých som si uvedomil, že toto je moja cesta. „Pane Bože, ak chceš, tak pôjdem.“ Tie duchovné cvičenia viedol páter Osvaľd, jezuita. On mi povedal, že ak mám už 24 rokov, musím sa do roka rozhodnúť. Prekvapila ma takáto rázna podmienka, ale zároveň ma priviedla k otvorenejšiemu spýtaniu sa Boha: „Naozaj to chceš?“ V tom okamihu pred Bohostánkom prišlo aj moje rozhodnutie stať sa kňazom. Z opatrnosti, či to nebolo chvíľkové nadšenie, som túto odpoveď ešte neuzavrel. Presvedčenie o povolaní však vo mne zostalo a v najbližšom termíne som požiadal o vstup do kňazského seminára.

Už počas detstva ste mali blízko k Bohu? Aké bolo?

Detstvo som mal také obyčajné. Naši boli veriaci, otec chodil do kostola každú nedeľu a prikázané sviatky a mama bola obdivuhodná, že išla každé ráno na sv. omšu cestou do roboty. Mama intenzívne žila (a stále žije) vzťah s Bohom a nás s bratom viedla k miništrovaniu. Boli sme spojení s kostolom aj s farským úradom. Keď sme boli starší, chodili sme aj brigádovať na faru

a aj do spevokolu (aj keď nie som spevák). Bolo to viac o stretávaní sa mladých v čase socializmu, ako o spievaní.

Aká je vaša obľúbená kniha po Svätom písme, ak takú máte?

Intenzívne som začal čítať v siedmom ročníku základnej školy. Môj otec a súrodenci čítali veľa, ja som bol skôr na šport a chodil som rád vonku. V siedmom ročníku základnej školy, keď som mal dvakrát zlomenú ruku v priebehu troch mesiacov, začal som čítať. Najskôr „Mayovky“ a ďalej všetky dobrodružno-romantické knihy, čo sme mali doma. Jeden z mojich obľúbených autorov bol H. Sienkiewicz a jeho kniha Quo Vadis? Kniha ma očarila, a tak som sa stal ďalším členom rodiny, ktorý náruživito čítal.

Spomínali ste šport, máte k nemu blízko?

Veľmi, hoci teraz už viac pretrvávajú len nadšenie v srdci. Chodil som do hokejovej triedy a reprezentoval som školu v rôznych športoch. V univerzitnom pastoračnom centre v Ružomberku som mal na starosti šport a turistiku. Teraz si občas chodím zahrať hokej a tenis.

Spomeňte nám nejaký váš obľúbený citát, motto alebo vetu z Biblie.

Po štvrtom ročníku vysokej školy cez letné prázdniny, keď aj bohoslovci sú doma, som pocítil veľkú prázdnotu. Vždy večer po sv. omši sa všetci mladí rozprchli na rôzne zábavné akcie a mne prišlo akosi clivo a prázdno, že ja sedím doma s rodičmi a so sestrou a pozerám televízor. Začal som rozmýšľať: Takto mám žiť? To je život bohoslovca a kňaza? Bola sobota a keď som sa modlil kompletórium, je tam jeden pekný žalm, ktorý hovorí: „Môjmu srdcu dal si väčšiu potechu, než majú tí, čo oplývajú vínom a obilím...“ (Žalm 4,8).

Tieto slová ma v tej krízovej chvíli oslo-

vili a rozšírili moju myseľ. Bez akýchkoľvek argumentov mi zrazu bolo jasné, že Boh mi dáva väčšiu potechu ako fyzické radovánky a svetskú zábavu. A pred diakonskou vysviackou som si dal tento verš žalmu na oznámenie. Doteraz je mi oporou, útechou i posilou.

Kde ste doteraz pôsobili a ako sa vám zatiaľ páči Nižná?

Toto je moje piate pôsobisko. Prvý dekrét som dostal za kaplána do Popradu, kde som bol tri roky, potom päť rokov ako farský administrátor vo Vyšných Ružbachoch, ďalej v Ružomberku, v univerzitnom pastoračnom centre, kde som pôsobil trináť rokov. Nakoniec šesť rokov na Spišskej Kapitule ako riaditeľ a duchovný správca v zariadení pre seniorov. Takáto je história môjho kňazského pôsobenia.

Čo sa týka Nižnej, veľmi som ju nepoznal, ani celkovo Oravu. Trocha ma prekvapilo, že je tu veľa podnikateľov, ktorí majú svoje výrobné haly a sklady. Keď človek vchádza do Nižnej od Podbiela, má dojem, že vchádza do nejakého mesta. Nižná nie je typická rázovitá obec. A čo sa týka ľudí, myslím, že je tu taká rôznorodosť. Nie všetci sú rodáci, mnohí prišli kvôli fabrike. Na jednej strane to môže byť na škodu, ale na druhej to môže byť obohatením. Našiel som tu naozaj veľa dobrých ľudí. A dýcha sa mi dobre - je tu podobná nadmorská výška ako v mojom rodnom meste :). Je tu veľmi pekné prostredie. Môžem povedať, že sa mi tu páči a môže to byť do budúcnosti ešte lepšie.

Začali ste intenzívne pracovať s mladými a deťmi, pripravujú sa na prvé sv. prijímanie a na birmovku. Ako zatiaľ na vás zapôsobili naše deti a mladí?

Nemám ešte takú hlbokú skúsenosť, ale z toho čo som spoznal, sú tu mladí ako všade inde. Ale vidím v deťoch a mladých, že majú úctu voči kňazovi a neprekračujú určité miery drzého správania, aspoň ja som sa s tým nestretol. Z mnohých až tak vychádza dobro a láska. Chvalabohu, že to tak je. Spoznal som tu už niektoré rodiny, ktorých členovia sú aktívni a ochotní. Máme aj viacerých skvelých manželov, ktorí sú animátori pri príprave birmovancov. A je tu ešte stále dosť detí, aj keď sa ich rodí čoraz menej. A čo je smutné? Hoci máme denne dve sv. omše a dosť zaplnený kostol v nedeľu, predsa percentuálne to nie je až také dobré. Otázkou pre mňa je, čo s tými, čo vôbec nechodia do kostola, čo nechcú mať nič spoločné s Bohom a cirkvou. Aj tých by som rád oslovil. Je to pre mňa veľká výzva.

Pokračovanie na str. 33

Dokončenie zo str. 32

Čo máte najradšej na kňazskom povolaní a čo naopak nerobíte až s takou chuťou?

Ešte pred základnou vojenskou službou som robil v Tesle Liptovský Hrádok a práve vtedy, keď sa mi tam najviac darilo, keď ma aj pochválili nadriadení, tak vtedy som túžil ísť kdesi inde. Cítil som, že ma to vôbec nenapĺňalo, akoby som túžil po niečom viac. A kňazstvo je presne tým, čo je „viac“. Ale priznávam, že nie je to tak vždy z mojej strany vnímané. Predsa len keď som robil na úkol, tak sa dalo zmerať množstvo odrobenej práce, na koľko percent som ju urobil. Ale v kňazstve sa to nedá merať a neviem vyhodnotiť kvalitu svojej práce: „Dobre robím, zle robím, málo robím?“ Je to veľmi ťažko merateľné. Jedine, keď si ľudia zapamätajú niečo z kázne, niečo zo spovede alebo z nejakého bežného rozhovoru a obohatí, možno zmení ich to. Ale nie je to merateľné. Mne to troška chýba.

Keď sa človeku darí, všetko je na tom povolaní krásne. Keď sa mi podarí usmerniť penitentov v spovednici, mám z toho dobrý pocit, keď sa podarí kázeň, homília, tiež ma to naplňuje, keď vysluhujem sviatosti – krst, manželstvo, keď to má perspektívu a je tam ten správny duch, tak ma to naplňuje. Dokonca aj keď idem pochovávať a vidím ľudí, ktorí aj bojujú aj chcú svoje utrpenie a smútok s Bohom riešiť, majú nádej a ak im v tom trochu pomôžem, tiež ma to veľmi naplňuje. Ekonomika ma až tak nebaví, ale keď mi vyjde správny výsledok, tiež mám z toho radosť. A potom je tu také bežné stretávanie sa, rozhovory, čo i len krátke pozdravy. Na fare máme biliard, keď prídu mladí a len tak si zahráme, tak to je taká paráda. Nie je až taký veľký rozdiel, čo by ma viac bavilo, lebo čokoľvek sa mi darí, dáva zmysel môjmu kňazskému povolaniu. Bohu vďaka. A keď sa nedarí, viem, že treba vydržať.

Čo by ste odkázali neveriacim, prípadne nepraktizujúcim veriacim z našej obce?

Rád by som sa ich opýtal: Prijali by ste ma na návštevu? Rád za vami prídem, porozprávať o normálnych, každodenných veciach a ak budete chcieť, tak aj o tých duchovných. A pokojne môžete prísť aj vy na farský úrad. Pozývam vás!

Aká je vaša najobľúbenejšia časť Svätého písma?

Prorok Jonáš a kniha Jób. K týmto dvom knihám sa rád vraciam, keď si čítam Sväté písmo dookola, tak na tieto dve knihy sa najviac teším. A najmä na Jóba. Ako realisticky, úprimne a hlboko pred Bohom všetko prežíval, to je ohromné.

Ako žiť bližšie s Bohom v každodennom živote? Máte rady, možno zo skúseností, čo robiť, aby človek vieru nestrácal, aby mu nezovšednela?

Mať odvahu a nebáť sa byť na seba aj trochu náročný a investovať do vzťahu s Bohom. Nebáť sa aj trochu si pridať, každému je bližšie niečo iné, ale napríklad okrem nedele pôjdem ešte na jednu sv. omšu, alebo si niečo odrieknem, alebo čosi pridám, modlitbu, pôst, almužnu alebo čítanie Svätého písma. Nebáť sa byť na seba trochu náročnejší, lebo nás ovládne lenivosť a pohodlie. Potrebujeme pridať. A na druhej strane, žiť každodennosť radosť a optimisticky. To je tiež dôležité. Hľadať v živote dobré a hodnotné veci, uvedomovať si, koľko toho máme krásneho. Svätý Ignác hovorí, že na začiatku spytovania svedomia netreba ísť rovno k hriechom, ale najskôr ďakovať Bohu za to dobré. A toto si musíme všimnúť aj na ľuďoch, hoci sme prirodzene náchylní vidieť na nich skôr to negatívne. Ale my sa potrebujeme prinútiť k tomu, aby sme si všímali, čo je na nich dobré. Vidieť to dobro okolo seba a ďakovať Bohu zaň. Zrazu sa nám ten život viac rozjasní. Nezostať len pri konštatovaní, že je vojna, že mám problémy so susedmi, s chrbticou... To je pravda a zostane to pravdou, ale aj pri tom si všimnúť, aký je pekný deň, oblo-

ha, slnko, niekto sa na mňa usmial, že som prežil pekný večer, že som sa dobre vyspal a hlavne, že mám budúcnosť, lebo život sa smrťou nekončí.

Aké sú vaše plány na najbližšie obdobie?

Podstatné je pre mňa ohlasovať Evanjelium, radostnú zvesť. Všetko ostatné je už len otázka akým spôsobom, čo ponúknuť, do čoho sa zapojiť. Budem rád, ak mladých pozitívne motivuje príprava na sviatosť birmovania a deti na Prvé sväté prijímanie a nebude to slávnostná rozlúčka s cirkvou na niekoľko rokov. Verím, že sa podarí zorganizovať púť do zahraničia a aj po Slovensku, výlety do hôr a na iné hodnotné miesta. Budem sa snažiť počúvať „vox populi“ (hlas ľudu), čo by radi prijali, absolvovali. Verím, že čas a Duch Svätý ukáže, čo robiť.

Čo by ste popriali občanom Nižnej?

Prajem im všetko, čo ich život bude dobrom naplňovať, kultivovať. A som presvedčený, že o toto ide predovšetkým Bohu. Tak nech ho objaví nielen ako darcu, ale aj ako najlepšieho sprievodcu a završiteľa života.

(ejr)

Boh nás prijíma takých, akí sme

Rozhovor s novým farským vikárom Denisom Čuchranom

Boh na nás pozerá inak. Prijíma nás takých, akí sme. Nikdy nás nesklame, sklameme sa len my, keď máme od Boha nesprávne očakávania a urobíme si z neho automat na kávu.

V lete do nižnianskej farnosti prišiel aj nový pán kaplán Denis Čuchran, energický, veselý, obdarený jasným vyjadrovaním, ktoré nám je blízke, ľahko prijateľné a zároveň veľmi hlboké. Tu cítiť jeho vzťah ku knihám. Spoznáte ho podľa rezkeho kroku a láskavosti, ktorá vyžaruje vždy hneď od prvých slov jeho svätých omší. Venuje sa aj deťom a mladým, ktorých si získal od prvých chvíľ. Vie pochopiť, vysvetliť a žije svoju vlastnú skúsenosť viery, a tak je jej silným príkladom. Posúďte aj vy, podľa jeho zaujímavých odpovedí.

Odkiaľ pochádzate a aká bola vaša cesta ku kňazstvu?

Narodil som sa v Spišskej Novej Vsi a svoje detstvo som prežil tam, resp. v susednej obci Smižany. Pred prvým svätým prijímaním mňa aj ďalších chlapcov z našej triedy oslovil pán katechéta, či by sme sa nechceli stať miništrantmi. Nie kde tam sa, myslím, začala rodiť moja cesta ku kňazstvu. Veľa času som trávil na fare a v kostole, chodil som na cirkevnú základnú školu a neskôr na cirkevné gymnázium. Pánov oltár mi bol teda blízky, ale samozrejme som mal aj iné záľuby, či už šport, výlety, chodenie von s kamarátmi a pod. Blízky mi bol aj život v spoločenstve, či už to bolo Hnutie Svetlo-Život alebo skauting. Chodievali sme na rôzne výlety, duchovné obnovy a kňazi z našej farnosti Smižany sa nám veľmi pekne venovali. Počas strednej školy som mal životné plány ako asi väčšina mojich rovesníkov – oženit sa, založiť si rodinu a nájsť si prácu, ktorá ma bude baviť. V tom čase som túžil byť učiteľom. Pán Boh mal ale iný plán a ja som pocítil vo svojom srdci povolanie ku kňazstvu. Cesta ku kňazskej vysviacke bola klukatá, mal som pred

kňazstvom aj rôzne civilné zamestnania, napríklad som pracoval ako vychovávateľ v centre pre deti a rodiny (detský domov). Kňazskú vysviacku som prijal v roku 2023.

Oblúbená kniha, film, hobby?

K mojim záľubám patrí turistika a čítanie kníh. Okrem Sv. Písma mám oblúbených kníh viac, za posledné roky vo mne najviac zarezonovali knihy Buď, kde si (Š. Smolen), Hľadanie zmyslu života (V. E. Frankl), z dokumentov Cirkvi zase apoštolská exhortácia pápeža Františka Evangelii gaudium. Všetkým ich vrelo odporúčam. Z filmov ma za posledné obdobie najviac zaujal Apoštol Pavol.

Kde ste doteraz pôsobili a ako sa vám páči Nižná?

Doteraz som pôsobil vo farnosti Ľubica a farnosť Nižná je teda mojím druhým pôsobiskom. Každá farnosť má svoje špecifiká, je iná, a to ju robí jedinečnou a krásnou. V knihe Malý princ sa jej hlavný hrdina, malý princ, stará o ružu. Skrže čas, ktorý jej venuje, sa táto ruža stane pre neho výnimočnou, jedinečnou. Rovnako to je aj u kňaza. Čas, ktorý venujem ľuďom a farnosti, robí pre mňa túto farnosť výnimočnou. Nie je to len anonymná masa, sú to konkrétni ľudia.

Som vďačný za každé milé slovo, povzbudenie a svedectvo viery, ktoré som tu zažil. Povzbudením sú pre mňa deti, mladí, ale aj rodiny, dospelí či seniori. Každá generácia obohacuje spoločenstvo špecifickým spôsobom. Takisto je pre mňa povzbudením naša filiálka Zemianska Dedina, kde sa tak ako v Nižnej nachádza živé spoločenstvo veriacich.

Dôležitou súčasťou vášho pôsobenia u nás je stretávanie sa s mladými. Máte pre nich nejaké konkrétne poslanstvo? Prečo by mali prichádzať do kostola?

Ak by som mal odpovedať na otázku, prečo by mali prichádzať do kostola, odpoveď by bola, že kvôli vzťahu. Mladý človek to dnes nemá ľahké. Môžu ho sklamať priatelia, ale i vlastná rodina. Môže cítiť tlak cez sociálne siete – na to, aký by mal byť, ako má vyzeráť a pod. Boh na nás ale pozerá inak. Prijíma nás takých, akí sme. Nikdy nás nesklame, sklameme sa len my, keď máme od Boha nesprávne očakávania a urobíme si z neho automat na kávu. Hodím modlitbu a vypadne riešenie problému, aké chcem. Boh ale nie je automat, je Otcom a ponúka nám vzťah. V dnešnej dobe nie je problém vďaka technológiám komuniko-

vať s hocikým na druhom konci sveta, mať mnoho sledovateľov na sociálnych sieťach, dokonca si môžeme podebatovať s umelou inteligenciou. No niekedy nám v tom všetkom chýbajú hlboké vzťahy. Boh nám ponúka vzťah, ktorý nesklame.

Cesta viery nie je vždy ľahká, ani v Cirkvi a vo farnosti nie je všetko dokonalé, no lepšiu ponuku ako život s Kristom som zatiaľ nenašiel. Nie je to tak dávno, čo som bol aj ja študentom a to, čo hovorím, som prežil na vlastnej koži. V krízach a ťažkostiach života ma vždy držal Boh.

Kedysi boli rodičia odovzdávatelmi viery pre svoje deti. Je tomu iste tak aj dnes a vďaka patrí všetkým rodičom, ktorí svoje deti vedú k Bohu. Čoraz častejšie ale vnímam, že sa deje aj opak. Deti a mladí sú tí, ktorí prebúdajú živú vieru u svojich rodičov.

Zažívate u nás „živú vieru“, kedy to nie je len zvyk, ale ozajstné prežívanie viery?

Na otázku, či sa v našej farnosti žije živá viera, si netrúfam odpovedať. Myslím, že si ju musí každý položiť sám vo svojom srdci a spýtať sa: Žijem ja živú vieru? Verte, že si ju kladiem aj ja.

Aké sú vaše zdroje, tipy, okrem Svätého písma? Zaujímavé filmy, knihy, príbehy, témy, ktoré vás ovplyvnili a odporúčili by ste ich ďalším?

Ak by som mal odporučiť niečo na duchovné obohatenie, mladým (ale nie len im) by som odporučil seriál The Chosen. Je to

Pokračovanie na str. 35

Dokončenie zo str. 34

seriál, ktorý ukazuje Ježišov život veľmi zaujímavým, často až dojímavým spôsobom, ktorý nenechá naše srdcia chladné.

Cirkev žije zo sviatostí, ale i z Božieho Slova, preto spomeniem aj pár kníh zo Svätého písma. Určite ma najviac oslovujú evanjeliá, ale i Pavlove listy. Zo Starého zákona je to kniha Jób, ktorá sa zaoberá ľudským utrpením a kniha Žalmov, kde nájdeme modlitby na všetky situácie života.

Čo máte na kňazskom povolaní najradšej?

Čo sa týka kňazskej služby, rád vysluhujem všetky sviatosti, to je podstata kňazskej služby. Za všetky spomeniem sviatostí

zmierenia, pri ktorej sa s mnohými z vás stretávame. Pre kňaza je to dar, keď môže byť priamym svedkom Božieho Milosrdenstva, ktoré sa dotýka človeka pri sv. spovedi. Rád som ale aj na druhej strane, pretože aj ja potrebujem prístupovať k sv. spovedi.

Mali ste niekedy „krízu viery“?

Krízu viery som samozrejme mal aj ja. Kríza sa môže stať priestorom pre rast, a preto som Bohu vďačný aj za ťažké situácie. Veľmi ma oslovuje sv. Pavol, ktorému Pán Ježiš Povedal: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“ (2 Kor 12,19) Tento citát som si dal aj na svoj prímichný obrázok. Práve v našej biede a slabosti môžeme zakúšať silu Božej

milosti. V tomto duchu sa snažím prežívať aj svoj vzťah s Bohom.

Aké sú vaše priority v práci pre spoločenstvo?

Americký kardinál Timothy Dolan radí kňazom, aby nechceli byť spasitelia. Máme jedného spasiteľa a ten nám stačí. Opäť si pomôžem sv. Pavlom, ktorý hovorí: „...a beda mi, keby som evanjelium nehlásal.“ (1 Kor 9,16) Nie som tu na to, aby som všetko vyriešil, či všetkých zachránil. Keď by som si to namýšľal, príliš rýchlo by som uveril viac v seba ako v Boha. Mojou prioritou je to, čo má byť úlohou každého kňaza. Ohlasovať evanjelium a pomôcť svojou štipkou rásť ľuďom vo viere. V prvom rade vysluhovaním sviatostí a potom aj prostredníctvom času stráveného s nimi v službe pri rôznych aktivitách, stretnutiach či vyučovaní. Prosím, toto očakávajte od kňaza. Hlásanie evanjelia.

Čo by ste povedali neveriacim ľuďom, ktorí budú článok čítať a čo by ste nám poriadili?

Neveriacim ľuďom, ktorí budú čítať tento článok, by som povedal to isté, čo všetkým ostatným: Všetko, čo som napísal, je mojou skúsenosťou s Bohom, ktorého som spoznal ako dobrého Otca. S touto skúsenosťou sa nedá nedeliť ďalej. Prijmite, prosím, v tomto duchu aj tieto riadky – ako osobnú skúsenosť človeka. Ste v mojich modlitbách.

(ejr)

Zo života farnosti

Prevzatie farnosti

V sobotu 5. júla 2025 na sviatok Cyrila a Metoda na svätej omši o 10.30 hodine za účasti mnohých farníkov dekan Doc. ThDr. Juraj Spuchlák, PhD. uviedol do úradu farára pre farnosť Nižná Mgr. Dušana Galicu PhD.

Začiatok pastoračného pôsobenia nového farára vo farnosti je kľúčovým a významným momentom v živote farského spoločenstva. Svätá omša uvedenia Dušana Galicu ako nového farára v našej farnosti sa preto niesla v slávnostnom duchu. Samotný obrad začal hneď po homílii vyzvaním Ducha Svätého, aby nový farár spoločne s veriacimi tvorili rodinu spojenú vo viere, nádeji a láske. Následne si Dušan Galica obnovil svoje kňazské sľuby, ktoré zložil pri svojej kňazskej vysviacke, a tak si pripomenul, komu v prvom rade slúži: trojjedinému všemohúcemu Bohu. Najvýznamnejším momentom bola modlitba požehnania. Všetci sa najprv v tichu modlili a potom spolu s novým farárom, ktorý pokorne klačal pred Pánom, prosili o Božie požehnanie a pomoc. Na záver obradu dekan Juraj Spuchlák odovzdal Dušanovi Galicovi symboly jeho farárskej služby: Evanjeljár, posvätné oleje, fialovú štólu,

obetné dary, kľúče od kostola a ostatné miesta, ktoré budú jeho službou posväcované: oltár, ambónu, krstiteľnicu, repositórium posvätných olejov a spovednicu. Najposvätejším miestom je svätostánok, v ktorom je uchovávaná Najsvätejšia sviatosť. Obrad bol ukončený slávnostným zaujatím hlavného sedesu ako symbol pastierskeho vedenia

miestneho Božieho ľudu. Po ukončení uvádzacích obradov nasledovala Eucharistická slávnosť, záverečné obrady, slávnostný chválospev Te Deuma a modlitba, ktorou sa veriaci modlili za svojho nového farára, aby jeho kňazská služba a ohlasovanie Evanjelia prinášalo v našej farnosti život a spásu.

Godzone tour 2025

Koncom októbra sa mladí z našej farnosti zúčastnili evanjelizačného koncertu Godzone v Banskej Bystrici. Tento rok sa téma niesla v duchu slobody, ktorú chceme ďalej nachádzať v Kristovi. Počas cesty sme sa zastavili aj na Starých Horách, kde sme mali svätú omšu spoločne s mladými z Mútného.

MLÁDEŽ a letné prázdniny

Letné prázdniny boli pre mladých príležitosťou stretávať sa aj pri neformálnych stretnutiach, stále však v spojení s modlitbou a hlbokými i veselými rozhovormi. Zúčastnili sme sa rôznych výletov, zdolali sme Sivý vrch i naše nižnianske chotáre Ostražicu a Prasatín, stretli sme sa na opekačkách či piknikoch... Ďakujeme Pánu Bohu za čas oddychu a priateľstva.

Simona Kelušiaková

Čistenie okolo kostola

Farničky, ktoré sa starajú o výzdobu kostola, zorganizovali v letných mesiacoch upratovanie a čistenie okolia kostola a fary.

Pomazanie nemocných

V pondelok 15. septembra, na sviatok sedembolestnej Panny Márie, na svätej omši, ako bolo zvykom v minulosti, aj tento rok bolo pomazanie chorých. Sviatosť vysluhoval miestny farár a kaplán. Túto možnosť využilo veľa starších aj chorých ľudí z farnosti. Vďaka vkladaniu rúk a pomazaniu olejom sa mnohým dostalo milosti posilnenia a naplnenia aj zmyslu utrpenia. Chorým, ktorí nemohli prísť do kostola, miestni kňazi vyslúžili túto sviatosť priamo v ich domovoch.

Podakovanie za úrodu

Vďaka za úrodu

„Za všetko ďakujte, lebo taká je Božia vôľa pri vás v Kristovi Ježišovi. /1Sol5:18/“

Dňa 19. septembra sa veriaci v našej farnosti zišli na večernej svätej omši, aby sa spoločne podakovali za tohtoročnú úrodu a jej plody. Dary priniesli k oltáru vrúcne ako prejav vďačnosti, pretože sú darom Božím. Veľké a úprimné podakovanie patrí všetkým, ktorí sa pričínili o dojemný priebeh celého podakovania, ako aj za agapé pred kostolom po skončení bohoslužby.

Požehnanie áut

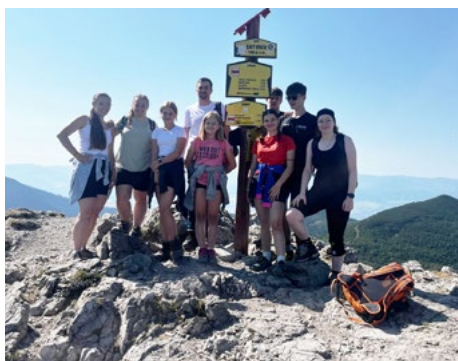
Dopravné prostriedky sú v našom živote, čo sa týka prekonania určitej vzdialenosti, veľkou pomocou. Zároveň sa ich používaním zdokonaľuje aj naše povedomie vzájomnej

pomoci, preto je vhodné vzývať Boha o ich požehnanie a modliť sa za ľudí, ktorí dopravné prostriedky používajú. V našej farnosti sa obrad požehnania áut konal pred kostolom v nedeľu 12. októbra po svätých omšiach o 8.00 a 10.30 hodine. Po modlitbe požehnania kňaz pokropil vozidlá aj vodičov a obrad uzavrel záverečným požehnaním.

Odpustová slávnosť

Svätý Gál, pustovník a mních, sa narodil v druhej polovici 6. storočia v Írsku. Pravdepodobný dátum jeho úmrtia je 16. október 640 vo Švajčiarsku. Bol vyhľadávaným a žiadaným radcom ľudí. Jeho odkaz patróna, ktorý nás sprevádza v našej farnosti už od 17. storočia, sme si uctili v našom kos-

Pokračovanie na str. 37

Výstup na Sivý vrch 14. 7. 2025

Opekačka v Hlodočine 16. 7. 2025

Magdalénsky piknik pre dievčatá pri príležitosti sviatku sv. Márie Magdalény 20. 7. 2025

Výlet v Kline

Turistika na Ostražicu 8. 8. 2025

Turistika v Juráňovej doline 27. 8. 2025

Stretnutie kňazov, rodákov Nižnej, z roku 2013 a 2025

Dokončenie zo str. 36

tole, nesúcom jeho meno, v nedeľu 19. októbra na odpustovej svätej omši.

Z iniciatívy pomocného biskupa otca Jána Kuboša, ktorý bol zároveň aj slávnostným kazateľom a celebrantom, mu počas obrady konselebrovali kňazi, rodáci z Nižnej, Jozef Jurina, František Reguly, Štefan Tuka, Peter Bolibruch, Vladimír Bolibruch, Peter Nákačka, Blažej Raška a Matúš Knižacký. Prítomní boli aj miestny farár Dušan Galica a kaplán Denis Čuchran.

Po slávnostnej svätej omši sa všetci kňazi v priateľskom rozhovore stretli pri odpustovom stole v duchovnom a priateľskom rozhovore. Takéto spoločné stretnutie kňazov rodákov bolo naposledy v roku 2013.

Púť na Staré Hory

Dňa 25. októbra veriaci z Nižnej zaplnili všetky miesta v autobuse a vydali sa na púť na významné mariánske pútnické miesto Staré Hory. Prvá zastávka bola pri prameni Studnička, ktorý podľa tradície vznikol v 17. storočí a jeho voda má liečivé účinky. Pri prameni sa všetci spoločne pomodlili ruženec. Nedaleko od prameňa sa nachádza kostol navštívenia Panny Márie, od roku 1990 poctený titulom Bazilika minor a tento rok aj jubilejným chrámom. V ňom sa pútnici zúčastnili svätej omše, ktorú vysluhoval farár našej farnosti Dušan Galica a mnohí

Godzone tour 2025

využili aj možnosť zmierenia. Miestny kňaz, Dušan Hricko, pri milostivej soche Panny Márie spomínal, že Staré Hory navštevuje veľa farníkov z Oravy a Nižnej. Všetci sa z prostredia pútnického miesta obklopeného nádhernou prírodou vrátili s duchovným obohatením a načerpaním nových síl.

Duchovná obnova Laury

V dňoch 29. - 30. 10. 2025 sa uskutočnila duchovná obnova pre deti z detského speváckeho zboru Laura. Po detskej sv. omši sa deti stretli na fare, kde ich čakal pekný program v podobe hier a aktivít. Nechýbala ani adorácia, návšteva cintorína a vzájomné spoznávanie sa. Deti tak mohli zažiť pekné spoločenstvo s Ježišom, ale i medzi sebou navzájom. Duchovná obnova zboru sa konala pod záštitou kaplána Denisa Čuchrana.

Púť na Staré Hory

Duchovná obnova speváckeho zboru Laura

Príprava na birmovku

Spomienka na zosnulých

V nedeľu 2. novembra o 14. hodine popoludní sa pri hlavnom kríži na cintoríne v Nižnej konala pobožnosť za všetkých verných zosnulých. Veriaci spoločne s miestnym kňazom vyprosovali svojim príbuzným a priateľom, ktorí odišli do večnosti, úplné odpustky. Pri žiare slnka a zažatých sviečok všetkých naplnila nádherná atmosféra precítenia, nádeje, úcty a lásky k tým, ktorým už iné dobro preukázať nemôžeme.

Za farnosť, Dušan Galica, farár

Pobožnosť za všetkých verných zosnulých

Privítali sme nových kňazov

Pri písaní týchto riadkov sú vdp. farár Dušan Galica a vdp. kaplán Denis Čuchran v službe pre našu farnosť už takmer šesť mesiacov. Každý vnímavý farník zaiste začítal tú „vdôhu“ svojich pastierov. Z ich entuziazmu a nadšenia pre Ježiša čerpáme všetci. Ukazujú a zároveň ponúkajú nám oheň Ducha Svätého, pozývajú k Pánovej hostine, prejavujú priateľstvo a dopĺňajú to úsmevom. Na cestu životom v našej farnosti im prajeme hojnosť milostí, pokoj, múdrosť a silu a aby sa na svet pozerali láskyplným pohľadom svojho Majstra.

Kňazi dostali ústa, aby ohlasovali Božiu slávu. Dostali nohy, aby kráčali do sveta a rozširovali Evanjelium. Dostali kolená, aby mohli s bázňou pokľaknúť pred Stvoriteľom. Dostali ruky, aby ich dvíhali na znak vďaky a prosby a aby s nimi žehnali blížnych. Dostali uši, aby počuli Boží hlas. Dostali srdce, aby horelo láskou k Bohu a ľuďom. A my sme dostali kňazov, aby nás tejto lásky učili.

Ostávame s vďakou a bázňou pred Pánom, že nám posla svojich kňazov. Že niť ich poslanie ostáva v našej farnosti už rolké roky nepretrhnúť.

Alena Bolibruchová

Vysluhovanie odpustovej slávnosti v Zemianskej Dedine

Púť na horu Butkov

V septembri sa deti z Nižnej zúčastnili farskej púte do Skalného sanktuária Božieho milosrdenstva na hore Butkov. Cesta bola pre nich odmenou za ich snahu, aktivitu a nasadenie počas jasličkových slávností.

Už počas jazdy autobusom vládla výborná nálada. Deti spievali, hudobníci hrali na heligónkach a husliach a radosť z nadchádzajúceho dňa sa prenášala na všetkých pútnikov.

Na vrchol hory vystúpili modliac sa krížovou cestou. Po príchode ich čakala slávnostná svätá omša, ktorú celebraval miest-

ny pán farár. Súčasťou programu bola aj zaujímavá prednáška o histórii vzniku sanktuária a následná prehliadka areálu. Deti obdivovali množstvo relikvií svätých, monumentálnu sochu Panny Márie i veľký kríž, ktorý dominuje celej hore.

Púť sa niesla v radostnej atmosfére a účastníkom ponúkla nielen pekné zážitky, ale aj vnútorný pokoj a radosť zo spoločného prežitia dňa vo viere.

Podakovanie patrí obci Nižná za finančnú podporu, vďaka ktorej sa púť mohla uskutočniť.

Janka Krupová

Slová na rozlúčku s profesorkou Evou Kollárovou

Správa, že nás náhle, 18. augusta 2025, opustila profesorka Eva Kollárová nás zaskočila, našla nás nepripravených.

Je to neuveriteľné - veď sa tak tešila zo života, mala toľko plánov a snov.

Odišla uprostred tvorivej práce...

Ďakujeme za spoločné chvíle.

Kde si teraz?

Príliš veľká pre večnosť.

Zmestíš sa do večnosti? S Tvojou obrovskou dušou?

Bude mať ešte kto rozprávať tak o rieke, ktorá tiekla popod Tvoje okná?

Zámerné je tu „tiekla“, lebo taká istá rieka už nikdy nepotečie, keď o nej nehovoríš práve Ty.

Je to iná rieka, bez Tvojho slova...

Bude mať ešte kto tleskať so slzami v očiach, keď poviem, že som zamilovaná do života?

Bude mať kto plakať so mnou nad Sibírsym barbierom?

Bude mať ešte kto tak veriť v človeka? Tak veriť v človeka?

Bude mať ešte kto nosiť ľuďom nádej a vieru v seba samého?

Bude nás mať kto podporiť v našich vnútorných túžbach po tvorení a po umení?

Bude mať kto robiť tie najväčšie plány a lámať v nás pochybnosti, že toto už nezvládneme?

Bude mať kto podporiť v nás myšlienku lepšej Nižnej, krajšieho prostredia pre život,

myšlienku utopisticky nádherného sveta pre naše deti?

Bude mať kto rozprávať o knihách a ich obsahu tak zanietené, až chcem tú knihu večer, keď zaspávam, držať v náručí a ráno zabudnúť na všetko a len ju otvoriť a stratiť sa v jej stranách?

Bude mať kto?

Je tu niekto, kto mi dá bez pardónu silnú kritiku, aby zo mňa urobil lepšieho človeka?

A ja mu to bez pardónu dovoľm a vôbec ma to nezraní?

Bude mať kto ešte nalievať čaj do ozajstného porcelánu a nakrmiť nás po okraj svojimi slovami?

Bude mať kto spájať talentovaných ľudí, aby uverili, že ešte aj v dnešnej dobe dokážu recitovať básne?

Bude mať kto?

Bude mať kto cítiť šum briez, vzlietnutie kačiek nad Oravou, vzplanutie srdca a duše nad dokonalou básňou?

Bude mať kto vnímať slová tak intenzívne? Lásku tak intenzívne?

Bude mať kto dávať návody na správny život?

Bude mať kto?

Bude mať kto vidieť v nás tak veľa svetla, až musíme sami prižmúriť oči?

Bude mať kto dávať tie najsilnejšie komplimenty?

Bude mať kto pomôcť našim duchovným životom a rozlúsknutiam našich lások?

Bude mať kto dávať nádej a silu? Tú ozajstnú.

Bude mať kto tak absolútne pravdivo propagovať život?

Bude nás mať kto zahanbiť svojou energiou a plánmi?

Bude mať kto zabíjať v nás strach?

Bude mať kto, napriek času, v ktorom máme tú česť žiť, klásť vzdelanie tak vysoko?

Učíť nás, že bez neho zatrpkneme a poddáme sa každodennosti?

Bude sa mať kto rozplakať pri tom, keď spomeniem, že som šťastná?

Snáď kúsok Tvojej obrovskej duše ostali v maličkých náznakoch v každom z nás, ktorí sme mali tú nádhernú lahodnú česť zdieľať prítomnosť s Tebou. Bolo nám nekonečnou ctou. Áno, tu sa hodia nadnesené patetické slová. Evička, je to výzva. Kúsok Teba niešť do života. Tvoja komplexnosť lásky k životu, Rusku, umeniu a kultúrnosti bude veľmi chýbať v rámci tohto sveta. Tak aspoň po častiach. Do mozaiky. Ďakujeme, že ostávaš v nás. Nezmetíš sa totiž celá do večnosti.

(ejr)

História ako životná vášeň

Marek Reguly - historik, reštaurátor, autor knihy. Je to človek s hlbokým vzťahom k duchovným hodnotám. Vnáša svetlo a oživenie historickým momentom, okolo ktorých mnohí z nás prechádzajú s typicky bežnou rutinou nepovšimnutia.

Jeho práca dokazuje, že minulosť našich predkov sa dá zachovať slovom, obrazom, ale aj na náhrobnom kameni na cintoríne.

Prečo práve história? Spomínate si na váš prvý dotyk s minulosťou?

Od detstva sa moje záľuby uberali trochu iným smerom ako u mojich rovesníkov. Bolo to ovplyvnené spomienkami rodičov na minulosť a hlavne dedinským prostredím liptovskej obce Huty, kde som u starých rodičov počas základnej školy trávil takmer celé prázdniny.

Marek s rodičmi na prvom svätom prijímaní

Ako sa váš záujem o históriu prejavoval?

Zaujímal ma všetko, čo dýchalo históriou. Oslovovali ma veci nepovšimnuté, dávno zabudnuté. Často som navštevoval starších ľudí, ktorí boli radi, že môžu so mnou zdieľať svoje spomienky. Hlbšie som sa zaujímal o spôsob života dedinského ľudu a o všetko, čo súviselo aj s ich duchovným životom. Všetky získané vedomosti som zúročil počas štúdia na vysokej škole, kde som sa naučil, ako ich odborne spracovať.

Kedy a kde ste zosúladiли svoje teoretické vedomosti s praxou?

Počas môjho zamestnania v Oravskom múzeu som získal ďalšie vedomosti a skúsenosti. S novým prostredím prišli aj nové kontakty s ľuďmi, ktorí sa pohybovali v rôznych sférach kultúrneho života a umenia. Nabral som nové poznatky a skúsenosti aj

v oblasti reštaurovania v evanjelickom kostole v Dolnom Kubíne, katolíckom kostole v Bzinách a v ateliéri reštaurátorky, ktorá dala do pôvodného stavu aj oltár v našom kostole. V súčasnosti dávam novú tvár starým náhrobným kameňom na cintoríne za kostolom.

Z akcie na Oravskom hrade

Kedy ste začali mapovať históriu našej obce a čo všetko sa vám v tejto oblasti už podarilo zdokumentovať?

Už počas štúdia na vysokej škole som sa začal zaujímať o históriu našej obce. Počas rokov som postupne zbieral nielen informácie, ale aj rôzne artefakty. Na základe zbierok som v obci zorganizoval výstavu litografických tlačív s náboženskou tematikou, výstavu tradičnej ľudovej keramiky, ľudového bývania počas pltníckych dní a pamätnú izbu. Robil som aj výskum maľby v našom kostole a do budúcnosti plánujem zrealizovať aj iné projekty.

Izba ľudového bývania

Akým spôsobom prezentujete svoju prácu, aby sa história našej obce priblížila aj verejnosti?

Pravidelne prispievam do regionálnych aj našich obecných novín – do Nižnian-ských ozvien.

Podstatu myšlienky, aby minulosť neostala zabudnutá a stala sa súčasťou nielen prítomnosti, ale aj budúcnosti, ste zviditeľnili aj ako autor knihy.

V roku 2020 bola vydaná moja kniha Život a osudy Židov z Nižnej a momentálne mám rozpracovanú knihu o histórii našej farnosti.

Počas natáčania dokumentu o Františkovej Huti

Mali ste možnosť prezentovať svoju prácu aj v médiách?

Áno, získané poznatky som prezentoval v Rozhovorochoch pre rádio Lumen, televíziu Lux, v Markíze to boli relácie: Reflex, Tie-ne ruín 2021, Zvuky domova 2025, ale aj v rôznych diskusiách o živote Židov v našej obci s miestnymi, alebo na Slanickom ostrove umenia v roku 2020.

Pokračovanie na str. 41

Z natáčania dokumentu pre poľskú televíziu

Vinšovanie v kostole

Dokončenie zo str. 40

Aké sú momentálne vaše súčasné aktivity?

V oblasti histórie spolupracujem aj s Inštitútom rozvoja Oravy v Poľsku, zároveň sa podieľam aj na natáčaní dokumentu Orawskie Roztoky. Snažím sa o zachovávanie tradícií vo farnosti, procesie, nosenie krojov počas cirkevných sviatkov.

Aké je vaše životné krédo?

Národ bude žiť dovtedy, pokiaľ bude zachovávať tradície.

Každý jeden z nás, či už vedomky alebo nevedomky, je súčasťou generáčného reťazca. Každý jeden z nás je živý príbeh. Dejiny nie sú len o dátumoch, sú mozaikou našich osudov. Vďaka úsiliu a práci Mareka Regulyho sa naše životné príbehy uchovávajú a budú darom pre budúce generácie.

dg

Z výskumu Mareka Regulyho

Tak ako dnes aj v minulosti ľudia čelili rôznym problémom, ktoré sa snažili v rámci svojich možností vyriešiť. V dokumente, ktorého originál je uložený v archíve v Bytči, ide o reakciu na zle vykonanú komasáciu v obci. Pre dobrú čitateľnosť som si dovoľil dokument prepísať, no archaizmy (zastaralé slová) a pôvodný pravopis som ponechal. Zaujímavosťou je, že dokument bol písaný po slovensky, a to napriek tomu, že v tom čase už v Uhorsku prebiehala maďarizácia.

Čo trápilo občanov Nižnej v roku 1880

Velkomožný Pán kráľ Predseda!

Keď najponíženejšie dolu podpísaná Obec Nižná pred pár rokmi so slávnym Panstvom Oravským dobrovoľnú urbársku zľahu uzavrela, zaviazalo sa tiež zemské Panstvo chotár Nizsnansky na svoj vlastný kelčík skomasovať dať.

Komasácia táto za viac rokov preťahuje sa, konečne dokonaná jest, ačpráve nie tak ako sme si my to žiadali, ale súvisí na mnohých takých chybách, ktorými každý jednotlivec škodu a krivdu trpí.

Následkom tejto tak chybné a nepravideľne prevedenej komasácie povstávajú v obci našej veľmi mnohé nedorozumenosti, zvady a aj súdobné pravoty a následkom aj kelčíky akoby aj nie, keď majitelia v rovnakej držebnosti gruntu veľmi nerovnako sú podelený. Mnohý majitelia sa ani nemôžu vyznať, tým menej dokázať, ktoré parcele jemu patria. Pri kúpach a odpredajoch gruntových častok nevie odpredať často čo odpredal a naopak odkupiteľ nevie čo vlastne jemu patrí.

Všetké neriady z tejto komasácie povstať opísať ani neni možné.

Už teda či je komasácia tak alebo tak spravená, nevyhnutelne nám je potrebná autentikácia z príčiny tej, ku Jejich Velkomožnosti ako otcovi a Dobrodincovi sa utíka najponíženejšie podpísaná obec, pokorne a ponížene prosiac, by túto jej veľkú krivdu a súrnu potrebu do milostivej povahy vziať a prevedenie autentikácia bez odkladne, hneď počiatkom jari tohto roku milostive nariadiť ráčili!

S najväčšou poníženosťou značí sa v Nizsnej dňa ... januára 1880

Jejich Velkomožnej Milosti
Najponíženejšia Obec Nizsná

Jozef Zsak – richtár

Juraj Ficzek – podrichtár

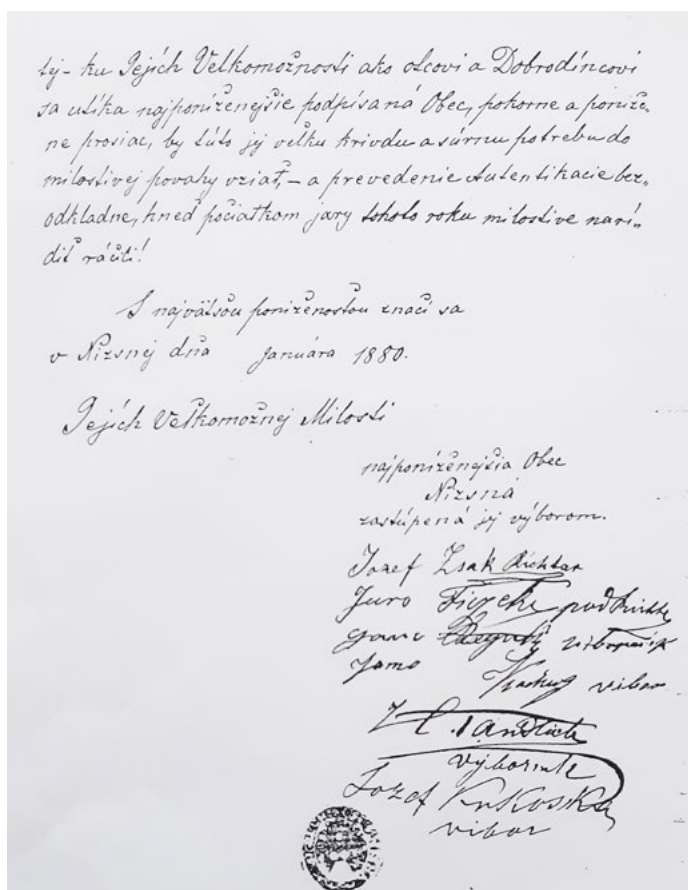
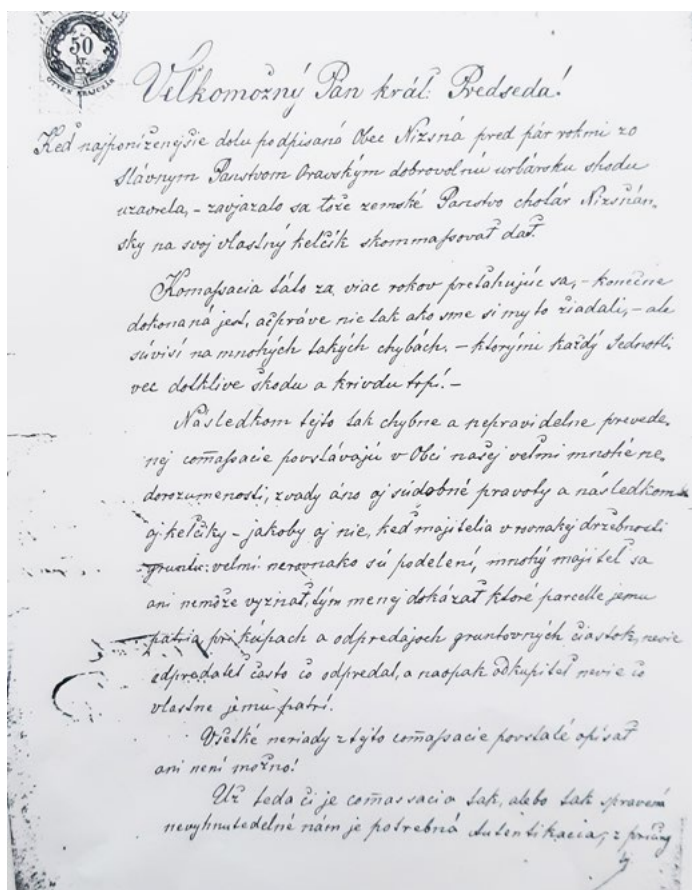
členovia výboru:

Ján Reguly

Ján Vasek

Henrich Tandlich

Jozef Krkoška

Folklórny festival seniorských súborov v Nižnej

Ubehlo osem mesiacov od chvíle, keď som vás na stránkach nižňanských novín informoval o priebehu osláv Fašiangov v Nižnej, ich tradícií, zvykosloví a fašiangovej atmosfére v podaní folklórnych súborov Oravan a Oravan senior.

Odvtedy FS Oravan senior absolvoval takmer dvadsiatku predstavení na domácich pódiiach a jedenkrát tomu tak bolo v Poľsku. Opäť to bolo jedno z veľmi vydarených období práce s folklórom v podmienkach FS Oravan senior.

Aj keď každé predstavenie súboru má svoju osobitosť, v kolektíve sme sa už pripravovali vopred na „udalosť roka“, akou bol 7. ročník Folklórneho festivalu seniorských súborov pod názvom Po rokoch. Festivalu sa zúčastnilo päť seniorských FS: FS Senior Vtáčnik z Prievidze, FS Oprášené krpce zo Žiliny, FS Vrbové prútie z Lipovského Mikuláša, FS Seniorský klub Družba z Trenčína a samozrejme náš domáci FS Oravan senior. FS Seniorský klub Družba z Trenčína patrí k najstarším zaregistrovaným seniorským súborom na Slovensku. Je zakladateľom Slovenského seniorského folklórneho festivalu v Krivosúd-Bodovke, ktorý organizoval prvých 7 ročníkov.

Podujatie sa uskutočnilo v priestoroch Domu kultúry v Nižnej a zúčastnilo sa ho 150 účinkujúcich. Hlavná zodpovednosť na príprave takéhoto podujatia bola na pleciach všetkých členov FS Oravan senior, ale tiež ďalších sympatizantov nášho súboru. Bolo to neskutočné odhodlanie a iniciatíva každého - pridať ruku k dielu. Nebola to len príprava a výzdoba priestorov, ale aj stolovanie v Rotunde, catering, príprava javiskovej scény, ozvučenie sály a podobne. Bola to plejádaj drobných súčastí, ktoré takéto podujatie v sebe má. A keďže hlavným hosťom tohoto večera boli účinkujúci FS Oravan senior, chceli sme dať všetkým účastníkom festivalu na vedomie, že to, čo robíme a čo nás predovšetkým spája, je láska k folklóru, k tra-

díciám, životná múdrosť, energia, rokmi znásobená ochota priniesť nielen sebe, ale aj našim priaznivcom dar krásy slovenského folklórneho dedičstva.

Každý súbor prezentoval svoj program, ktorý bol charakterizovaný hlavne domácou tvorbou z domáceho regiónu. Diváci v Dome kultúry, ktorých sa zišlo v hľadisku neúrekom, boli svedkami rôzneho štýlu prevedenia folklóru. Najdôležitejšie však bolo to, že u každého jedného diváka bolo cítiť lásku a obdiv z pestrej palety spevov, hudby a tanca, nadšenie z krásy nášho slovenského folklóru, ktoré žije v srdciach každej generácie.

Celé podujatie bolo vnímané pozorným okom nášho diváka, a to znelo „unisono“ - krásne, úžasné, FS Oravan senior bol vynikajúci. Tieto lichotivé slovné formulky násobil aj príjemný, príslovečný hlas našej moderátorky celého večera, Ľudky Lamžovej.

Po ukončení hlavného programu v kinosále sa všetky súbory spoločne stretli v Rotunde a v spoločnej zábave pobudli dlho do noci. No veru, veľmi ťažko sa im odchádzalo z vydareného večera. Sálala z nich radosť a potešenie z účasti na tomto

podujatí v Nižnej. Pomyselná latka vysokej kvality, organizačného zvládnutia podujatia bola nastavená ozaď vysoko. Vďaka za to patrí všetkým členom FS Oravan senior pod vedením Lucie Vojtkovej. Pri tejto príležitosti sa nedá nespomenúť odborné, kvalitné zvládnutie a vysoká technická úroveň ozvučenia sály a jednotlivých javiskových častí (pretože to nebýva vždy pravidlom). To všetko pod vedením Štefana Ženbéryho. Ďakujeme mu.

7. ročník Folklórneho festivalu seniorských súborov v Nižnej sa teda úspešne skončil.

Kedy a kde sa uskutoční 8. ročník Festivalu seniorských súborov ešte nie je známe, ale čo všetci už teraz veľmi dobre vieme, že sa na to dnes už veľmi tešíme. Latku kvality sme zdvihli veľmi vysoko a uvidíme, ako nás prekvapí najbližší organizátor festivalu.

No a ako to ja zvyknem spomenúť na záver, mojím príznačným ale je - musíme byť všetci predovšetkým živí a zdraví, aby sme mohli naďalej rozvíjať to krásno v podobe uchovania kultúry a tradícií v našej obci.

Janko Homola

Orfiklub postupne premenil Filmfest

Z malého súkromného festivalíku na podujatie hodné pozornosti.

Dvadsiaty ôsmy ročník celoštátnej prehliadky a súťaže nekomerčných filmov Filmfest Nižná 2025, ktorý sme si mohli vychutnať od 17. do 19. októbra 2025 v priestoroch Domu kultúry v Nižnej, tento rok naozaj prekvapil. Posunul sa totiž na celkom novú úroveň. Stal sa profesionálnejším, napriek tomu, že sa mu stále hovorí „amatérsky“. Celková organizácia festivalu bola na výbornej úrovni – od premietania filmov, tvorivej dielne pre mladých autorov, ukážky animácie pomocou počítača, skvelého jedla a občerstvenia až po to najdôležitejšie: stretnutie nadšených filmárov, ktorí prepadli kúzlu vyjadriť to, čo chcú povedať obrazom filmu.

Okrem autorov súťažných filmov, ktorí sa tu každoročne stretávajú, ste mohli stretnúť aj deti z filmového krúžku, rodiny autorov, zástupcov Orfiklubu a Oravského osvetového strediska. Odborná porota vyberala z naozaj rôznorodej ponuky filmov. Najdôležitejšie však stále ostávajú stretnutia. Stretnúť ľudí, ktorí sú rovnako nadšení pre nejakú záľubu, je vždy veľmi obohacujúce a oslobodzujúce. Vďaka obetavému prístupu organizátorov si účastníci vychutnali nielen filmovú prehliadku, ale aj pekné osobné rozhovory a v sobotu stihli absolvovať výlet do Klina ku soche Krista.

Je príjemné vidieť, ako Nižná žije, keď sa tu zídu ľudia, ktorí sa venujú filmovaniu – ožívajú staré spomienky aj nové príbehy. Za to patrí obrovská vďaka hlavnému organizátorovi a dušou oddanému filmárovi Andrejovi Bódimu a všetkým jeho spolupracovníkom. Teší nás, že sa do súťaže zapájajú aj deti, ktoré sú takto vedené k dôslednosti a zodpovednosti (film sa predsa len nedá urobiť za chvíľku – treba sa mu venovať). Veríme, že ďalšie ročníky festivalu nás v tom len utvrdia a budeme sa tu naďalej stretávať na tejto osožnej a milej akcii.

Výstava starej techniky

Hodnotiaci správa poroty

V dňoch 17. až 19. októbra sa v Kultúrnom dome v Nižnej konal celoslovenský festival nekomerčných filmov Filmfest Nižná. Organizátorom súťaže je miestny Orfiklub, obec Nižná a Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne. Podujatie už po tretíkrát úspešne nadviazalo na tradíciu najstaršieho slovenského filmového festivalu amatérskych filmov Oravská osmička. Filmfest Nižná je po obsahovej aj organizačnej stránke jednoznačne úspešné. Poslanie súťaže, deklarované v propozíciách, sa opäť v plnej miere naplnilo.

Do súťaže sa predvýberom kvalifikovali filmy v dvoch základných skupinách: autori do 19 rokov a tvorcovia vo veku nad 19 rokov. V oboch skupinách sa zúčastnil relevantný počet diel, pričom skupina nad 19 rokov bola zastúpená výrazne bohatšie. Obe generáčne skupiny sa uchádzali o ocenenia v šiestich tematických či žánrových kategóriách. Zvolené súťažné kategórie vytvárajú dobré predpoklady pre účasť tematicky a žánrovo rozmanitej filmovej tvorby v súťaži, pričom však porota vzhľadom na účasť viacerých hraných diel (či koncipovaných diel blízkyh hranej tvorbe) odporučila organizátorom zvážiť do budúcnosti aj možnosť vytvorenia súťažnej kategórie, ktorá by zrejme lepšie zodpovedala takýmto tvorivým počínom. Vzhľadom na to, že porota mala pri hodnotení tvorby možnosť zmeny kategórie u niektorých súťažných titulov (a túto možnosť aj využila), podarilo sa aktuálnu štruktúru kategórií uplatniť celkom bez problémov. Skladba ocenení bola zvolená taktiež dobre, umožnila porote oceniť všetky hodnotné tvorivé počiny.

Úroveň filmových diel hodnotí porota ako dobrú až veľmi dobrú, a to po všetkých stránkach – obsahovej, formálnej, technickej. Súťažné filmy boli žánrovo pestré, neraz tematicky objavné a podnetné.

Úroveň tvorby porota ocenila vo svojom záverečnom verdikte, no jednotlivé tituly slovné hodnotila aj v rámci rozborového seminára, ktorý bol zároveň príležitou na dialóg s jednotlivými autormi.

Podmienky pre prácu poroty boli počas celého podujatia vynikajúce. Rovnako bezchybná bola aj celková organizácia súťaže, ako aj technická úroveň projekcií. Vhodne zostavený program z jednotlivých súťažných blokov, ako aj zo sprievodných podujatí s účelne projektovanými prestávkami, sa podarilo dodržať. Pribeh podujatia výborne doplnil krátky sprievodný program – návšteva pozoruhodnej lokality Rio Klin v neďalekej obci Klin.

Podoba a priebeh Filmfestu Nižná 2025 jednoznačne potvrdil správnosť a opodstatnenosť daného podujatia a zrodil tiež presvedčivé predpoklady pre jeho ďalšie pokračovanie v nasledujúcich ročníkoch.

Prof. dr hab. Jadwiga Hučková,
predsedníčka poroty, Krakov, 26.10.2025

Festival z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia ako hlavný partner podujatia.

Finančne festival podporili Žilinský samosprávny kraj, Oravské kultúrne stredisko a obec Nižná.

(ejr)

Prázdninová tvorivá dielňa

V dňoch od 4. do 8. augusta sa v komunitnom centre ZOE uskutočnila tvorivá dielňa pre žiakov ZŠ, zameraná na bezpeč-

nosť na webe a na tvorbu animácií. Tvorivá dielňa nadväzovala na činnosť krúžku Mladých filmárov pri Orfiklube a zúčastnilo sa jej sedem detí z Nižnej a zo Zuberca. Lektormi boli končiaci absolventi z Vysokej školy kreatívnej komunikácie z Prahy - Benjamín Haverla a Magdaléna Laciková.

V prvej časti tvorivej dielne sa deti naučili rozlišovať medzi pravdivými a nepravdivými informáciami na webe a naučili sa zodpovedne vytvárať a zdieľať digitálny obsah. V druhej časti sa rozdelili na skupiny a každá z nich si pomocou aplikácie Stop motion studio a animačného programu Krita vytvorila svoj vlastný animovaný film na tému, ktorú si sami vybrali. Posledný –

piaty deň tvorivej dielne boli na prezentáciu vytvorených diel prizvaní aj rodičia a rodinní príslušníci žiakov. Žiaci boli za svoju iniciatívu odmenení diplomom a sladkosťou.

Vytvorené diela boli prihlásené na filmové súťaže na Slovensku aj v Čechách, ale aj na celoštátny filmový Festival Filmfest Nižná, ktorý sa konal od 17. 10. 2025 do 19. 10. 2025 v priestoroch Kultúrneho domu v Nižnej.

Tvorivú dielňu podporilo Oravské kultúrne stredisko, obec Nižná, komunitné centrum ZOE a občianske združenie Orfiklub.

Ing. Andrej Bödi,
štatutárny zástupca, Orfiklub

Akcia vtáky

14. pokračovanie

Bol druhý jún. Opravdivá jar. Horúce slnko sa prechádzalo medzi žiakmi, ktorí sediac na svojich drevených stoličkách s kovovou konštrukciou smútili. Smútili nad tým, že také teplo nebolo včera.

Totíž včera mali svoj sviatok – MDD a ako naschvál pršalo a pršalo. Oravou tiahli búrkové mraky už od samého rána. Kde sa ich toľko vzalo? Zato dnes... Každú chvíľu plamene slnka zažiarili takou silou, že žiaci jeden za druhým dvíhali ruky, alebo sa len tak prekrikovali. „Pani učiteľka, môžem si presadnúť? Nič nevidím! Slnko mi svieti do očí.“ Trvalo to asi desať minút, ale pre mnohých to bola záchrana pred koncoročným skúšaním. Po večerajšom upršanom sviatku sa nikomu nechcelo sedieť v škole. Vlastne mnohí sa cítili podvedení. V ich predstavách na MDD by

malo byť vždy pekné počasie. Spomienky na minuloročné oslavy im skákali pred očami ako júnový dážď, pre ktorý prišli o výlet aj o športové podujatia. Len tak narychlo pripravené triedne súťaže, to bola pre mnohých – nuda, nuda, nuda. Ale nakoniec, keď sa pred búrkovou oblohou ukryli do školy, začala na všetkých pôsobiť mágia voľného dňa. V niektorých triedach sa rozkrútila diskotéka. „Tralala, tralala začína sa zábava,“ pospevovali si dievčatá. Tancovali spolu s chlapcami aj osobitne. Každý sám za seba. A boli to neprekonateľné prezentácie. Vymysleli si tanec motýľa, mačací tanec, aj nemotorné pohyby macka Pu. Chlapci ukazovali rôzne výskoky, preskoky, kotrmelce... Sem-tam sa postavili aj na hlavu. Triedu naplnili radosť a smiech. Lavice im neprekážali, pretože ich presunuli na chodbu. „Ale kde sú Miško s Andrejom?“ Preblesklo učiteľke hlavou. Trochu sa vyfakala, lebo práve vtedy sa na chodbe ozval bucht a tiež bolo počuť najrôznejšie hlasy. Keď otvorila dvere, všetci kričali: „Bravo! Bravo! Bravo!“ To nadšenie nepatriło jej, ale učiteľovi náboženstva. Chlapci totiž dostali super nápad. Triafali loptou do akejsi bránky, v ktorej stál kaplán a chytil penalty. „To snád žartujete,“ zvolala učiteľka, aby upútala pozornosť žiakov aj ich kamaráta – kaplána. Hneď nato zabedákala: „Ó, nie!“ Lopta totiž pristála na okne – našťastie v kvetnáci. Okno to vydržalo, ale muškát skončil na zemi. A tak učiteľ náboženstva, spolu so svojimi priateľmi, upratoval a sadil kvet do nového kvetníka. O chvíľu bolo zase všetko, ako má byť a zábava pokračovala. Geniálnym nápadom bola pesničkárska súťaž. Nebolo ľahké postaviť sa pred tabuľu a začať spievať. Najprv začali dievčatá – takmer zborovo. V pamäti sa preniesli do prvej či druhej triedy na hodinu hudobnej výchovy a zanútili: „Prší, prší, len sa leje, nezatváraj... škola dvere, škola moja, škola tvoja od rána až do večera.“ Vymýšľali si

najrôznejšie slova – chichúľali sa a hneď nato sa chválili svojimi rýmovačkami. Keď im učiteľka slúbila čokoládovú medailu za účasť na školskej grand prix, začali vážnejšie. V dvojiciach alebo jednotlivo spievali pred nadšeným obecenstvom. Nielen v triede, ale aj po chodbách sa ozývalo: „Bystrá voda tečie dolu dolinami. Bystrí chlapci rastú pod tými Tatrami. Hej, bystrí a smelí, veselí Slováci: Trenčania, Turčania, Oravci, Liptáci.“ Učiteľka ich chválila za výber piesne. Karol Kuzmány, autor textu, bol totiž výnimočnou osobnosťou devätnásteho storočia. Významný básnik, spisovateľ a predovšetkým slovenský buditeľ – to znamená pracovník pre slovenský národ. Nechýbala ani pieseň: „Máj, máj, máj zelený, na Orave sadený...“ Výzvou boli šlágre. Žiaci sa zmenili na ozajstné spevácke hviezdy, keď sa celou školou, ba aj ulicou nieslo... Učiteľka tanca je môj sen, s ňou sa celkom ináč krúti zem... či Sestrička z Kramárov sen všetkých klamárov... „Super! Super! Super!“ Bol počut medzi potleskom nadšené hlasy. Chválili sa sami. Nikto sa nehádal. „No vidíte, ako sa vieť zabávať.“ Chválila ich učiteľka. Dnes nebolo prekvapením ani hlasné povzbudzovanie zo susedných tried. „Hurááá! Dali sme to! Hotovo! Suprooooo...“ Výkriky neprekážali učiteľom, ani členom debatného krúžku, ktorým sa nechcelo spievať či tancovať, a tak mudrovali a mudrovali len medzi sebou. Napoludnie školský rozhlas ohlásil koniec diskotéky aj ostatných hier. „Možno zajtra budeme pokračovať,“ dúfali mnohí. „Ešte máme šancu na výlet...“ Tešili sa na Ostražicu, kde chceli hľadať zabudnuté keltské poklady. No na druhý deň počuli od svojej triednej učiteľky: „Skončilo sa MDD, musíme sa učiť... Dúfam, že ste sa včera dostatočne vyšantili,“ dodala. Pred bránou školy už totiž stáli prázdniny, ale ešte pred tým žiakov čakali písomky, testy aj koncoročné opakovanie. A boli to veru ťažké dni.

Pokračovanie na str. 45

Svätá noc - Svätý deň

Keď sa prvá hviezda
k Zemi
nakloní,
svet plný prosieb
zaspieva
Tichú noc
Božiemu Synovi.
Na spoločnom stole
prestretá je
radosť.
S melódiou
v srdci
šťastie
sa smeje, plače, hovorí...
Rodina
tají dych...
Delí sa
oplátkou - spomienkou
na predkov.

Dokončenie zo str. 44

nielen pre deti, ale aj pre ich rodičov a učiteľov. Jednoducho, ich psychika dostávala dennodenne zabrat. Predovšetkým dievčatá, ale aj mnohí chlapci, si chceli znova a znova narychlo opraviť známky – vylepiť si vysvedčenie. Iným na známkach až tak nezáležalo, boli spokojní s tým, čo sa od septembra do júna naučili. Testovanie bolo takmer povinné. Samotní učitelia považovali testy za najobjektívnejšie overovanie vedomostí, pretože každý žiak mal rovnako náročné otázky. Ani žiaci sa ich nebáli. Na konci hodiny sa všetci mohli pochváliť, že zodpovedali všetky, všetulinké – aj tie najťažšie otázky. Samozrejme, že mnohí len tak tipovali – bez toho, aby poznali správnú odpoveď. Písomky neboli až tak obľúbené. Aby ich žiaci zvládli na výbornú, museli pociťovo pracovať celý školský rok. „Minulý týždeň ste dostali šancu opraviť si koncoročné známky,“ začala slovenčinárka. „Kontrolovala som vaše zošity a musím priznať, že niektoré sú priam ukážkové. Zošity sú akýmsi svedectvom vašej celoročnej práce. Aj preto ich klasifikujem.“ Usmiala sa, a potom prišla ďalšia pochvala: „Tentoraz som s vami veľmi spokojná. Pekná úprava, nechýbalo upevňovanie učiva v škole, aj takmer všetky domáce úlohy boli správne vypracované... Ani mnoho pravopisných chýb som nenašla.“ „Takže všetci máme jednotky!“ Zaznievali radostné výkriky. „Ako som povedala... Niektoré práce sú ukážkové, no... všetci máte dobré známky.“ Koncoročná klasifikácia zošitov bola v predstávach mnohých žiakov ľahko získaná dobrá známka. Vlastne dve. Slovenčinárka známkovala okrem vypracovaných cvičení aj úpravu zošitov. Mnohým to pomohlo vylepiť si hodnotenie z materinského jazyka. A zaslúžene. „Pamätajte si,“ zdôraznila učiteľka, „každý, kto pociťovo pracuje celý školský rok, si zaslúži byť...“ Chcela dopovedať objektívne ocenený. No vetu nedokončila, namiesto toho hlasne zavzdychala. „Ó, nie!“ Cez otvorené okná sa v triede začalo ozývať: „V dolinách...“ A hneď nato: „Hauuu... Hauuuu... Hauuuu...“ V tej chvíli sa začalo radostné divadelné predstavenie. Žiaci nalepení na oknách ignorovali hodinu ľahko získanú dobrú známku. Vlastne dve. Slovenčinárka známkovala okrem vypracovaných cvičení aj úpravu zošitov. Mnohým to pomohlo vylepiť si hodnotenie z materinského jazyka. A zaslúžene. „Pamätajte si,“ zdôraznila učiteľka, „každý, kto pociťovo pracuje celý školský rok, si zaslúži byť...“ Chcela dopovedať objektívne ocenený. No vetu nedokončila, namiesto toho hlasne zavzdychala. „Ó, nie!“ Cez otvorené okná sa v triede začalo ozývať: „V dolinách...“ A hneď nato: „Hauuu... Hauuuu... Hauuuu...“ V tej chvíli sa začalo radostné divadelné predstavenie. Žiaci nalepení na oknách ignorovali hodinu ľahko získanú dobrú známku.

začala. „Koniec školského roka neznamená koniec všetkého, čo ste sa naučili... Priniesla som vám zaujímavé knihy.“ Učiteľkin hlas znel ako echo z predchádzajúcich hodín. „Nájdete v nich reálnych aj vymyslených kamarátov, múdre slová, múdre odpovede na rôzne problémy. Príhody, pri ktorých sa určite nebudete nudiť. Čítanie je výborne strávený čas...“ Tak ako pred chvíľou, aj tentoraz veta ostala nedopovedaná. Z chodby sa totiž ozvalo: „Cing – cing – cingiling...“ Bolo to svieže zvonenie spiežovca, ktorý kedysi pomáhal pastierom rýchlo nájsť po kopcoch rozutekané ovečky či kravičky. A keďže v škole nešla elektrina, Peggy spolu so školníkom, plechovým zvoncom oznamovala koniec vyučovacej hodiny. Zrazu sa všetko zmenilo. Neskutčná energia vyletela z tried, skákala od radosti a ozlomkrky bežala von zo školy. Vyučujúca rezignovala. Cieľ hodiny nesplnila ani na päťdesiat percent. „Našťastie, nie každá vyučovacia hodina je takáto,“ povzdychla si smutne. Začala sa veľká prestávka. Húfy chlapcov a dievčat sa so smiechom a krikom valili do rozkvitnutej záhrady. Celkom zabudli na školský poriadok. „Ojojoi!“ A už vôbec nemysleli na vlastnú bezpečnosť. Učiteľ či učiteľka, ktorí mali dozor nad desiatkami, ba stovkami chlapcov a dievčat, zbytočne pokrikovali: „Pozor! Spomajte! Nepredbiehajte sa! Nestrkajte sa!“ A tak ďalej a tak podobne... Všetci mali pred očami len a len dvadsaťpäť minút voľnej zábavy. Radostné chvíle na čerstvom vzduchu prežívali spoločne – prváci, druháci...až po deviatakov, lebo pred školou bolo dosť miesta pre každého. Tu, vo svojom detskom svete, si žiaci robili takmer všetko, čo chceli. Väčšina z nich sa prechádzala v akomsi kruhu dookola a znova dookola po trávnom poraste priam rozprávkovej prírody. V rozhovoroch sa zabávali na spolužiakov, na učiteľov aj sami na sebe. Ak chceli, mohli sa ukryť za obrovským medvedom, líškou, dlhým pávím chvostom či vlčím mláďatom. Ich školník bol totiž ľudovým umelcom – venoval sa topiary. Tvaroval rôzne zvieratá z drevín. A tak všetky kríky okolo školy boli vlastne umeleckými výtvarmi – prírodnými sochami. Poniektorým žiakom sa prechádzka zunovala. Začala naháňačka, postrkovanie... Všetko len tak – zo zábavy. V záhrade bolo aj niekoľko lavičiek, ale tie boli vždy obsadené. Mnohí žiaci s knihami v rukách si ešte naposledy opakovali učivo. Či už pred ústnou alebo písomnou skúškou. „Ale kde je Peggy?“ Fenka celá a zdravá si práve pochutnávala na žiackych desiatkových úplatkoch. Všetko jej chutilo. Hltala chlieb, rožky aj koláče. Len školská prestávka vie byť taká slobodná a veselá. Deti Peggy hlasnými výkrikmi aj potleskom pri jedení povzbudzovali: „Okej! Wau! Daj si ešte! Cool!“ Zrazu sa ozvalo: „Crn, crn, crnn...“ Hlasný hlas spiežovca, ktorý znova poslušil ako školský zvonec, ukončil hlučnú záhradnú zábavu. Nastal čas vrátiť sa do odborných učební či do tried. Keďže sa nikomu nechcelo, ich návrat bol smutný a veľmi, veľmi pomalý. Jednoducho, šli slimačím tempom.

Margita Kuchčáková

Triesočka
zavzlyká
v prastarom kozube.
Domov
má vôňu
oravského lesa.
Tak ako kedysi...
Je plný
sladkých návratov.
Stará mať
modlitbu
schováva
na chvíľu
tichej samoty
v rozhovore s Pánom.
Bezhraničná láska
prežehná
rodný dom.
Hneď na to...
Oči
sa dotknú
otcovho kabáta.
Pohľadia
drahú tvár.
Bez konca
mrzla
za oknom,
kde v zimnej nádhere,
v pamätníku sveta,
sýkorky
strážia
žiarivé Jezuliatko.
Všetci
sú si blízki.
Každý
dnes
hovorí
ľudským jazykom.

Ale potom...
Zajtra, pozajtra...
Možno o týždeň...
Duch Vianoc
odchádza.
Nie je ľahko,
veru nie.
Ľudská vojna
rastie.
Je tu ...
V našom svete.
Kradne radosť,
láme charaktery.
Kúsok po kúsku
vchádza
pod kožu.
Tak náhle...
Bez zábran...
Robí si, čo chce...
V čakárni života
stratený deň
bolí...
Krutosť a násilie
otvárajú okná,
otvárajú dvere.
Nedá sa neplakať.
Nenávistné hejty
krúžia dookola...
V priestore a v čase.

Margita Kuchčáková

Nižňania účinkujú vo filme

Každému z nás je známy televízny film *Neprebudený*, natočený podľa rovnomennej predlohy oravského spisovateľa Martina Kukučína. Je to jedna z najznámejších poviedok realistického obdobia, v ktorej autor rozvíja tragický príbeh dedinského blázna – husiara Ondráša, ktorého vo filme stvárnil herec Marián Labuda (1944-2018). Režisérom filmu bol Jozef Zachar (1920-2013), ktorý si na svoj film zvolil oravskú krajinu, v ktorej nepotreboval takmer žiadne kulisy. Orava so svoju autenticitou bola pre tvorcov filmov s dedinskou tematikou ako stvorená. Niet div, že sa tu natáčalo niekoľko podobných filmov. Môžem spomenúť *Živý bič*, *Vianočné obľátky*, *Rysavá jalovica*, *Pláteníci z Oravy*, *Oravskí pltníci* či *Roztrhla sa hudáčkovi struna*.

Ako sa pred 60 rokmi vo filme ocitli Nižňania, som zachytil zo spomienok žijúcich i nežijúcich pamätníkov. Hlavným iniciátorom bol uznávaný právnik JUDr. Jozef Tholt. Bol to človek, ktorý svoje srdce obetoval pre folklór a kultúru nielen v našej obci, ale v celom regióne. Vďaka nemu a jeho dobrým kontaktom vo filmovom svete v Bratislave sa dostali naši spoluobčania na plátno. Režisér Zachar potreboval do filmu aj kvalitnú ľudovú

Eva Reguliová, Marta Letašiová, Augustína Reguliová, Antónia Reguliová, Marta Kajanová, Edita Záhorcová, Mária Jakubovičová, Ján Kičín, František Melko, František Reguly, Štefan Reguly, Augustín Kajan, Jozef Kuboš, Daniel Benický

hudbu, ktorú nemusel hľadať ďaleko. Priamo v Nižnej účinkovala ľudová hudba bratov Emila, Emanuela a Pavla Regulyovcov s primášom Štefanom Záhorcom.

Emil Reguly, Emanuel Reguly, Štefan Záhorc a Pavol Reguly – muzikanti účinkujúci vo filme

Aká by to bola zábava bez dobrých spevákov a tanečníkov. V Nižnej už vtedy fungoval folklórny súbor Oravan, v ktorom hrali spomínaní muzikanti. Oni oslovili členov súboru a spoločne sa vybrali na cestu natáčania. Zo spomínaných folklóristov to boli: Daniel Benický, Jozef Kuboš, Augustín Kajan, František Melko, Vladimír Reguly, Štefan Reguly, František Reguly, Ján Kičín, Antónia Reguliová, Augustína Reguliová, Edita Záhorcová, Marta Letašiová, Mária Jakubovičová, Marta Kajanová a Eva Reguliová.

S natáčaním filmu sa začalo v roku 1965 v Oravskom Podzámku a v dolnooravskej obci Jasenová, ktorá je rodiskom M. Kukučína. Mária Jakubovičová spomína, že mali zabezpečený autobus, ktorý ich počas dvoch týždňov vozieval na miesto natáčania. Niekedy to bolo v doobedňajších, inokedy zas v poobedňajších hodinách. „Bola som vtedy študentkou učňovskej školy v Nižnej,“ spomína Marta Laurincová, rod. Letašiová, „no do súboru som nechodila. Oslovili ma pre môj zvučný hlas, ktorý som využila ako členka kostolného zboru v Nižnej. Po súhlase rodičov som do skupiny účinkujúcich zapadla ako chýbajúca časť v mozaike.“ Pred odchodom z domu sa všetci poobliekali do určeného odevu a dievčatá si svoje niekdajšie vlasy museli nahradiť umelými vrkočmi. Eva Babničová, r.Reguliová, si dodnes pamätá na priebeh celého natáčania. Na svadobný sprievod vychádzajúci z kostola v Oravskom Podzámku, na jarmok, spevy a tance počas svadby.

Pokračovanie na str. 47

Dokončenie zo str. 46

Niekedy sa stalo, že natáčanie im prikazil dážď, a preto sa muselo čakať na zlepšenie počasia. Zábavné boli občasný pády do blata a iné úsmevné príhody. Uzi- mení potom pokračovali ďalej. Posledné natáčanie svadobnej hostiny vraj trvalo celú noc. Pripravené stoly na svadobnú hostinu boli v priestoroch starého dreveného, dnes už nestojaceho mlyna na konci Jasenovej. František Reguly spomínal, že horiaca stodola vo filme nebola kulisu. Filmári ju najskôr kúpili a potom zapálili. Takže mohla zhorieť len raz. Ondráš cez tú stodolu jednými dverami vbehol a druhými vybehol von. Zábavná bola scéna, ako herec Adam Matejka jedol na svadbe stu-

deno, ktoré vraj bolo pokazené.

Na svadobnú hostinu bol pripravený aj reálny alkohol, no ten sa veľmi rýchlo vypil a potom sa musela do fliaš naliať len obyčajná voda. Po každom natáčaní mali zabezpečenú aj stravu v reštaurácii U Polovníka v Dolnom Kubíne. Po dvojtýždňovom natáčaní bola pauza, po ktorej sa všetci komparzisti z Nižnej presunuli na tri dni do Bratislavy. Tam prebiehali zvukové nahrávky. V štúdiu im bol pustený film a na pokyny režiséra museli v určený čas hovoriť, hrať a spievať to isté, ako to bolo počas natáčania v teréne. Z hlavného mesta mali tiež úsmevnú príhodu. Prvý deň po nahrávkach ich domáci pozvali do jednej vínnej pivnice na burčiak, s ktorým nemali

skúsenosti. Burčiak im veľmi chutil, no po vyjdení z chladnej pivnice pod pražiacu slnko sa im všetkým zatočila hlava a cesta na ubytovňu im trvala trochu dlhšie. Po dokončení filmu dostali všetci komparzisti na základe zmluvy o diele honorár vo výške 1300 Kčs. V tom čase si takýmto spôsobom slušne prilepšili k svojmu fabrickému platu, ktorý bol približne 700 Kčs. Tento film sa dostal na televízne obrazovky až po roku 1989. Žiaľ, nie všetci účinkujúci si ho už mohli pozrieť.

Scenár k filmu Neprebudený napísal Peter Balgha z Veličnej, vzdávajúc tým poctu k svojmu krajanovi Martinovi Kukučínovi.

Mgr. Marek Reguly

História Divadielka poézie

Rozprávaná história v interpretácii protagonistov Divadielka poézie

Pokračovanie z č. 2/2025

Ako si spomínam na roky spojené s Divadielkom poézie?

Krásna spomienka, musím povedať, že autori, ktorých sme predstavovali, boli dlhoročnou súčasťou môjho života. Veď sa mi zaplietli dosť zásadným spôsobom aj medzi moje deti. Keďže to bola každoročná tradícia spojená s kultúrou Nižnej a domá-

ci aj ľudia zo širokého okolia sa na každé nové predstavenie veľmi tešili, mali sme určitú povinnosť pripraviť vždy niečo nové. Boli to väčšinou ruskí velikáni, ktorých sme cez ich tvorbu mali možnosť priblížiť našim poslucháčom, prostredníctvom režisérky pani Evy Kollárovej. S každým novým predstavením som rok čo rok priviedla do rodiny aj nového potomka a autor, ktorého sme v danom roku pripravovali, dosť

zásadne ovplyvnil každé moje dieťa, ktoré som čakala a s ktorým som recitovala. A tak mám v rodine dieťa s črtami Jesenina, Dostojevského, Ráfusa, Achmatovovej či Prišvina, s črtami, ktoré mi mnou recitovaného autora, pripomínajú. Ďakujem za tento čas, ktorý ma obohatil v kráse i v umení.

Mgr. Jana Černá

Pokračovanie na str. 48

Dokončenie zo str. 47

Divadielko poézie, v ktorom som účinkovala, bolo viacgeneračné. Recitovala v ňom moja sestra Jana Černá, ja a moja dcéra Mária. Nie všetkých večerov divadielka poézie som sa zúčastnila. Spomeniem ale aspoň niektoré. Večer s Dovstojevským: ukážka – Chlapček na hodách u Krista, Čas bez lásky – Pasternak a Cvetajevová Achmatovovej Pri samom mori. Moja dcéra recitovala v Eugenovi Oneginovi A. S. Puškina Tatianu Larinu.

Skúsenosti z divadielka ma v mojom živote výrazne posunuli. Nadobudla som viac sebavedomia, istoty vystupovania na verejnosti. Naučilo ma to taktiež kultivovanosti, myslím, mi troška chýbala. Divadielku poézie som vďačná za rozšírenie vedomostí o ruskej literatúre, čo mi umožnilo sa ľahšie stotožniť s danou ukážkou.

Mgr. Mária Habovštiaková

Už od detstva patrilo medzi moje záľuby recitovanie

Vlastne skoro všetky moje spomienky z detstva sa viažu na recitovanie: Hviezdoslavov Kubín, Puškinov pamätník, všetky verejné oslavy organizované školou, mestom, Vansovej Lomnička, ... Počas štúdiá na strednej škole som sa prvýkrát stretla s pani prof. Kollárovou – mala svoj jazykový kabinet v priemyslovke v Nižnej.

V tomto čase prišlo pozvanie spolupracovať v pripravovanom večere Divadielka poézie, ktoré v Nižnej už pár rokov úspešne fungovalo.

Pracovitost, múdrosť, pokoj a profesionalita pani profesorky mi ukazovala cestu, ako uchopiť umelecké obrazy v poézii i prežívať osudy mnohých literárnych hrdinov, ktoré som v ukážkach interpretovala.

Doteraz mám v pamäti, ako vedela vyzdvihnúť prácu s ukážkou, miesta, kde sa to podarilo a naopak citlivo poukázať na chyby a diskutovať a možných spôsoboch práce. Toto zvlášť bolo dôležité pri réžii predstavenia. Na javisku už totiž nešlo len o verbálny prednes, bolo treba použiť aj iné vhodné výrazové prostriedky, gestá, príchod, pauzy, oblečenie – aby sme boli uveriteľní...

Tento večer bol venovaný tvorbe Sergeja Alexandroviča Jesenina.

Z malých klubových priestorov sa divadielko presťahovalo na veľké pódium nižnianskej kinosály. Bolo nás veľa recitátorov, ale i tých za scénou – pani Marta Toningerová, p. Kollár, technici (osvetľovači, kulisári, zvukári), všetci sme mali zázemie v Tesle Orava, Dom kultúry poskytoval priestory, Tesla uvoľnila zamestnancov.

Skúšali sme každý týždeň a vždy sa na niečo prišlo, čo nefungovalo alebo naopak fungovalo veľmi dobre. Každá skúška bola „sviatkom“ s výborným čajom.

December – premiéra. Kinosála bola zaplnená do posledného miesta. Amatérske divadielko poézie pripravilo večer

pre nižnianskych obyvateľov. Doteraz mi znejú v ušiach clivé ruské piesne (Danka Iskrová), prednes Janky Černej a tiež „malej“ Olinky Kollárovej (aspoň myslím, že to bolo v tomto prvom večere), rozprávačský talent Ing. Hanuláka, nádherné zamatované hlasy Pavla Adamčáka i Edka Pilarčíka...

Tak nejako to mám v pamäti. A potom prišli ďalšie večery venované veľikánom literatúry. Po predstavení sa už všetci pýtali, čo pripravíme nabudúce... Dostojevskij, Achmatovová, Rúfus, Nobelisti.

Nezabudnuteľné stretnutia s významnými osobnosťami: Klára Havlíková, Mária Medvecká, Eva Kristínová, Doc. J. Rybák, Doc. A. Červeňák, Etela Farkašová, Klára Havlíková...

Po niekoľkoročnej prestávke znovu obnovená činnosť – scenár PhDr. Jozef Brezovský, Zrkadlová sála ZUŠ Nižná, Galéria Márie Medveckej v Tvrdošíne.

Veľa z nás sa doposiaľ venuje umeleckému prednesu. V Tvrdošíne v Galérii Schuriger už tradičné vianočné zastavenia s umeleckým slovom. Viac ako dvadsať rokov konferujeme s Jankou Černou Podroháčske folklórne slávnosti.

Čo mi dalo: pocit výnimočnosti, že niečo dokážem, na javisku som mohla byť niekým iným, lepším, snívala som svoje sny, pracovali sme na sebe (s textom, pauzou, postojom, pohybom, pohľadom) stretnutia s ľuďmi – priateľmi, zdieľanie starostí, radostí, delili sme sa o svoj čas, je to dar cennejší, ako všetko ostatné.

Ktosi múdry povedal: „Koľko lásky, pokoja a múdrosti je v tvojom srdci, tolko môžeš dávať druhým. A dávaj z toho, čo je hodné dávania“. (Nejako tak znie ten citát – nepamätám si presne).

Tak dávam, teda – snažím sa rozdávať z toho čo som dostala – zadarmo, pre radosť z dávania, pre radosť v duši... A keď na prechádzkach pasiem oči po okolí plnom farieb, myslou sa mi preženú Jeseninové verše: „Jeseň rusá kobyla si hrivu češe....“

Helena Jakubovičová

Z predstavení som si odniesla radosť, krásu, harmóniu

Z odstupom viac ako 30 rokov začnem svoju spomienku na Divadielko poézie v Nižnej nad Oravou mottom z pera Ralpa Waldo Emersona, amerického filozofa, esejistu a básnika: „Nadšenie je jedným z najsilnejších motorov úspechu. Keď niečo robíte, robte to celým srdcom a celou silou. Vtlačte do toho celú svoju osobnosť. Budte aktívni, húževnatí, nadšení a verní – a svoj cieľ dosiahnete.“

Toto motto viac ako výstižne charakterizuje môj pohľad na osobnosť prof. PhDr. Evy Kollárovej PhD. a jej vklad do oblasti vysokého školstva na Slovensku, ďalších aktivít i aktivít v oblasti kultúry. Všetko, čo robila, robila s plným nasadením a nadšením.

Divadielko poézie v Nižnej nad Oravou v čase, keď som začala pracovať v Závod-

nom klube ROH (80-e a 90-e roky 20. st.) bolo v obci plne etablované. Malo svoju divácku základňu, ale najmä malo tvorivú zakladateľku divadielka, autorku každého predstavenia, dramaturgičku, režisérku..., ktorá mala tvorivú iskrú a vedela ňou ovplyvniť svoje okolie.

Je to až neuveriteľné, že po toľkých rokoch spomienky na predstavenia Divadielka poézie odohraté v priestoroch vtedajšieho Závodného klubu ROH a neskôr Domu kultúry v Nižnej stále rezonujú v mojom vedomí. O vzťahu k predstaveniam môžem hovoriť v dvoch rovinách – ako kultúrna pracovníčka, a zároveň ako diváčka, účastníčka jednotlivých podujatí.

Ako pracovníčka v tomto zariadení som mala tú česť, že som mohla prichádzať do priameho kontaktu s prof. Kollárovou. Jej nadšenie a zapálenosť pre konkrétne záležitosti vedeli vždy strhnúť nás ostatných.

Ako prijímateľka, diváčka si spomínam na plné sály, na predstavenia, ktoré nám priniesli chvíle duševnej pohody a kde sme sa mohli opäť sa krásou slova.

Každé predstavenie prinášala ako dar nám divákovi a poslucháčovi, a tak sme to aj vnímali.

Každé predstavenie bol inšpiratívny príbeh. Bolo to cítiť, bolo to vidieť, že má dramaturgiu každého predstavenia dobre premyslenú, že básne vyberá s láskou, aby poéziu, ktorá oslovila ju odovzdávala verejnosti, a tým sprostredkovávala najmä klenoty ruskej a slovenskej poézie širšiemu publiku.

Nadšenie prof. Kollárovej vtiahlo do svojej pôsobnosti recitátorov, ktorí pod jej režijným vedením nám pripravovali príjemné chvíle s umením, odovzdávali umelecké posolstvá, ale najmä prinášali radosť nám, divákovi.

Neboli to len texty básní tlmočené vynikajúcimi recitátormi, prof. Kollárová každému predstaveniu pridala nadhodnotu pozvaním zaujímavých a vzácných hostí, akými boli osobnosti umeleckého a spoločenského života.

Kultúru, estetizáciu ponímala komplexne. V pamäti mi utkveto aj prostredie, v ktorom sa „príbehy“ odohrávali. Vedela premeniť „šedivosť socialistických sál“ na priestor „plný slnka“.

S ľahkosťou jej vlastnou, nás mladých, ale aj staršie generácie, podnietila k záujmu o umenie, ktoré dokáže presvetliť ľudskú existenciu a ak je poézia symbolom zušľachtovania duší, v prípade Divadielka poézie z Nižnej to tak bolo.

Mimoriadne chvíle, mimoriadni ľudia dokážu u iných zachovať svoj odtlačok, ktorý pretrvá aj desaťročia – a prof. Kollárová takýto odtlačok zanechala v Nižnej, ale aj u mnohých umenia-čtivých ľudí z okolitých obcí.

Mgr. Anna Čelková

Boldovjaková, Adriana: Genius loci Nižnej, dipl. práca 2021

Pltníci či kozári?

Najlepšie pltnice bývali za zvýšeného stavu vody na rieke Orava

Najstarší spôsob prepravy tovaru na moriach medzi krajinami robili námorníci na lodiach.

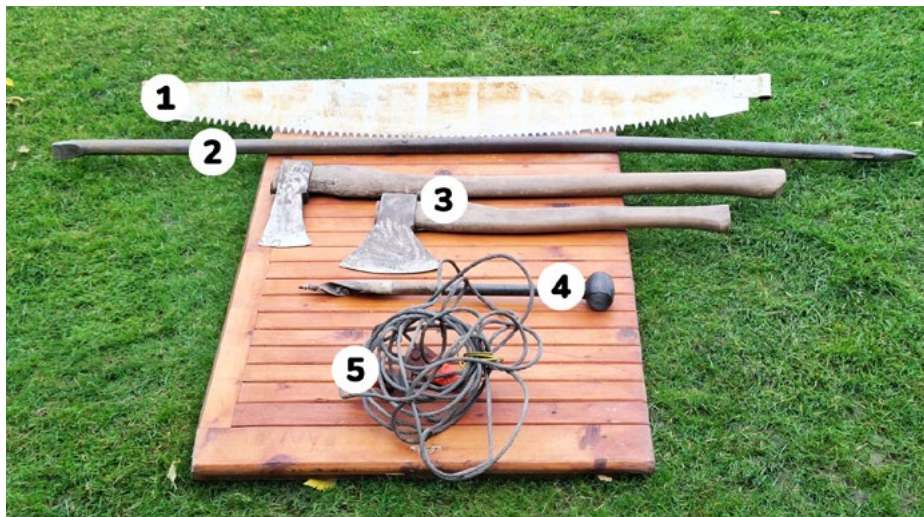
Na vodách Oravy, Váhu a Dunaja sa prepravou dreva zaoberali pltníci. Pltníci z Nižnej volali plť „koza“, a preto Nižňanov nazývali kozári. Keď pltník bral peniaze za plť, hovorilo sa, že pltník dojí kozu.

Ak plť zastala na nánosoch piesku a štrku, hovorilo sa, že pltník krmil kozu. Pri divokých vodách cez povodne mohol pltník naraziť na kamene, alebo naraziť na piliere mostov, kde roztrieskal plť. Hovorilo sa, že koza zomrela. Rovnaký osud čakal pltníka, či prežil alebo neprežil v divokých vodách Oravy.

O pltení dreva a iného tovaru, najmä soli, sa dozvedáme z listín urbárov oravského panstva. Po slovensky písaný urbár z roku 1625 z čias Alžbety Czoborovej, vdovy po Jurajovi Thurzovi, kedy ešte nepôsobil komposesorát thurzovských dedičov, má mnoho ustanovení. Podľa toho poddaní z jednotlivých oravských obcí v povodí rieky Oravy boli povinní panstvu odovzdávať plte podľa obrábaných „ralí“. Okrem povinnej dodávky plťí mali sedliaci odovzdať 50 denárov za každú plť, ktorú sami odpredali. Jednotlivé obce platili aj pltnícke peniaze. Sedliaci z povodia Čiernej a Bielej Oravy museli odovzdávať od jednej rale tri plte. Tieto sa odovzdávali panovníkovi Oravského hradu na štyri kántry štyrikrát do roka (t.j. 24.4. na Juraja, 24.6. na Jána, 29.9. na Michala a 1.11. na Všetechsvätých).

Oravský hrad z 18. storočia, v popredí splav plťí po rieke Orava

Dá sa povedať, že začiatkom 17. storočia sa na Orave vo veľkom pltničilo. Plťové drevo predávali páni a mešťania a plte spúšťali poddaní a sedliaci. Občania Tvrdošína mali sklad a colnú stanicu, cez ktorú sa dovážalo olovo, soľ a súkno z Poľska. Tento tovar sa prevážal potom riekou Oravou. Náklady na pltiach boli rôzne. Pltníčili občania z okolia povodí Oravy.

Stavba plťí začínala spúšťaním dreva z neprístupných miest do dolín a odvážanie sa konalo na saniach v zime na „pltnisko“ - povodie rieky Oravy. Toto miesto nazývali pltníci „plac“, kde sa rovnobežne s korytom rieky „gelbobovalo“, (vršilo) do hĺb smerom k vode. Na pltnisku pri dovážaní guľatiny faktor (manipulant podniku t.j. predný robotník) každý klát priemerovou tzv. „klupňou“ zmeral na hrubších koncoch „gánoch“, čísloučkou vyznačil rozmery dreva (dĺžku a priemer) ako aj farbou vlastníka, aby sa drevo poznalo, komu a ktorej firme patrí. Ak sa drevo a kláty mali odvážať a spúšťať plťou, túto prácu vykonali pltníci. Drevo sa zbýjalo do plťí na brehu rieky, alebo priamo vo vode pri brehu.

Predok plte musel byť vždy užší, aby lepšie rozrážal vodu a rýchlejšie „tenul“. Plť sa zbýjala rôznym spôsobom. Najčastejšie to bolo pomocou železnej tyče z mäkkého materiálu a vyvrtanými otvormi bolo spojené na krajných drevách. Na koncových drevách sa tyč ohla. Na prednej a často i na gánovej late boli „kružlá“, (sú to tri bukové alebo lieskové kolíky, aby spolu držali a boli spojené spojovacím drevom tzv. jarmom). Stredné z nich slúžilo na zavesenie vesla. Ak sa zapájali dve plte, tak sa spájali zadnými koncami jedna ku druhej. Každý pltník mal so sebou na plti zaťatú ostrú sekeru „tešlicu“ a „štipák“. Miesto štipáka mali aj jednoduchý smrekový kôl „drúk“.

Plte obyčajne robili robotníci, ale niekedy aj pltníci.

Pltník na plavbu dostal od „faktora“ „fraktu“. Vo frakte vystavenej na meno bol zaevidovaný počet kusov, hmota a kubatúra všetkého dreva. Táto frakta bola sprievodným písomným dokladom pltníka.

Najlepšie pltnice bývali za zvýšeného stavu vody na Orave, po odchode ľadov, keď sa pustili jarné vody. Drevo sa dobre plavilo aj po daždoch v lete „jánska voda“ a na jeseň.

Na rieke Orava, tak i na Váhu, bolo mnoho nebezpečných miest. Tu museli pltníci dávať pozor, aby nerozbili plť a neutopili sa. Najhoršie miesta bývali na mostoch na ich pilieroch. Okrem mostov nebezpečnými pre pltníkov boli v rieke alebo z brehu vyčnievajúce skaly. Vyše Oravského zámku bola nebezpečná Markova skala, ktorú neskôr rozstrieľali. Ďalšie nebezpečné miesta boli na úseku medzi Párnitou a Kľačianami a v horách pri Strečne.

Pltnícke zamestnanie vyžadovalo odvážnych a silných chlapov. Na mieste zadného pltníka bola niekedy aj žena. Dôkazom toho, že pltníctvo bolo nebezpečné zamestnanie, je aj cintorín v Kľačianoch pri sútoku riek Oravy a Váhu. Pltníci prišli o prácu stavbou železníc popri riekach Oravy a Váhu.

Popis náradia na stavbu a prevádzku plte

1. Píla pre dvoch robotníkov
2. Štangla (mohol ju nahradiť štipák alebo drúk – obyčajný zaostrený kôl z dreva)
3. Sekery
4. Pltnícky vrták do dreva
5. Oceleové lano na priviazanie plte k brehu rieky

Zo spomienok otca, starého otca a starých pltníkov z Nižnej pripravil

Mgr. Eduard Tomaga

75 rokov organizovaného športu v Nižnej (1950 – 2025)

Oslava nadšenia a generácií - Nižná v pohybe už 75 rokov

Vážení športoví priatelia.

V športovej časti Nižnianskych ozvien sa len zriedka objaví jubileum, ktoré má taký hlboký a trvalý vplyv na život obce ako toto. Presne v roku 1950 sa v našej obci zrodil organizovaný šport, čo znamená, že tento rok oslavujeme úctyhodné 75. výročie vzniku Telovýchovnej jednoty, ktorého počiatky sa datujú od apríla 1950. Predsedom TJ sa stal vtedajší riaditeľ ľanárskych závodov, Karol Stanek.

Sedemdesiatpäť rokov je viac ako tri generácie práce, odriekania a nezištného nadšenia. Je to príbeh, ktorý sa začal s minimom prostriedkov, ale zato s odhodlaním, kedy si zamestnanci – športovci stavebného podniku Priemstav, vybudovali jedno volejbalové, jedno futbalové a v zime v roku 1950 aj jedno hokejové ihrisko s, o to väčšou, oravskou húževnatosťou. Športová činnosť sa uskutočňovala rekreačným spôsobom. Jednotlivé oddelenia závodu vtedy súťažili medzi sebou. Po preorientovaní sa podniku na slaboprúdovú techniku v roku 1957 došlo i k zmene názvu TJ Iskra Nižná na Spartak Nižná a neskôr na TJ Tesla Orava Nižná a v roku 1990 sa premenovala na TJ OTF Nižná. Od skromných začiatkov TJ Iskra až po dnešok združuje Telovýchovná jednota Nižná stále množstvo oddielov. Sú tu už aj osamostatnené oddiely Futbalový klub Nižná, Športový klub Oravaman a Florbalový klub Nižná, ktoré spoločne naďalej pokračujú v reprezentovaní obce. Tento mílnik je dôkazom, že šport je v našej obci neoddeliteľnou súčasťou identity.

Toto výročie nie je len o číslach v archívoch. Je o tisíckach ľudí – hráčoch, tréneroch, funkcionároch a rodičoch – ktorí v sebe nesú toto naše športové dedičstvo a veríme, že ďalší sú pripravení niešť štafetu ďalej. Podme sa spoločne obzrieť za tými najsilnejšími momentmi našej cesty.

V prvých desaťročiach sa pozornosť sústredila najmä na rozvoj futbalu a volejbalu. Niektorí si dodnes pamätajú, ako sa prvé ihriská budovali v rámci akcie „Z“ – doslova vlastnými rukami. Nebolo to ľahké, no odhodlanie bolo obrovské. Príkladom

Nácvik spartakiády v roku 1955, zdroj foto: Emanuel Hučala

tejto húževnatosti je spomienka na to, že už v roku 1955 bola TJ poverená úspešne zabezpečiť uskutočnenie I. okresnej spartakiády v Nižnej, čo podčiarklo jej význam.

Z TJ Iskra neskôr vznikla úspešná TJ Tesla Orava Nižná, ktorá sa stala symbolom spoločenského a športového života. Práve futbalisti TJ Tesla Orava Nižná dosiahli jeden z najvýraznejších úspechov, keď pôsobili v divízii. Bola to éra budovania Štadióna SNP (slúžil futbalistom, volejbalistom, hádzanárom a atlétom), ale aj ďalších športovísk a lyžiarskeho areálu s dvoma vlekmí VL1000 a VL200, lodenice na Oravskej priehrade, ktoré výrazne zlepšili vtedajšiu materiálnu základňu športovcov, Netreba zabudnúť na turistickú chatu v Láтанej doline, saunu, kúpalisko, neskôr

krytý plaváreň a vybudovanie tenisových dvorcov.

Čo robí šport v Nižnej skutočne výnimočným, je jeho rozmanitosť. Hoci Orava patrí medzi chladnejšie regióny, zato srdcia a ambície športovcov nikdy nezamrzli. Dlhoročný organizovaný šport v Nižnej ukázal, že vieme úspešne pestovať aj disciplíny, ktoré by málokto na severe čakal. Spomeňme napríklad úspešnú éru jachtingu. Ďalším dôkazom našej všestranosti je florbal, relatívne mladý šport, kde sa Nižná rýchlo vyšvihla medzi slovenskú elitu. Toto všetko je dôkaz, že Nižná sa vždy vedela pozrieť za hranice bežných dedinských športov a úspešne vychovávať talenty aj v atletike, stolnom tenise, volejbale, te-

Pokračovanie na str. 51

Pohľad na dokončený štadión SNP oficiálne otvorený v auguste 1972, zdroj foto: archív FK Nižná

Pohľad na kúpalisko uvedené do prevádzky v júni 1969,
zdroj foto: Miroslav Šurin

Krytá plaváreň uvedená do prevádzky 1. októbra 1985,
zdroj foto: archív Ocú

Dokončenie zo str. 50

nise, bedminton, hádzanej, cyklistike, hokeji, plávaní, lyžovaní, triatlone, moto-krose, strelbe, rádiiorientačnom behu, ale aj v šachu. Treba spomenúť aj niekdajšie fungovanie boxu, vzpierania či basketbalu, čo svedčí o mimoriadnej podpore športu a všestrannosti našich športovcov.

Čo dodať na záver?

Oddiely a jednotlivci budujú naďalej spoločnú budúcnosť, investujú do trénerov a vedú deti k pohybu a disciplíne. Každý športovec, ktorý dnes reprezentuje Nižnú, preberá štafetu od zakladateľov z roku 1950. A to je to najväčšie víťazstvo tohto krásneho 75. výročia. Oslava 75 rokov organizovaného športu v Nižnej je, v prvom rade, hlbokým a úprimným poďakovaním. Poďakovaním všetkým neúnavným funkcionárom, trénerom a správcom, ktorých práca bola v minulosti i dnes často neviditeľná a neplatená, ale ich odkaz je nezmazateľný. Poďakovanie patrí aj obci Nižná a všetkým sponzorom, bez ktorých by táto 75-ročná štafeta nebola taká úspešná! Je inšpirujúce vidieť, že tradícia je živá. Dnes sa táto tradícia premieta do aktívnej činnosti nielen telovýchovnej jednoty, ale aj ďalších úspešných a samostatných klubov.

Súčasný oddiely fungujúce pod TJ Nižná:

Tenisový oddiel
Jachtársky oddiel
Bedmintonový oddiel
Stolnotenisový oddiel
Cyklistický oddiel
OKST (Odbor klubu slovenských turistov)
RTVŠ (Rekreačná telesná výchova a šport)
Lyžiarsky oddiel
Šípkarský oddiel
Oddiel Šport pre všetkých

Samostatné kluby, ktoré naďalej pokračujú v reprezentovaní obce:

FK Nižná (Osamostatnený v roku 1991)
ŠK Oravaman (Osamostatnený v roku 2012)
FBK Nižná (Osamostatnený v roku 2022)

Dnešní mladí športovci sú priamym dôkazom, že 75 rokov práce prinieslo ovocie. Zostať verní tomuto dedičstvu a preberme túto hrdú štafetu zodpovedne. Našich prvých 75 rokov máme za sebou. Budme pripravení spoločne, s hrdosťou a novou energiou, vykročiť v ústrety a písať ďalšiu, rovnako úspešnú, kapitolu histórie športu v Nižnej!

Dojazd zjazdovky a údolná stanica v roku 1977,
zdroj foto: archív lyžiarskeho oddielu

Pohľad na Lodenicu v polovici 90. rokov,
zdroj foto: PhDr. Rudolf Ragula

Pohľad na tenisové kurty v polovici 90. rokov,
zdroj foto: Nižná slovom a obrazom, 1994

Futbalové ihrisko v Nižnej sa na týždeň opäť premenilo na centrum radosti, tréningového drilu a talentu. Uskutočnil sa totiž už druhý ročník prímestského futbalového kempu Coerver® Coaching s názvom „Hraj ako hviezdy“. RFA FK Nižná ho organizovala v spolupráci s organizáciou Coerver® Coaching v termíne 7. – 11. júla v Gabion Aréne. Kemp bol určený pre chlapcov a dievčatá vo veku od 6 do 12 rokov a ukázal, že futbal je nielen o talente, ale aj o tvrdej práci a zábave.

O rozvoj mladých futbalistov sa staral tím skúsených trénerov z FK Nižná: Martin Filek, Andrej Brčák, Filip Mravec, Samuel Belopotčan a Dávid Brčák. Celkovo sa kempu zúčastnilo 39 detí z Nižnej a okolia. Počas piatich dní absolvovali mladí hráči intenzívny program plný štyroch tréningových jednotiek denne, kde sa venovali nie-

Prímestský futbalový kemp Coerver® Coaching 2025

len technike, ale aj futbalovému mysleniu.

Každý deň bol zameraný na osvojenie si klučiek a trikov inšpirovaných svetovými futbalovými hviezdami, ako sú Lamine Yamal, Lionel Messi, Declan Rice, Julián Alvarez a Jude Bellingham. Okrem individuálnych zručností sa u detí zlepšovala aj rýchlosť, presnosť prihrávok a tímová spolupráca. Nechýbali ani turnaje a súťaže, ktoré boli vyvrcholením každého dňa a pri-

niesli kopu radosti a zdravej rivality.

Na konci kempu si každý hráč odniesol nielen nové zručnosti a zážitky, ale aj diplom o úspešnom ukončení a hráčsky report. Veľká vďaka patrí všetkým deťom, trénerom a rodičom, ktorí sa podieľali na vytvorení skvelej atmosféry. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník, kedy si opäť povie-me: „Hraj ako hviezdy!“

Mladí futbalisti ukázali svoj talent na turnaji Kondela Cup 2025

FK Nižná opäť organizoval mládežnícky turnaj s názvom Kondela Cup 2025, ktorý sa konal 13. júla v Gabion Aréne – Futbalového štadióna SNP. Turnaja sa zúčastnilo 14 družstiev. Tento ročník bol venovaný nádejným talentom v kategóriách U7 a U11 a priniesol množstvo vzrušujúcich momentov, gólov a nezabudnuteľných zážitkov pre malých futbalistov, ich trénerov i rodičov.

Kondela Cup 2025 bol dôkazom, že o mládežnícky futbal je v našom regióne záujem. Okrem súťažného zápolenia bola

cieľom podujatia aj podpora fair-play, tímového ducha a radosti z pohybu. Počas celého dňa panovala na ihrisku skvelá atmosféra, ktorú dotvárali nadšení fanúšikovia a obetaví organizátori z FK Nižná.

Turnaj kategórie U7 bol hlavne o hre a zábave

V kategórii najmladších futbalistov (U7) nešlo o výsledky a umiestnenie, ale predovšetkým o radosť z hry a zábavu. Deti predviedli svoje prvé futbalové krôči-

ky s neuveriteľnou energiou a nadšením, pričom každá pekná akcia bola odmenená potleskom. Pre mnohých to bol jeden z prvých väčších turnajov a je vidieť, že nielen Orava má v sebe množstvo malých futbalových talentov.

Hoci výsledky neboli prioritou, každý tím si zaslúži uznanie za svoje úsilie a nadšenie. Každý hráč si odniesol pamätnú medailu a organizátori s potešením vyhlásili aj najlepších hráčov jednotlivých druž-

Pokračovanie na str. 53

Dokončenie zo str. 52

stiev, ktorí sa svojimi výkonmi a prístupom najviac blysli: FK Nižná 1 – najlepší hráč Damián Krška. FK Nižná 2 – najlepší hráč Martin Ferenčík. FK Nižná 3 – najlepší hráč Artur Ferulík. OŠK Babín – najlepší hráč Filip Faško. TJ Blatná Habovka – najlepší hráč Viktor Tekeľ. ŠK Čierne – najlepší hráč Jakub Budoš.

Všetkým malým futbalistom gratulujeme k ich skvelým výkonom a veríme, že ich futbalová cesta bude plná úspechov a radosť.

Kategória U11 bola**o bojovnosti a futbalovom umení**

Starší chlapci a dievčatá v kategórii U11 už ukázali viac taktického myslenia, individuálnych zručností a tímovej spolupráce. Zápas, ktoré sa hrali systémom „každý s každým“, boli plné napätia, krásnych

kombinácií a, samozrejme, aj dramatických situácií pred bránami. Bolo vidieť, že každý tím prišiel s cieľom dať do hry všetko.

1. FK Nižná 1 – najlepší hráč Tomáš Nemček, 2. Oravan Oravská Jasenica – najlepší hráč Sofia Bakošová, 3. MFK Dolný Kubín – najlepší hráč Michal Horňák, 4. Oravan Oravská Jasenica U11 – najlepší hráč Matej Hvolka, 5. FK Nižná 2 – najlepší hráč Sebastián Ján Kulošťák, 6. J Roháče Zuberec – najlepší hráč Matej Kaššák, 7. FK Turie – najlepší hráč Branislav Eviak, 8. OŠK Babín – najlepší hráč Oliver Paško.

Nechýbali ani individuálne ocenenia a podakovanie

Okrem tímových úspechov boli vyhodnotené aj ďalšie individuálne ocenenia výnimočných výkonov hráčov na turnaji: Najlepší brankár turnaja – Jozef Vrabček z FK Nižná. Najlepší hráč turnaja – Matej Uhliarik

z Oravan Oravská Jasenica. Najlepší strelec turnaja – Timotej Horniak z FK Nižná (tri nást gólov).

FK Nižná sa chce touto cestou poďakovať všetkým zúčastneným tímom za ich športový prejav, trénerom za ich prácu s mládežou a rodičom, ktorí vytvorili fantastickú atmosféru. Obrovské poďakovanie patrí aj nášmu sponzorovi, spoločnosti Kondela, bez ktorej by sa tento turnaj nemohol uskutočniť v tak skvelej atmosfére. Ich podpora je kľúčová pre rozvoj športu a mládežníckeho futbalu v našom regióne.

Veríme, že Kondela Cup 2025 bol pre všetkých nezabudnuteľným zážitkom a motiváciou do ďalších tréningov. Už teraz sa tešíme na budúci ročník a dúfame, že sa opäť stretneme v Nižnej! Na záver patrí opäť veľké poďakovanie hlavnému podporovateľovi turnaja: Kondela, ďakujeme!

FK Nižná s radosťou víta posilu z Francúzska

FK Nižná s potešením oznamuje príchod nového trénera mládežníckej kategórie U15.

Na pozíciu hlavného trénera bol vymenovaný francúzsky odborník, Nicolas Charton, ktorý do Nižnej prináša bohaté medzinárodné skúsenosti z profesionálneho futbalu.

Nicolas Charton, rodák z francúzskeho Auxerre, má za sebou pôsobivé skúsenosti najmä v oblasti kondičnej a komplexnej prípravy hráčov. Svoju kariéru začína v akadémii slávneho klubu AJ Auxerre. Práve tam dosiahol významný úspech, keď sa mu s kategóriou U15 podarilo dvakrát za sebou vyhrať prestížny medzinárodný turnaj v Holandsku, na ktorom sa zúčastnili aj tímy ako Real Madrid, Manchester United alebo Ajax Amsterdam. Neskôr pracoval aj v kluboch v Saudskej Arábii a Egypte. Slovenskí fanúšikovia ho poznajú najmä vďaka pôsobeniu v DAC Dunajská Streda, kde zastával pozíciu kondičného trénera A-mužstva. Jeho príchod do Nižnej podčiarkuje dlhodobú víziu klubu: klásť maximálny dôraz na komplexný rozvoj mládeže.

Nicolas Charton o svojej novej úlohe: „Som veľmi rád, že môžem začať pôsobiť v akadémii FK Nižná. Teší ma, že budem súčasťou prostredia, kde mladí futbalisti majú chuť na sebe pracovať a zlepšovať sa. Mojm cieľom je pomôcť každému hráčovi rozvíjať sa a naplno prejaviť svoj potenciál. Chcem do tréningového procesu priniesť metodiku inšpirovanú mojimi dlhoročnými skúsenosťami z profesionálneho futbalu – s dôrazom na disciplínu, systematickosť a moderné prístupy k rozvoju hráča. Verím, že spoločne vytvoríme prostredie, v ktorom sa budú môcť mladí futbalisti posúvať nielen po športovej, ale aj osobnostnej stránke. Už sa veľmi teším na spoluprácu s klubom!“

Vedenie klubu verí, že Nicolas Charton so svojou expertízou a medzinárodným pohľadom pozdvihne úroveň tréningovania v kategórii U15 a bude inšpiráciou pre celý mládežnícky úsek.

Vitaj v Nižnej, Nicolas!

Tréneri a hráči FK Nižná spoločnými silami skrášlili okolie štadióna

S príchodom jesenných dní a chladnejšieho počasia nastal ideálny čas na údržbu a úpravu verejných priestranstiev. V Gabion Aréne – Futbalového štadióna SNP sa tejto úlohy zhostili s obrovskou ochotou samotní členovia klubu. Hráči z futbalovej akadémie a ich tréneri sa spojili a preukázali mimoriadny zmysel pre zodpovednosť.

Hlavnou náplňou brigády, ktorá pre-

behla v areáli štadióna, bolo opílenie stromčekov tvoriacich aj časť oplotenia a dôsledné prečistenie porastu v okolí. Vďaka aktívnej účasti našich šikovných chlapcov z akadémie a ich trénerov sa podarilo sprehľadniť a esteticky vylepšiť celý priestor štadióna.

Tento spoločný čas mimo tréningového ihriska posilnil nielen tímového ducha, ale ukázal, že v klube je rovnako dôležitá

disciplína a ochota pomôcť ako športový talent. Všetci zúčastnení tak priložili ruku k dielu a ukázali príkladný vzťah k svojmu domovskému areálu. Bolo to najmä o ochote a nasadení, ktoré formujú aj charakter.

Ako „vedľajší produkt“ brigády vzniklo veľké množstvo čerstvej čečiny. Namiesto toho, aby skončila ako odpad, sa klub roz-

Pokračovanie na str. 52

Dokončenie zo str. 53

hodol pre pekné gesto – čečina bola ihneď sprístupnená pre všetkých obyvateľov Nižnej. Vďaka tomu si ľudia mohli vytvoriť vlastné adventné vence a vianočné aranžmány z prírodného materiálu.

Vedenie FK Nižná týmto srdečne ďakuje všetkým hráčom a najmä trénerom za ich obetavý čas a nasadenie pri úprave areálu. Je to dôkaz, že z našich mladých futbalistov rastú nielen športovci, ale aj zodpovední a aktívni ľudia.

Andrej Brčák

S cykloklubom cez pol Slovenska

Pokračovanie z čísla 2/2025

Etap 5 – Južné horizonty, nový rytmus a hrad na obzore

Trasa: Viničky – Nové Mesto pod Šiatrom (maď. Sátorajáújhely) – Moldava nad Bodvou – Krásnohorské Podhradie (110 km)

Piate cyklistické ráno sme už poriadne cítili v nohách. Svaly sme už mali obité z každého sedla, každého kilometra, každého „vláčka“ vo vetre. Stále nás však dopredu hnala chuť objavovať slovenské (a dnes aj maďarské) kúty, ktoré sme doteraz nejak odkladali „na inokedy“. Noc bola teplá (teplota neklesla ani pod 20 °C), takže spánok nebol práve ukázkový. Ale ranné lúče, krátky strečing na dvore chalupy a ešte kratšia úvaha o tom, kto pripraví raňajky, nás dostali z postelí. Víťazom sa stal Marián – jeho domáci hemendex by pokojne obstál aj v hotelovom bufete. Po deviatej už slnko nemilosrdne pieklo a my sme sa pobalili, namazali a skontrolovali bicykle. Miro si vybral šoférsky oddychový deň. My ostatní, menej šťastní, sme nasadli na sedlá a vyrazili k maďarskej hranici.

Po prekročení hranice sme sa napojili na krásnu cyklotrasu lemovanú stromami v maďarskom meste Sátorajáújhely. Ospalé dedinky striedali moderné cykloúseky. Bolo vidieť, že južní susedia sú v cykloinfraštruktúre o pár krokov

pred nami. Dedinky s koncovkou -háza sme už ani nepočítali. Za poslednou obcou Hollóháza (slov. Holoház) nás čakal menší kopec. Z vrcholu prišla odmena – dlhý príjemný zjazd do slovenskej obce Skároš. Stále sme bicyklovali „oficiálnou“ cyklotrasou, ale po cestách II. triedy. Doprava hustla, no šoféri boli ohľaduplní a aj my sme jazdili s rešpektom. Po nekonečných a rozpálených rovinách sme konečne našli miesto na obed v Moldave nad Bodvou.

Následne zostávalo posledných 40 km – roviny, horúčava, ticho a už len jeden profilový podpis dňa – Soroška. Šesť kilometrov do kopca. Po toľkých dňoch v sedle to bolo už „len“ o vôli. Z vrcholu Sorošky sme v diaľke videli siluetu už 13 rokov zhoršeného a sčasti zrekonštruovaného kaštieľa s názvom Krásna Hôrka. Len pár kilometrov a Krásnohorské Podhradie nás vítal otvorenou náručou. V daný deň sme urobili „len“ 110 km, ale v takej horúčave to bolo veľké víťazstvo.

Etap 6 – „Prestup do tímu sprievodného auta“ a objav na bývalej železnici

Trasa: Krásnohorské Podhradie – Rimavská Sobota – Poltár – Lučenec (cca 110 km)

Šieste ráno našich cyklopotuliek bolo opäť slnečné a horúce. Tentokrát sme sa presúvali z Horného Gemera smerom na juhozápad (do Novohradu). Denná por-

cia kilometrov zostala tradíciou – 110 km. Prebral som kľúče od sprievodného auta a daný deň sa zmenil – z cyklistu som sa stal batožinárom, zásobovačom a fotografom z auta. Kopčky som zvládol bez problémov „na trojke“ v kabíne auta, takže som mal luxus – náskok. To mi umožnilo spraviť krátku odbočku za Rimavskou Sobotou, kde začínala pekná nová cyklotrasa na bývalej železničnej trati do Poltára. Je to nový typ trasy – má úplne iný charakter ako klasické asfaltové cesty na juhu. Najzaujímavejšou časťou bol 160 metrov dlhý osvetlený tunel – moderný, čistý, kultúrny prvok uprostred krajiny.

Tesne predtým mnou prešlo „zametacie“ auto – aj to človek ocení, keď vie, koľko agátových trňov vie na juhu narobiť defektov. Pri hodnote 22 km na tachometri od štartu som sa otočil a vrátil som sa späť. Celkovo som „nahodil“ slabých 45 km (za dve hodinky, aj s nanukom v ruke). Kdesi som čítal, že je to trasa „s krásnymi výhľadmi“. Možno autor článku nikdy nejazdil u nás doma na Orave, kde máme výhľady, ktoré sa vôbec nepotrebujú predávať slovami. V Lučenci som sa úspešne stretol s mojím pelotónom, ubytoval som ich a pozval na výborné pivo a jedlo do Tančiarne a pivovaru Franz. Bola to za-
slúžená odmena po ich výkone.

Pokračovanie na str. 55

Dokončenie zo str. 54

Etap 7 – „Když už v podstatě mněl Pán Bůh hotovo...“

Trasa: Lučenec – Halič – Ábelová – Detva – Očová – Banská Bystrica (90 km)

Na siedmy deň – keď už Pán Boh v Biblii v podstate len odpočíval – nás čakali ešte dve posledné etapy nášho cyklovýletu. V tíme už dochádzali možnosti rotačného systému: volant alebo riadidlá a smerovali sme opäť do kopcov. Na všeobecné prekvapenie, bez váhania siahol po kľúčoch od auta Michal. Zvyšok pelotónu ostal pri pedáloch – čakalo nás cca 90 km zvlne nou krajinou, z Lučenca smerom na sever do Banskej Bystrice.

Hneď po štarte sme si dali krátku zastávku pri zámku v Haliči. Zrekonštruovaný, elegantný, krásny zámok – pokojne by tu človek strávil pol dňa s prehliadkou. My sme však mali svoj časový rámec, a tak sme si užívali aspoň rozárium a panorámu. Od rána sme cítili zmenu – slnko síce svietilo, ale zo severu fúkal studený vietor, samozrejme – oproti. Áut bolo málo, a tak si každý z nás hľadal v najprudších úsekoch svoje tajné centimetre výhodného uhla.

Po takmer 13 kilometroch stúpania sme dorazili do Ábelovej. Tu začala najkrajšia časť tejto etapy. Náhorná plošina, tzv. brdky, stále jemne stúpala ešte cca o sto výškových na Fekiačov vrch. Odtiaľ to už bol dlhší,

ale príjemný zjazd do Detvy, kde sme si naplánovali prestávku na obed. Následne sme prešli cez Očovú a keďže náš navigátor trás, Miro, miluje lietadlá, zastavili sme sa priamo na miestnom letisku, kde sme si obzreli vyradené stíhačky v mierke 1:1. Po tejto netradičnej kultúrno-leteckej vložke sme bicyklovali takmer jedným súvislým tempom až do Banskej Bystrice. Zároveň sme cítili, že cieľ celej našej cesty je naozaj blízko. Nešlo už len o kilometre, ale o to, že celé putovanie nabralo tvar, čas, príbeh a zmysel.

Etap 8 – Donovaly, Brestová a návrat domov

Trasa: Banská Bystrica – Donovaly – Ružomberok – Likavka – Brestová – Orava (cca 90 km pre cyklistov/cca 70 km pre „posádku auta“)

Na poslednú etapu sa rozhodol zobrať kľúče od auta Marián. Po 700 kilometroch v nohách a predstave ďalších dvoch horských priechodov, sme s Mirkou začali skúmať limity zadného priestoru sprievodného auta. Zrazu sme zistili, že keď je vôľa, zmestia sa aj traja ľudia, batožina i bicykle – logistická poézia. Serpentinami na Donovaly sa teda odviezla aj časť tímu. V kolibe sme si dali kávu a čakali sme na „pracujúci pelotón“. Od Donovalov sme už vyrazili všetci spolu.

Zjazd do Ružomberka bol v hustej premávke svižný – priemer 35 km/hod, za tri-

štvrte hodinu sme boli v Likavke. Tam sme si dopriali na obed šúľance s makom – aj zo žartu, aj z nostalgie, no najmä preto, aby sme náhodou nevyleteli na Brestovú „priveľmi rýchlo“. Zo sedla Brestovej sa nám otvoril pohľad na pravé hory – Kubínska hoľa, Javorový vrch, Babia hora. A už sme cítili, že je domov blízko. Posledných 35 kilometrov sme jazdili tak, ako sa patrí – pokojne, s úsmevom v kútiku úst. Pri Oravskom hrade to už nebola len radosť, ale aj jemný smútok, že táto cesta končí.

Finálna bilancia pri Nižnej:

8 cyklistických dní; Jakub (18 rokov) – najviac najazdené, lebo nemal šoférske služby: 850 km / 8 400 výškových; len 2 defekty; ani jedna kvapka dažďa; 0 zranení; tisíce úsmevov; milión mikrosopmienok a hlavne poznanie: „Slovensko je nádherné zo sedla bicykla.“ Aj v tých kútoch, kde vraj „nič nie je“, je možno najväčší pokoj, najmenšia premávka a najviac dobrých ľudí.

Paradoxne sa tešíme na zimu. Na dlhé večery, na servisné úkony v dielni, na grog v hrnčeku.

Lebo teraz už vieme, že existuje aj druhá polovica Slovenska, tá juhozápadná. A tá zatiaľ ešte len čaká na svoju mapu, svoje body, svoje pivo, svoj vietor, svoje kopce. Stačí len, aby bol zase grog. A plán sa narodí.

Ivan Opát

Intenzívna stolnotenisová letná príprava v Nižnej aj s hráčmi z USA a Nového Zélandu

Stolnotenisový oddiel Nižná organizoval počas leta pre deti a mládež klubu špeciálne intenzívne sústredenie, ku ktorým sa pridali aj dvaja hráči zo zahraničia, ktorí prišli trénovať pod vedením trénera Tibora Bednára. Hráči z USA a Nového Zélandu sú od tejto sezóny zároveň hráčmi Nižnej a keď sú na Slovensku, nastupujú na majstrovské stretnutia a reprezentujú Nižnú. Medzitým sa zúčastňujú aj medzinárodných turnajov po celom svete.

Za veľkej pomoci a ústretovosti ZŠ s MŠ

Nižná, špeciálne pána riaditeľa Lubomíra Ivana, sa tenisové sústredenie uskutočnilo od konca mája až do konca augusta. Každodenné dvojfázové tréningy, ktoré viedli tréneri s medzinárodnými skúsenosťami, Tibor Bednár a jeho otec Miroslav Bednár, trvali v priemere päť až šesť hodín denne. Bola v ňom zahrnutá fyzická príprava, strečing, kompenzačné cvičenia a cez víkendy i regenerácia a plávanie. Nižnianska mládež sa vďaka tejto príprave výkonnostne veľmi posunula a aj s príspevom cudzincov

sa naučila profesionálnemu prístupu. Nižná v najbližšom čase pripravuje podobné sústredenia s ďalšími hráčmi aj z iných krajín, čím chce spopularizovať TJ STO Nižná nielen na Slovensku, ale aj vo svete. V Nižnej už hrávali extraligu hráči z Indie, Taiwanu, Poľska, Maďarska, Bulharska a plánuje sa to aj do budúcnosti, keďže Nižná by sa znovu chcela v najbližšej dobe vrátiť do extraligy.

Kolektív TJ STO Nižná

Tenis

Na medzinárodnom stretnutí v Prahe reprezentoval aj hráč z Nižnej

Počas 7. – 9. októbra sa v Prahe uskutočnil 26. ročník medzinárodného stretnutia policajných reprezentácií medzi Českou a Slovenskou republikou. Súťažilo sa v disciplínach: tenis, futbal a volejbal. Reprezentácie som sa zúčastnil ako nominovaný hráč v tenise.

Výsledky dvojhry v tenise:

Macko – Sekula: 6/3, 3/6, supertiebreak 8:10. Bača – Panáček: 6/3, 3/6, supertiebreak 7:10. Lovaš – Čermák: 7/6, 2/6, supertiebreak 10:6. Halák – Bílek: 0/6, 6/7

Výsledky štvorhry v tenise:

Bača/Lovaš – Panáček/Čermák: 4/6, 4/6. Macko/Halák – Sekula/Bílek: 4/6, 6/4, supertiebreak 10:6.

Juraj Bača

Žiaci 5. – 9. ročníka ZŠ sa zúčastnili športových dní

V utorok a stredu 9. – 10. septembra sa v športovom areáli ZŠ s MŠ Nižná uskutočnili v rámci tretej vyučovacej hodiny telesnej výchovy športové hry a účelové cvičenie v okolí Nižnej.

V rámci športových hier sa súťažilo v troch športových hrách – futbal, florbal a basketbal. Počas hrali chlapci a počas dievčatá. Výsledky všetkých zápasov sa sčítavali a nakoniec sa najlepšmi triedami

stali: 6. B, 7. C a 8. A. Víťazom gratulujeme.

Podakovanie patrí všetkým žiakom za predvedené výkony, vedeniu školy za nápad a organizátorom – Mariánovi Klimčíkovi, Martinovi Latkovi a Jaroslavovi Suchánkovi za priamu súčinnosť počas súťaže. Akcia sa žiakom veľmi páčila, preto budeme určite pokračovať aj na jar.

Mgr. Marián Klimčík

Spoločná fotka všetkých víťazov v každej kategórii Nižnianskej bežeckej ligy 2025

2. ročník Nižnianskej bežeckej ligy pre 2. stupeň ZŠ

ZŠ s MŠ Nižná v spolupráci s obcou Nižná, EDM Nižná a RZ pri ZŠ s MŠ Nižná pripravili pre našich žiakov 5. – 9. ročníka vo štvrtok, 6. novembra, 2. ročník Nižnianskej bežeckej ligy. Súťaž pozostávala z troch bežeckých disciplín na krátku, strednú a dlhú vzdialenosť. Bežci súťažili v piatich kategóriách pre chlapcov, a taktiež v piatich kategóriách pre dievčatá. Bežeckej akcie sa zúčastnilo 76 detí. Každý účastník musel absolvovať všetky tri behy a následne sa výsledky jednotlivých behov sčítali, čím sme získali najlepších bežcov daných kategórií.

Víťazi jednotlivých kategórií:

5. ročník chlapci: 1. Jandura Adam (3 body), 2. Bolibruch Matej (7 bodov), 3. Kormaňák Dávid (11 bodov). **Dievčatá:** 1. Krúpová Tatiana (3 body), 2. Pekárková Viktória (9 bodov), 3. Lucka Vanesa (9 bodov).

6. ročník chlapci: 1. Ujmiak Marek (4 body), 2. Mlynarčík Matúš (5 bodov), 3. Kormaňák Dávid (11 bodov). **Dievčatá:** 1. Čierna Simona (3 body), 2. Dedinská Aaliyah Rose (6 bodov), 3. Kubániková Daniela (9 bodov).

7. ročník chlapci: 1. Kormančík Dávid (4 body), 2. Eliáš Tomáš (7 bodov), 3. Majer Damián (14 bodov). **Dievčatá:** 1. Bodová

Soňa (4 body), 2. Žuffová Ema (5 bodov), 3. Zimáni Vivien (9 bodov).

8. ročník chlapci: 1. Mikulovský Lukáš (3 body), 2. Činčara Jakub (6 bodov), 3. Karpita Dominik (10 bodov). **Dievčatá:** 1. Žuffová Tatiana (4 body), 2. Rentková Patrícia (5 bodov), 3. Melníková Viktória (11 bodov).

9. ročník chlapci: 1. Kormančík Juraj (4 body), 2. Kamody Jakub (8 bodov), 3. Vasek Benjamín (12 bodov). **Dievčatá:** 1. Barancová Klaudia (4 body), 2. Marušťáková Zuzana (5 bodov), 3. Tuhá Táňa (9 bodov).

Pokračovanie na str. 57

Dokončenie zo str. 56

Celkoví víťazi bez rozdielu veku:

Chlapci: 1. Mikulovský Lukáš (3 body), 2. Jandura Adam (3 body), 3. Kormančík Juraj (4 body). Dievčatá: 1. Čierna Simona (3 body), 2. Krúpová Tatiana 3 body, 3. Žuffová Tatiana (4 body).

Podakovanie patrí obci Nižná, EDM Nižná, RZ pri ZŠ s MŠ Nižná za finančnú pod-

poru, taktiež pomocníkom: Matúš Veselý, Kuboš Tobias, Labdík Marek, Hradská Stela, Hlavajová Nikola a hlavným organizátorom podujatia, Mariánovi Klimčíkovi a Martinovi Latkovi. Boli prekonané všetky rekordy z 1. ročníka súťaže, čo nás veľmi teší.

Najnovšie rekordy:

Beh na 50 m – Juraj Kormančík 6,73 s a Bodová Soňa 7,46 s. 3 kolá – Juraj Kormančík

1:00,78 a Žuffová Tatiana 1:08,48. 6 kôl – Lukáš Mikulovský 2:26,11 a Žuffová Tatiana 2:44,72.

Tieto časy sú motiváciou pre vás, žiaci, preto trénujte a najbližšie sa vidíme na jesennej bežeckej lige 2026, kde budete môcť dané časy prekonať.

Mgr. Marián Klimčík

Jeden zo skialpinistických snov a cieľov splnený

Skialpinizmu sa venujem od roku 2019, kedy som si kúpil prvý skialpinistický set. Pohyb v horách bol vždy mojou vášňou a z toho vyplýva aj moja láska k voľnosti a pokore tam hlboko uprostred ticha. Zimný tréning na lyžiach je výborný prostriedok rozvoja kondície a silovej vytrvalosti aj do letnej sezóny, čo sa týka behu do vrchu.

V roku 2020 som vyskúšal prvé preteky v skialpinizme a veru nebolo to také jednoduché, ako to na prvý pohľad vyzeralo. Hľadal som techniku, učil sa všetkému, ale

pomohli mi tí najlepši na Slovensku a častý pohyb v horách, kde vás príroda prinúti rozmýšľať cielene a uvážlivo, hlavne v rámci možností a bezpečnosti. Pretekaním som zdokonaľoval techniku, ale aj sa veľa učil, čo sa nemení ani teraz, pretože aj v behu sa človek učí techniku celý život a jej nácvik by mal byť súčasťou nejednej tréningovej jednotky v týždňovom mikrocykle.

Zúčastňoval som sa pretekov Slovenského pohára a majstrovstiev Slovenska jednotlivcov alebo dvojíc, kde som mal česť pretekať so skúseným a jedným z najlepších, Lukášom Triznom, za čo som mu vďačný. Spoločne sme sa zúčastnili pretekov aj v zahraničí. Ako človek nikdy nerobím veci na menej ako 100 %, inak sa do toho ani nepúšťam. V mysli som mal cieľ, ktorý bol vtedy veľmi ďaleko, ale každou sezónou o niečo bližšie. V skialpinizme aj v behu do vrchu to je rovnaké – byť vpredu, držať krok s najlepšími, udržiavať si disciplínu a zároveň pokorný a vďačný charakter, ktorý sa teší z pohybu v horách.

Mal som túžbu dostať sa do reprezentácie a dokonca som mal poslednú sezónu prvú ponuku reprezentovať Slovensko v skialpinizme v talianskom Val Martello, ktorého som sa ale nezúčastnil z dôvodu naplánovaného preteku v tréningovom procese. Avšak sen sa splnil v tejto sezóne, respektíve pred jej začiatkom, kedy som dostal správu, že som sa dostal do širšieho vý-

beru slovenskej reprezentácie a zúčastníť sa sústredenia na snehu v novembri. Je to pre mňa veľká pocta, splnený jeden zo snov a radosť. Avšak je to len nový začiatok niečoho iného! Teším sa na každú možnosť účasti na svetových pretekoch, kde to už je ale úplne niečo iné. Tento kolotoč je veľmi rýchly a naskočiť naň predstavuje ešte mnoho a mnoho dní tréningu. Teším sa na novú sezónu a nové výzvy.

Niekdajší sen je dnes realitou, a tým chcem povedať len toľko, aby sa ľudia nevzdávali svojich snov, aj keď sú veľké a v danom momente možno priveľmi ďaleko! Jedno je však isté – ak viem byť disciplinovaný, viem čo chcem a ešte k tomu ma to aj baví a prináša mi to radosť, je to krok po kroku bližšie sa senzácia. Ani jedna cesta za vlastným cieľom alebo snom nie je jednoduchá. Treba si však uvedomiť, čoho všetkého sme my, ľudia, schopní, ak máme dostatočnú motiváciu a veríme v svoje schopnosti (nie okoliu, ktoré je dnes rôznorodé). Nikdy som nepoľavil v tom, čo som mal v hlave, trénoval som sám a nenechal som sa siahnuť na zlé chodníčky. Som vďačný Pánu Bohu za dar života, zdravia, rodiny a kamarátov, dokonca už aj za priateľku. Všetkým prajem pevné odhodlanie, vieru, nádej a poriadnu disciplínu sprevádzanú zdravým rozumom a správnymi rozhodnutiami v živote.

Mgr. Michal Tuka

Záver gymnastickej sezóny 2025

Každý úspech v oblasti gymnastiky je výsledkom menších cvičení s dôrazom na detail a dôslednosť. Konkurencia v tomto športe je veľká a úspech je potrebné sláviť, no zároveň je dôležité ostať pokorný a neustále trénovať. V októbri sa uskutočnila posledná gymnastická súťaž tejto sezóny pre Gymnastický klub BOJOVNÍCI z Dolného Kubína, ktorý reprezentuje aj Soňa Boďová z Nižnej. Po dvoch víťazstvách klubu v 1. a 2. kole Slovenského pohára premenili BOJOVNÍCI svoju spanilú jazdu na tretie víťazstvo v rade a vo svojej kategórii zvíťazili aj v 3. kole Slovenského pohára, ktoré sa konalo v Nových Zámkoch. Tam získala Soňa Boďová 2. miesto. Okrem toho sa táto 12-ročná slečna venuje aj behu v OBL. Soničku teraz čaká zimná silová príprava a čakajú ju i náročnejšie cviky pre nasledujúcu sezónu. Držíme jej palce pri plnení si svojich gymnastických snov.

Ing. Zuzana Floreková

FBK Nižná sa vracia „domov“!

Posledný rok sme intenzívne pracovali najmä na tom, aby sme opäť mohli hrať florbal v hale blízko Nižnej. Hrať domáce zápasy v Mútnom nebolo pre klub vôbec vhodné, nakoľko pre našinca je to nedostupná lokalita. Jediná blízka hala sa nachádza v Tvrdošíne, ktorá, žiaľ, nespĺňala podmienky haly pre extraligu, a tak sa táto

sága ťahala od januára až do novembra. Od leta sme mali konečne definované, aké úpravy musia byť v hale vykonané, aby sa v nej mohlo hrať. Teraz, po troch mesiacoch, je všetko pripravené na náš návrat do MŠH Tvrdošín. Sezónu 2025/2026 sme tak síce odštartovali v okolitých halách (3x v Rabči a 1x v Mútnom), no po štyroch zápasoch sme sa dočkali a od 22. novembra budeme opäť hrať extraligové zápasy v Tvrdošíne. Ďakujeme za to nielen všetkým, ktorí za to mesiace bojovali, ale tiež obci Nižná, bez pomoci ktorej by sa nám tento sen nespľnil.

Výkony mužstva pod novým trénerom sú dobré, aj keď bodov sme mali mať jednoznačne viac. Máme však na čom stavať a s vašou pomocou, v domácej hale, si trúfame na kohokoľvek. Tešíme sa na vás v Tvrdošíne!

Kolektív FBK Nižná

Pohľad na Nižnú z Vintišky (október 2025), foto: Marek Reguly

Vydáva: Obecný úrad Nižná, Nová doba 506, 027 43 Nižná. IČO: 00314684. ISSN 1339-2166. EV 3250/09. Poradové číslo 3/2025.

Dátum vydania: 3. december 2025. **Šéfredaktor:** Bc. Daniela Gondová (dg). **Kontakt:** sefredaktor@nizna.sk.

Redakčná rada (red): Mgr. Anna Čelková (ač), Mgr. art. Eva Rakovanová Jandurová (ejr), Ing. Zuzana Floreková (zf).

Jazyková úprava: Mgr. Iveta Latková Brezovská. **Grafická úprava:** Be Story – Terézia Drozdová. **Zdroj fotografií:** Archív NIO.

Tlač: Alfa print s.r.o., Martin. Vychádza ako občasník v náklade 1450 ks. Samostatne nepredajné.

Spoločenská rubrika občanov Nižnej a Zemianskej Dediny od 1. júla do 30. novembra 2025

NARODENÉ DETI

Dedinský Sebastián
Dedinský Timotej
Hajdučák Jakub
Halčinová Barbora
Koňušíková Timea
Krivoš Pavol
Kupiec Jakub
Letašiová Natasha
Moresová Michaela

Nowak Tia
Oklapková Júlia
Ondříková Gréta
Rosík Timotej
Rychlík Michael
Slobodová Ester
Šangala Timotej
Vasek Matias
Zemenčík Ján

SOBÁŠE

Daniel Sebastian Sotos Perez – Ing. Tatiana Hírešová
Michal Petrovič – Simona Vaseková
Ing. Matúš Staroň – Anežka Záhorcová
Bc. Jakub Šteiniger – Mgr. Tímea Šimková
Dominik Garaj – Mária Surovčíková
Ján Gazsi – Monika Zuščáková
Marián Mores – Petra Mišíková
Ing. Jozef Pavla – Ing. Lucia Sumegová
Mgr. Peter Lajda – Mgr. Katarína Jurinová
PaedDr. Martin Tomaga – Nadežda Gondová
Ing. Mário Kaník – Monika Ficeková
Peter Ligoš – Simona Žuffová
Michal Rentka – Tímea Snováková
Eduard Ružbacký – Ľubica Romaňáková
Marek Kubinec – Karolína Gavranová
Ján Vráb – Diana Švecová
Pavol Čáni – Ing. Denisa Nuttová
Matúš Bôžek – Zdenka Rendeková
Ľuboš Ficek – Zuzana Kohárová
Marek Lališ – Martina Mareková
Norbert Kokavec – Martina Maľarová
Adrián Kelušiak – Mgr. Tatiana Javorková

JUBILANTI

60-roční

Bulla Henrich, Ing.
Bullová Viera, Bc.
Dedinský Ervín, Ing.
Hlavička Róbert
Kormaňák Miroslav, Ing.
Kozáčík Jozef
Lonek Milan
Lukaščíková Marianna
Mačňáková Elena
Reguly Leonard
Rosinová Tatiana, Mgr.
Šimánek Jozef
Ujmiak Pavol
Vilčínský Jozef
Vrláková Renáta, Mgr.
Zrubec Marián, Ing.

Zemančíková Helena
Žuffa Jaroslav
Žuffová Mária, Mgr.

70-roční

Cvanciger Marián
Kadučáková Anna
Kořínková Oľga
Kubas Ján
Kubasová Antónia
Kuboš Ľubomír
Mesároš Ľubomír
Mravec Vladimír
Pytel Milan
Skubeňová Ľudmila
Staňo Jaroslav, Ing.
Ulrichová Anna
Zajacová Anna, MUDr.
Zemančík Peter
Zikmund Jaroslav

65-roční

Dedinský Anton
Ďurošková Mária, Ing.
Gaššo Anton
Homolová Helena, Ing.
Juráková Lea
Kaššák Alojz
Matysová Mária
Raška Jaroslav, Ing.
Reguly Juraj
Ronecová Helena
Sopóciova Vlasta
Šroba Ivan
Trnková Bibiána, Ing.

75-roční

Bačová Mária
Hubová Ľudmila, Mgr.
Javorková Gabriela, MUDr.
Kovaláková Marta
Matkuláková Marta
Nákačková Ružena
Vasek Ján
Vasekova Oľga
Vodičková Mária

80-roční

Labdíková Paulína
Murárová Anna
Vilčínská Anna
Volnárová Júlia

85-roční

Cifrová Marta
Habo Pavol
Hlaváčiková Alžbeta, MUDr.
Hučala Jozef
Kiššová Klára
Mihok Viliam
Molitorisová Margita
Pátek Jaromír
Potašová Helena, Mgr.
Virostko Štefan
Žuffová Mária

90-roční

Pauer Konštantín
Šimánková Helena
Teren Miroslav

91-ročná

Stančíková Antónia

93-roční

Eckertová Jarmila
Ficeková Mária
Hettešová Marta
Mikulajová Helena
Pazúriková Ľudmila
Vilčínský Bedrich

94-roční

Ďuroška Ladislav, Ing.
Šroba Jarolím

95-ročný

Bača Anton

96-ročná

Dedinská Angela

ÚMRTIE

Gavláková Jozefa, 86-ročná
Kolesárová Mária, 84-ročná
Kollárová Eva, Prof.PhDr., 85-ročná
Korčuška Emanuel, 88-ročný
Kubinec Jozef, 69-ročný
Kuboš Daniel, 68-ročný
Lamžo Ján, Ing., 71-ročný

Latka Peter, 52-ročný
Malárová Mária, 78-ročná
Maňto Dominik, 31-ročný
Melník Igor, 66-ročný
Moresová Marta, 80-ročná
Nákačková Alojzia, 88-ročná
Nákačková Cecília, 93-ročná

Pappová Mária, 87-ročná
Pazúrik Daniel, Bc., 75-ročný
Rentka Jozef, Ing., 77-ročný
Scheling Miroslav, 58-ročný
Štec Alojz, 78-ročný

Poznámka redakcie:

Vzhľadom na nariadenie EÚ o osobných údajoch – GDPR sa bližšie údaje k jednotlivým osobám neuvádzajú. Údaje sú prevzaté z oddelenia evidencie obyvateľstva. Kto chce svoje údaje, uložené na matrike, pozmeniť či doplniť, alebo si neželá byť uverejnený v Spoločenskej rubrike, nech to oznámi na Matričnom úrade v Nižnej na oddelení evidencie obyvateľov. Za prípadné nezrovnalosti redakcia nezodpovedá. Ďakujeme.

KRÍŽOVKA PRE ČITATEĽOV NIŽNIANSKÝCH OZVIEN

Autor: Juraj Lukáč	AUTOR CITÁTU	ázijský vnútro- zemský štát	súkrom. bezpeč. služba	osobné zámeno	prvý, po nemecky	súťaž o rovnaké pozície	Pomoc am- tlich, erste, molar, name narativa	cudzíe mužské meno	2	draslík	nemecká predložka	vodca, anglicky	Asociácia športov. jednot Libanonu	Pomoc: alster, intro INNES, Olomala, Tais	stretol, po česky	opoj alko- holom	1
druh hazard. kart. hry							bedákala príbeh, rozpráva- nia (odb.)							telová tekutina meno braz, he- brecky Araujo			
bludiská										neštuchá poloha tela v jóge							
šéf				sobáš, čes. základná číslovka						dezinfekč- ný prostr. oficiálne (nem.)							
chem. značka einsteinia			natrvalo usađený v mieste sira													draslík hora	
polomer		žen. meno stanem sa majiteľom						meno, nemecky					Strategic arms limitation talks skypri pôdu				
EČV Trencína			kyslík nepod- liehajú horeniu		je, po anglicky sira		prednosa vystup. Spolok stav, byt. družstiev							Leopold, dom. nem. meno			
skratka čiarového kódu				stláčal malá Maheta						predložka zistuje hmotnosť				EČV Spiš- skej N. Vsi MPZ Špan.			
kráčam					atriover- tik, sept. defekt kváder					patriace Ivovi						jód úplne bez vlasov	
franc. techno- producent a DJ						podrad. spoika Medz. kanč. automobil				rozumie alebo, česky				cest. kanc. Lid. nápe- vy lašské			
rím.-kat. pozdrav pri odchode						choroba klbov predložka				spoika register tona			lad, česky kopaním skypri pôdu				
krajina na rozhraní Európy a Ázie							nápis na kríži otvor na tvári						iba, angl. stroj.-takt. stan, Rako- vej (skr.)				
malá Edita						konto v banke hostil						náklon terénu prúd rieky					
značka čínskych čajov						Český šbor nář. bezpečn. začal sa				ŠPZ Trnavy fosfor				SPZ Pezinku rieka v Čechách			
český zápor			MPZ Rakúska soc. poisť.		voj. pakt Jun. asoc. odb. priem.					dovedna preoraný							
Pomoc: als, Inaka, enuovis, Nohak, YZ	Matica slovenská dal som dole obuv			radostne, žiarivo long play						ústie sopky Aladár, dom.							
predložka		synt. látka zafúkali						doša bol ticho				znovu a znovu, lat.	domáce meno Václava				
rad mo- tocyklov Yamaha			neskôr Najvyšší na nebesiach					prirad. spoika žil, firma s nábytkom					Amat. vytv. asoc. Bratislavy dravý vták				
zapnutie (skr.)				patriace Pavline žiarivé svetlo									advanced technology Internat. zvacsiuu sa				
vezmi do úvahy					hladný vyslovoval hlásku E					ustanov. rob. rady mäsa sla- nej vody				ŠPZ Olomouca Remes. komora ekon. Sloven.			
línia, po česky						lanovka (skr.) ako, nem.				zadný zub Tátr. park narodowy					Oliver, domácky		
pes, po rusky							miesto let- ného pobytu auton. oblasť										mastná zemina
drowská nájazdnička (temný elf)								skamaráti meter									
mihotal som									3								

Vylúštenie krížovky zasielajte na sefredaktor@nizna.sk.

Do správy uveďte svoje meno a adresu. Výherca obdrží od OcÚ vecnú odmenu.

Vylúštenie krížovky z čísla 2/2025: Kto si myslí, že mu slobodu druhí vybojujú, ten jej nie je hodný.

Výhercom sa stáva Miloš Dibdiak, Nižná.

